

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 1

2011 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇEKANUNU TASARISI İLE 2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU TASARISI PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU GÖRÜŞME TUTANAKLARI

BAŞKAN: Mehmet Mustafa AÇIKALIN (Sivas)
BAŞKANVEKİLİ: Recai BERBER (Manisa)
SÖZCÜ : Hasan Fehmi KINAY (Kütahya)
KÂTİP : Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

-----O-----

01.11.2010

İ Ç İ N D E K İ L E R

- Bütçe ve Kesin Hesap Kanunu Tasarılarının Tümü Üzerinde Görüşmeler

S Ö Z A L A N L A R

BİRİNCİ OTURUM	2
EMİN HALUK AYHAN (Denizli)	2
MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul)	5
HASİP KAPLAN (Şırnak)	7
OSMAN DEMİR (Tokat)	10
İKİNCİ OTURUM	13
MEHMET GÜNAL (Antalya)	14
HARUN ÖZTÜRK (İzmir)	17
MÜNİR KUTLUATA (Sakarya)	19
ZEKİ ERGEZEN (Bitlis)	23
OSMAN KAPTAN (Antalya)	24
MUSTAFA KALAYCI (Konya)	25
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon)	28
HASAN MACİT (İstanbul)	30
HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar)	33
GÜROL ERGİN (Muğla)	35
SADIK BADAĞ (Antalya)	39
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya)	40
SORULAR VE CEVAP	43
HASİP KAPLAN (Şırnak)	43
MUSTAFA KALAYCI (Konya)	43
EMİN HALUK AYHAN (Denizli)	44
HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar)	45
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Gaziantep)	45
EMİN HALUK AYHAN (Denizli)	48
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla)	49
Kapanma Saati: 19.35	52

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 2

1 Kasım 2010 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.42

BAŞKAN : Mehmet Mustafa AÇIKALIN (Sivas)

BAŞKAN VEKİLİ: Recai BERBER (Manisa)

SÖZCÜ : Hasan Fehmi KINAY (Kütahya)

KÂTİP: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

-----0-----

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri, Değerli Maliye Bakanımız, Maliye Bakanlığımızın ve diğer kamu kuruluşlarımızın değerli bürokratları, basınımızın ve televizyonlarımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

23'üncü Dönem Beşinci Yasama Yılı'nın 2'nci Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde 2011 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2009 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Tasarılarının tümü üzerinde görüşmeler vardır.

Alınan karar gereğince ve öncelikli olmak üzere komisyon üyelerine yirmi dakika ve diğer milletvekillerine beş dakika olmak üzere talep edenlere söz vereceğim.

İlk olarak, Sayın Ayhan.

Buyurun efendim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan, kıymetli bürokrat ve basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan 2011 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı üzerinde görüşlerimi dile getirmek için söz aldım.

2010 yılı bütçesinin orta vadeli programa dayanan küresel ekonomik krizden çıkış ve mali istikrarı sürdürmeyi esas alan bir bütçe olacağı söylenmişti. Bu yıl 2011 yılı bütçesinin seçim bütçesi değil, büyüme bütçesi olduğu söyleniyor.

Bu yılki bütçeye Hükümet "büyüme bütçesi" diyor. Kastedilen herhâlde 2003 yılından bu yana AKP hükümetleri döneminde yaşamaya alışık olduğumuz inorganik, hormonlu büyümedir. Bu büyümenin bünyeye yani ülke ekonomisine bir faydası yoktur. Halkın yoksulluğuna, işsizliğine çare olmamıştır. Hatta ülke sanayisini, üretimi, rekabet gücünü baltalamış ve istihdamı bir kanser virüsü gibi eritmiştir. Ülkeyi sıcak paraya, yabancı finans güçlerinin kısa vadeli menfaatlerine mahkûm etmiş, ülkemizi bir ithalat cennetine çevirmiş, tüketimi körüklemiştir.

Ülkenin yetersiz tasarruflarının birikimine engel olmuş, rekor düzeyde cari işlem açıklarına yol açmış, ülke kaynaklarının satılıp çarçur edilmesine, borçlarımızın günden güne artmasına yol açmıştır. Ülke ekonomisini bir kısır döngünün içerisine hapsedmiştir. İşte, bu, AKP'nin inorganik hormonlu büyüme modelidir.

Görülüyor ki, 2011 yılı bütçesi de AKP Hükümetinin bu kısır döngüyü kırmaya niyeti yoktur çünkü bu sistemin tek kazananı AKP ve yandaşları ile onların destekçisi yabancı finans ve sermaye çevreleridir. 2011 yılı seçim yılıdır. Dolayısıyla, bu destek devam etmelidir. Ülke ekonomisi ve aziz milletimize ne olacağı Hükümetin umurunda değildir.

Devletin her türlü imkânlarını seçime amade etmeye hazırlanan Hükümet 2011 bütçesi ile yerel yönetimlere, özellikle yatırım harcamaları için para musluklarını açmaktadır. Şimdiden kamuya 60-70 bin memur alınacağını, üniversitelere 8 bin atama yapılacağını müjdelemekte olan Hükümet seçim için mürşifliğe çoktan başlamıştır. 2011 bütçe tasarısı ile bunu perçinlemektedir.

2011 bütçesi bu anlamda bir seçim bütçesidir. Büyüme ile uzaktan yakından ilgisi yoktur. Esasen AKP Hükümeti orta vadeli programı ve bütçeyi seçim yıllarında orta vadeli seçim programına, OVS'ye dönüştürmektedir. 2008 yılında yapılan 2009 bütçesi yerel seçimleri kazanmak için tasarlanmıştı, 2011 yılı bütçesi de seçimleri atlatmak için tasarlanmış ve bu süreci kazasız belasız atlatmak temeline oturtulmuştur.

Bu amaçla, Hükümet kendini riske sokacak hiçbir yapısal ve radikal tedbir hedeflememektedir. İç ve dış makroekonomik gelişmelere ve belirsizliğe seyirci kalacak, iş âlemini sıcak paraya ezdirecek, kurları ve faizleri maliye ve para politikasını etkin bir biçimde kullanmayacaktır.

Ayrıca, ekonomiyi mevcut dış risklerden korunmak için, ne OVP'de ne de bütçede herhangi bir tedbir bulunmamakta, büyümenin özel sektör tüketimi ve yatırımlarına dayalı olarak kendiliğinden ortaya çıkması beklenmektedir. Makroekonomik gelişmeleri değerlendirmeden önce buraya nasıl geldiğini hatırlayalım.

Türkiye ekonomisinin kriz sonrası kırılganlığı devam ederken Hükümet iki yıla yaklaşan süre ile IMF ile müzakerelere devam ettikten sonra stand-by anlaşmasından vazgeçmiş, ardından mali kural masalı ile Meclisi oyalamış ve piyasaları bir süre uyutmuş, ancak yaklaşan seçimlerde mali kural ile kendisini kısıtlamak istememiş, 2008 yılında yerel seçimler öncesinde olduğu gibi seçim ekonomisini uygulama niyetinde olduğunu önümüze koyduğu 2011 bütçe taslağı ile de göstermiştir.

Dünyadaki ekonomik gelişmeler önümüzdeki dönem için iyimser olmaya imkân vermemektedir. Özellikle AB üyesi olan ülkelerde yaşanan sıkıntılar Türkiye'nin dış ticaretinin yarısının gerçekleştirdiği euro bölgesindeki olumsuzluklar, bu pazarlarda ihracat mallarına talebin düşmesinin, euro-dolar paritesinin euro lehine değişmesinin devam etmesinin, ihracatın düşmesine ve dış ticaret açığının büyümesine neden olacaktır.

Gelişmiş ülkelerde genişletici para politikalarının süreceği beklentisinin giderek güçlenmesi, gelişmekte olan ülkelere yönelik sermaye akımlarının artmasına yol açmaktadır. Bu durum, ülkemizin göreceli riskliliğinde gözlenen düşüşün de etkisiyle birlikte, iç ve dış talebin hızlarındaki ayrışma da göz önünde bulundurulduğunda, döviz kuru üzerinde aşağı

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 3

yönde baskı oluşmasına yol açmaktadır. Tüm bunlar yaşanırken ve gerek özel sektör gerekse dış ticaretten sorumlu Devlet Bakanı serzenişlerini sürdürürken, Hükümet bu gelişmelere, kasıtlı ya da bilinçsiz, seyirci kalmaktadır.

Bu gelişmelerin henüz finansal istikrara ilişkin belirgin bir kaygı oluşturacak düzeye gelmemesine rağmen, döviz kurlarında ve rekabet gücüne ilişkin göstergelerde, reel sektör açısından, önemli riskleri ortaya çıkarmakta, krizden çıkış stratejisi kapsamında ciddi bazı düzenlemelerin hayata geçirilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu tespit sadece bizim tarafımızdan değil ihracatçılar başta olmak üzere tüm özel sektör, Merkez Bankası tarafından da paylaşılmaktadır.

İç ve dış talebe ilişkin belirsizliklerin önemini koruduğu bir ortamda, imalat sanayisinde üretim endeksi ve kapasite kullanımının kriz öncesi seviyelere ulaşmasının zaman alacağı da son verilerle bir kez daha ispatlanmıştır. İstihdam koşullarında geçen yıla göre nispi bir iyileşme devam etmekle beraber, işsizlik oranları hâlen yüzde 10'ların üzerinde, yüksek seviyelerde takılıp kalmıştır. Önümüzdeki dönemde enflasyonun düşüş eğiliminde olacağı ve temel enflasyon göstergelerinin orta vadeli hedeflerle uyumlu seyrini sürdüreceği tahmin edilmekle birlikte, faizlerdeki düşüşün devam etmesi ile özel talep ve yatırımların teşvik edilmesi büyük önem arz etmektedir. İkinci çeyrekte gayrisafi yurt içi hasıla büyümesi beklentilerin üzerinde olsa da henüz 2008 milli gelir rakamlarına ulaşamamıştır. 2010 yılının ilk yarısında özel tüketimde yüzde 7,3, kamu tüketimi yüzde 2,3, özel sabit sermaye yatırımlarında yüzde 27,7 oranında artış vardır. Aynı dönemde ihracat yüzde 6, ithalat ise yüzde 20 oranında artmış ve buna göre net mal ve hizmet ihracatının büyümeye katkısı negatif olmuştur.

Sanayide toplanma zayıf devam etmektedir. Henüz kriz öncesi seviyelere ulaşamamıştır. Sanayi üretim endeksi ağustos ayında geçen yılın aynı dönemine göre yıllık yüzde 11 artış kaydetmiştir. Ancak bir önceki aya göre yüzde 4,1 gerilemiştir. Ancak takvim etkilerinden arındırılmış seri üzerinden değerlendirme yapıldığında geçmiş üç aya göre giderek azaldığı ve son dört ayın en düşük seviyesine geldiği görülmektedir. Toparlanmanın sınırlı kalması, ekonomik görünüm konusunda endişeleri gündeme getirmektedir.

Kapasite kullanımı artırılamamaktadır. Kapasite kullanım oranı eylül ayında, geçen yıla göre artmasına karşın kriz öncesi seviyesine henüz ulaşamamıştır. Mevsimsel olarak düzeltilmiş kapasite kullanımı yılın ilk aylarındaki artışından sonra nisan ayından bu yana yüzde 73-75 civarında seyretmekte ve toparlanma hızında bir ivmelenme görülmemektedir.

Fiili işsizlik rakamları yüzde 15-16'ların üzerindedir. Kriz öncesine göre 600 bin civarında daha fazla işsizimiz vardır. Esasen ülkemizde işsizlik rakamlarının düşük çıkmasındaki en büyük etmenlerden bir tanesi düşük iş gücüne katılım oranıdır. Bu oran gelişmiş ülkelerde yüzde 75-80 civarında iken bizde yüzde 49'lar civarındadır.

Dış ticaretin gidişi vahimdir, gidişat burada vahimdir. Dış ticaret açığı katlanarak artmaktadır. İthalat alıp başını gitmektedir. İhracat artışı ise yavaşlamaktadır.

Yılın ilk dokuz aylık döneminde ithalat patlamıştır. İhracattan çok daha hızlı büyümektedir. İhracat ilk dokuz ayda sadece yüzde 12 büyürken ithalattaki artış yüzde 30'lar civarında olmuştur. Yılın ilk dokuz ayında dış ticaret açığı neredeyse 50 milyar dolara dayanmıştır. Açık geçen yıla nispetle 2 katıdır. 2009 Eylül ayında ihracat sadece yüzde 5 artarken, ithalat yüzde 25 oranında artmıştır. Eylül ayında ithalat artışı ihracat artışı oranından 5 kat daha fazladır. Geçen yıl yüzde 67 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı, 2010 yılının eylül ayında tarihin en düşük seviyelerine, yüzde 57,2'ye gerilemiştir.

İthalat 2003-2004 yıllarından bu yana en hızlı artışı sergilerken ihracattaki artış giderek yavaşlamaktadır. Geçen yıla göre bu yılın şubat-mayıs döneminde ortalama yüzde 19 artan ihracatın artış hızı haziran ayından itibaren düşmeye başlamıştır. Esasen ithalat iç piyasanın talebini karşılamak için artmaktadır. İç talepteki büyüme de ithalat ile karşılanmaktadır.

Cari açığın freni boşalmıştır. Yılın ilk yarısında geçen yıla göre 3 misli yükselen cari açık, 20,7 milyar dolara ulaşmıştır. Ağustos ayı ödemeler dengesi verileri, cari açığın 28 milyar dolara ulaştığını gösteriyor. Ürütücü olan sadece cari açık değil aynı zamanda cari açığın finansmanıdır. Bu yıl, cari açık finansmanında doğrudan yatırımların payı azalmış, kısa vadeli sermaye hareketlerinin payı ise artmıştır. 28 milyar dolarlık cari işlemler açığının çok önemli bir kısmı kısa vadeli dış kaynak girişi ile kapatılmıştır. Bu gidişatin sağlıklı olmadığı da aşikârdır.

Değerli komisyon üyeleri; 5018 sayılı Yasa gereğince mayıs ayı içinde Bakanlar Kurulu kararına bağlanıp açıklanması gereken orta vadeli program bu yıl tam yüz otuz günlük bir gecikmeyle yayımlanmıştır. Orta vadeli programın önemli eksikliği stratejisi belirlenmemiş bir büyüme üzerine inşa edilmiş olmasıdır. Her ne kadar orta vadeli planda yatırım, istihdam, ihracat ve mali disiplin hedefli büyüme stratejisi esas alındığı belirtilse de tüm bu kavramlar birbiri ile içsel ilişkide bulunan ya da birbirleri ile tam uyuşmayan kavramları içermektedir. Orta vadeli programın piyasalara, kişilere ve iş âlemine yol göstermesi gerekir. Bunun için ise güçlü bir büyüme stratejisine dayanan ve inandırıcı varsayımlarla içi doldurulan bir modele gereksinim vardır. Bu model tesis edilmediğinden, Türkiye'nin büyümesi dışarıdan gelecek kısa vadeli finansmana bağlanmakta, ülke sıcak paranın eline teslim edilmektedir.

Programın en vahim göstergeleri cari açığın gayrisafi yurt içi hasılaya oranıyla işsizliktir. Büyüme de keza 2010 yılı gerçekleşme hedefi ile mukayese ettiğinizde benzer bir şey göstermektedir.

Orta vadeli planda 2010 yılında gayrisafi yurt içi hasılaya göre yüzde 5,4 açık vermesi öngörülen cari dengenin 2013 yılı da dâhil olmak üzere önümüzdeki dönem boyunca aşağı yukarı aynı düzeyde açık vermeye devam edeceği tahmin ediliyor. Aynı dönemde büyüme hızının yüzde 5'ler dolayında olması öngörülmüyor. Ancak nasıl olup da ithalattaki tırmanışın yüzde 11 dolayındaki bir artışta sınırlı kalacağı söyleniyor.

Kısacası, program döneminde cumhuriyet tarihinin en yüksek cari açık seviyeleri hedeflenmekte, yüksek cari açığa ve sıcak para girişine dayalı bir sanal büyüme modeli yani başta da söylediğim hormonlu inorganik büyüme modeli benimsenmektedir. Program döneminde dış ticaretteki yapısal problemler nedeniyle süren dış açık problemi, net mal ve hizmet ihracatının büyümeye negatif katkı vermesine, bir diğer ifadeyle net ihracatın ekonomik büyümeyi azaltıcı etki

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 4

yapmasına yol açmıştır. Bununla birlikte ithalat, ihracat ve büyüme öngörülerine göre cari açığın yurt içi hasılaya oranının yüzde 5'ler düzeyinde devam edeceği görülmektedir. Mali kuralda bütçe açığı hedefi gerçekçi bir seviyede tanımlanmış olsa idi, bugün mali kuralla yolumuza devam ediyor olabilirdik. Esasen, IMF'nin gelişmiş ekonomilere tavsiyesi, bütçe açığını yüzde 1'e indirmek değil, her yıl yüzde 1 oranında azaltmaktır.

Öte yandan, programdaki tahminler, Türkiye'de işsizliğin önümüzdeki üç yıl boyunca yüzde 10'ların altına inmeyeceğini ortaya koyuyor. Eğer bu tahminler gerçekleşirse Türk toplumu işsizlik girdabından AKP döneminde ilelebet kurtulamaz hâle geldiği bir daha tescillenmiş olacaktır.

Türkiye ekonomisinin en önemli problemlerinden biri olan düşük iş gücüne katılım oranı hususunda ise 2011-2013 yıllarını kapsayan bir iyileşme öngörülmemiş, aksine dönem sonunda iş gücüne katılım oranının azalacağı hedeflenmiştir. İstihdam oranında ise program döneminde sınırlı bir artış öngörüldüğü kaydedilmektedir.

Şimdi, bütçeyle ilgili değerlendirmelere baktığımızda, 2011 Yılı Merkezi Bütçe Kanun Tasarısı'nın genel gerekçesini incelediğimizde "Bu kanun tasarısı 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na uygun olarak hazırlanmıştır." diyorsunuz. Öyle mi? Maalesef, hayır. Bir kere genel gerekçede baştan problem var, doğruyu söylemiyor. Neden diyeceksiniz? 5018 Sayılı Kanun'un 16'ncı maddesi ne diyor? "Orta vadeli programı mayıs sonuna kadar hazırla." Siz ne zaman hazırlıyorsunuz? 10 Ekim 2010. Peki, OVP'ye bağlı mali plan, yatırım genelgesi, bütçe çağrısı da ne zaman yayımlanıyor? Hepsini haziran ayında, temmuz ayında. Varsa yanlıştım, söyleyin. Siz hepsini aynı Resmî Gazete'de, 10 Ekim 2010'da yayımlıyorsunuz ve 15 Ekimde de bütçeyi Meclise teslim ediyorsunuz, hem de şöyle söylüyorsunuz: "Anayasa'nın gereğini yerine getirdik." 17'sinden önce teslim ettiniz, hem iki gün önce teslim ettiniz ama bütün aradaki o bütçelerin hazırlanması, bütçe çağrılarının, yatırım programının, yatırım genelgesinin vesairenin hepsinin hazırlanmasını sadece beş günde yapıyorsunuz. Bütün dünya size güler, gülüyor da...

Şimdi, hadiseye böyle baktığınız zaman ne yapacaksınız? Ekonominin dümeninde o zaman siz yoksunuz. Kimse beş ay boyunca Hükûmetten bir sinyal almıyor, değerlerin ne olacağını bilmiyor, ekonomik verilerin ne olacağını bilmiyor. O zaman sinyal almadan herkes kendi bildiği gibi uluslararası piyasaları takip ederek ne yapıyor? İleriye doğru kendi görüşlerini ortaya koyuyor, ona göre davranış biçimini ekonomide belirliyor. O zaman biraz önce söylediğim gibi ekonominin dümeninde siz yoksunuz. Bakın, hukukun gereklerini yerine getirmiyorsunuz. Şu anda siz farkında değilsiniz. Hukuka uymuyorsunuz.

Şimdi gerekçedeki hedeflerinizi alalım. "Makro ekonomik istikrarla birlikte sürdürülebilir kalkınmayı desteklemek." diyorsunuz. Bu iş büyüme ile olur. Nasıl büyüyorsunuz? Cari açıkla. Cari açığın finansmanının kalitesi nasıl? Bozuk. O zaman büyümede problem var. Büyümeden kim istifade ediyor. Tabii ki fakir fukara değil. Makro ekonomik istikrar yok, olmayan istikrarın sürdürülebilmesi de mümkün olmaz.

"Kamu harcamalarının kalitesinin artırılmasını ve bu suretle halkımızın hayat standartlarının yükseltilmesini sağlamak." diyorsunuz. Bütçede yatırım harcamalarının azalması, harcama kalitesinin düzelmesi anlamına mı gelir Allah aşkına? Harcama kalitesi artmadan, halkın hayat standardı nasıl yükselir gerçekçi olarak?

"Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesini ve kullanılmasını temin etmek." diyorsunuz. Daha kısa bir süre önce performans denetiminizi ortadan kaldırdınız hem de Sayıştay Kanunu'nda içini boşaltarak.

"Sağlam gelir kaynağı, vasıtalı vergi." diyorsunuz. Böyle demeseniz bile bu hadise ortaya çıkıyor. "İthalde alınan KDV'ye bütçe harcamalarına sağlam gelir kaynağı ile karşılaşması ve kaynak- harcama dengesini göz önünde bulundurmak." diyorsunuz.

"Bölgesel farklılığı gidereceğiz." diyorsunuz. Denizli gerçekten harap oldu AKP Hükûmeti döneminde. Honaz İlçesi, Karaçay Beldesi ve Akbaş Köyü arasındaki yolu ben vekil olduğumdan beri gidip geliyorum, vatandaşa da dile getireceğim diye söz verdim. Yağmur yağdığı zaman geçmek mümkün değil. "Ege gelişen bir bölge." diyorsunuz. Rezillik diz boyu. Ayrıca AKP İl Başkanının da memleketi orası.

"Sosyal yardımlarda yerindelik ve harcamalarda etkinlik sağlamak." diyorsunuz. Yerindelik zaten unutuldu. Nasılsa sonuç doğurmayacak.

"Kısa sürede sonuç alınacak yatırım." diyorsunuz, kamu yatırımlarını azaltıyorsunuz.

Orta ve uzun vadede ekonominin verimliliğini ve üretken yapısını destekleyen altyapı yatırımlarına ağırlık vereceğinizi söylüyorsunuz. Yatırımların Yurt İçi Hasılaya oranı 2013 yılında bile 2008 yılının gerisinde.

"Bütçe ödenekleri, orta vadeli program ve mali planda yer alan politika, hedef ve öneriler ile idarelerin geçmiş yıllar harcama eğilimleri, yürüttükleri önemli faaliyet ve projeler dikkate alınarak belirlendi." diyorsunuz. Bunların hepsi beş günde yapıldı. Mümkün değil. Bunu buraya yazıyorsunuz. Gerçekten size gülerler.

İstihdam artışı OVP'de yüzde1,6 ortalama yıllık. Bunun neresi iyi? Bu neyi çözecek?

2009 kesin hesabı bile bu Hükûmet için son derece ibret alınacak bir vesikadır, dramatik bir olaydır. 2009 bütçesi burada görüşülürken bunun ülke gerçeklerini, dünyada gelmekte olan krizi karşılamayacağı muhalefet temsilcileri tarafından söylenmiştir. Siz de bunu bilmenize rağmen maalesef gereğini yerine getirmediniz ve bütçede olan biten her şey meydana çıktı. 2009 bütçesi bile yanlıştı getirildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ayhan, ilave bir dakika süre veriyorum tamamlamak üzere.

Buyurun efendim.

EMİN HALUK AYHAN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, "Kur hedefimiz yok." diyorsunuz, hesaplarda 2010 yılı programı 1,60 aldınız şimdi 1,50 gerçekleşiyor. Gerçekleşme tahmini şimdi 1,40'larda. 2011 yılı için aldığınız hedef 1,55. Bütün dünyada benzer problemler var. Adı "kur savaşı." Hükûmet bunu Merkez Bankasına pas etmekten başka bir şey yapmıyor.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 5

Kişi başına gelir hâlâ 2011 de bile 2008'ler düzeyinde.

Kamu yatırımları reel olarak azalıyor. Yüzde 8,7. Cari işlem hedefi 18 milyar dolardı 30 milyar dolar olacak diyorsunuz. Bu daha da fazla olur.

Harcamaları 5,2 artırıyorsunuz, gelirleri yüzde 10 civarında artırıyorsunuz.

Mahalli idarelerin gelirlerini 2010'da yüzde 24, 2011 de yüzde 19,6 artırıyorsunuz, harcamalar ise 2010 yılında yüzde 17,3; 2011 yılında ise yüzde 16,4 artıyor. Hem de seçim öncesi. Hani bu seçim bütçesi değildi? Seçime hazırlık programı değildi?

Sabit fiyatlarla merkezi yönetim bütçesi sabit sermaye yatırımları, yüzde 26,6 azalıyor. İller Bankasında yüzde 33 azalıyor. Özelleştirmeci KİT'lerde yüzde 44 azalıyor.

Mahalli idareler hariç kamu sabit sermaye yatırımları azalışı yüzde 20. Toplam kamu sabit sermaye yatırımlarında yüzde 9,5 azalma öngörülüyor. Mahalli idarelerde yüzde 19 artış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİN HALUK AYHAN (Devamla) – Bunlar seçim faaliyeti değil de nedir? Bunu sokaktakine söyleseniz aynı şeyi sizlere söylemeye devam eder.

Sayın Başkan, bitirmeme müsaade eder misiniz.

BAŞKAN – Lütfen, lütfen...

EMİN HALUK AYHAN (Devamla) – AKP Hükûmeti seçim öncesi vatandaşın gözünü boyama çalışmakta, ekonominin temel göstergelerinin sarsılmaya başlandığı, iç ve dış dengesizliklerin arttığı ve ekonomide dış kaynak ihtiyacının yüksek düzeyde olacağı bir dönemde bu bütçe ile vizyonsuz ve stratejisiz bırakılmıştır Türkiye.

Öyle anlaşılıyor ki Hükûmet, seçim öncesi vatandaşın gözünü boyayacak, ekonominin geleceğini feda edecektir.

Her ne şekilde olursa olsun, 2011 bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum; hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ayhan.

Söz sırası şimdi Sayın Özyürek'te.

Buyurun efendim.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlarım.

2011 yılı bütçesi üzerinde sıkışık bir takvimde müzakereler yapacağız. Bayramın da araya girmesi nedeniyle oldukça sıkışık bir programımız var. Sayın Başkanın da uyarılarından anladığım kadarıyla zamana dikkat edilmesi noktasında da dikkatli olmamız gerektiği ortaya çıkıyor.

Şimdi, Sayın Ayhan da değindi, sunuş sırasında ben de ifade ettim. Bu mali planın, orta vadeli programın, bütçe çağrısının zamanında, yasadaki öngörülen sürelerde yapılması noktasında bu eleştirileri hep biz söylüyoruz fakat kendimiz söyleyip kendimiz dinliyoruz. Acaba Sayın Bakan bu noktada bir açıklama yaparlar mı? Yani bu biz böyle bir nezaket kuralının ihlalinde bahsediyor değiliz, bir sıradan şey... Yasada açık seçik yazılan bir kuralın Hükûmet tarafından uygulanmamasını gündeme getiriyoruz fakat sayın bakanlardan lütfedip bir cevap alamıyoruz. Nedir yani niçin? Diyebilirsiniz ki, geçen yıl da bu böyle olmuştu, bu yıl böyle oldu ama şu nedenle oldu bundan sonra olmayacak. Geçen yıl hadi kriz yılı filan dedik kendi kendimize. Gene doyurucu bir açıklama yapılmamıştı ama biz kendi kendimize böyle bir yorum bulmuştuk. Şimdi kriz de yok. 2010 yılındayız. Niye bu dört ay bu belgeler yasaya göre ilan edilmesi, Resmî Gazetede yayınlanması gereken belgeler gecikmiştir? Herhâlde Sayın Bakan lütfeder bu konuda bir cevap verirler.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanın sunuşunu dinledik salı günü. Aynı gün Merkez Bankası Başkanının da sunuşunu dinledik. Şimdi, hem Sayın Bakan hem Merkez Bankası Başkanı yani Hükûmet açısından olumlu görünen göstergelere, verilere dikkat çekip önemli sorun alanlarını biraz görmezden gelen bir yaklaşım sergilediler. Belki bu onların hakkıdır diye düşünebilirsiniz. O nedenle biz de muhalefet olarak sorun alanları nedir, nerelerde Türkiye sıkıntıya girer, nerelerde ekonomi sıkıntıya girer, onlarla ilgili değerlendirmeler yapmak istiyorum.

Tabii, işte, bütçe açığının küçülmesi, faiz dışı fazlanın yüksek olması filan bunlar olumlu verilerdir hiç kuşkusuz ve deniliyor ki: "Biz mali kural yasasını çıkarmadık ama mali kural yasası olsaydı nasıl bir bütçe yaparsak öyle bir bütçe yaptık." O zaman mali kural yasasını burada günlerce tartıştık, alt komisyonda arkadaşlarımız çalıştı, Genel Kurul gündemine geldi, muhalefet olarak "Biz de destek olalım." dedik. Niçin mali kural eğer ona uyacaksanız, uyuyorsanız çıkarılmadı? Şu anda uyuyor gibi görünebilirsiniz ama bundan sonra uymak istemediğinizi yani bütçe disiplinine uymak istemediğinizi algılıyorum, öyle bir sonuç çıkarıyorum ben.

Değerli arkadaşlarım, ekonomimizin temel sorunu cari açık sorunu. Şimdi, bütçe açıkları bir ölçüde azaltılmış görünüyor ama cari açıkla ilgili işte artık gittikçe artan, bu yıl, 2010 yılında 40 milyar dolara ulaşacağı tahmin edilen cari açıkla ilgili bu bütçede cari açıkla mücadele eden, cari açığı küçültmeye çalışan herhangi bir önlem öngörülmemiştir. Âdeta bu sorun doğal bir sorunmuş gibi algılanmaktadır. Oysa ekonomi biraz canlandığında, biraz büyümeye başladığında Türkiye ekonomisi yıllardır büyük bir cari açık sorunuyla karşı karşıya geliyor ve bununla mutlaka belli ölçüde mücadele edilmesi, bunun önlenmesi gerekir. Hükûmetin yaklaşımını biliyoruz. Finanse edildiği sürece cari açık sorun değildir anlayışı var. Elbette cari açık zaten finanse edildiği sürece yapılabilir. Harcayacak para bulamazsanız cari açık da vermezsiniz, onda hiç kuşku yok ama cari açığı neyle finanse ettiğiniz çok önemli. Bütün rakamlar gösteriyor ki, cari açık sıcak parayla finanse edilmektedir. Doğrudan yabancı sermaye girişleri son derece azalmıştır. Dış ticaret açığı katlanarak gitmektedir. Öyle olunca da cari açığı ya Merkez Bankası döviz rezervlerinden karşılayacaksanız veya gelen sıcak parayla karşılayacaksınız ama sıcak paranın Türkiye'de, ekonomimizde büyük bir kanamaya yol açtığını hepimiz biliyoruz. Buraya getiriliyor dışarıdaki yatırımcılar tarafından para, borsaya veya kamu kâğıtlarına yatırılıyor, önemli miktarda bir getiri elde

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 6

edilerek sonra geri çekiliyor. Şimdi, bu noktada esas sorun nedir? İthalatın çok artması, ihracatın sınırlı artması, dış ticaret açığının 2010 yılında 70 milyar dolarlara yaklaşmasıdır.

Şimdi, bütün iş dünyası, özellikle ihracatçılar, ihracata dönük üretim yapan sanayiciler diyorlar ki, bu kurla biz ihracat yapmakta zorlanıyoruz, onun yerini pazarımızı bütününü ithal malları alıyor çünkü düşük kur ithal mallarını ucuzlatıyor. Buna dönük bu bütçede de bir önlem yok. Merkez Bankası Başkanına sorduk, onların da bir şey düşünmediği ortaya çıkıyor. Bütün dünya ciddi ciddi mesela tobin vergisini tartışıyor. Şimdi, biz, tobin vergisine sıcak bakmıyoruz, başka önlemleri düşünmüyoruz, Merkez Bankası Başkanı bazı karşılık oranlarıyla bu noktada bir müdahale düşündüklerini ifade etti. Onun da bir sonuç vermediği yaşanarak görüldü.

Ayrıca, bu kur savaşı bütün dünyada yaygın. Biz diyoruz ki bu uygulamada, biz kuru düşük tutarız. Türk Lirasını düşük tutarız, kendi sanayicimizi düşünmeyiz, ihracatçımızı düşünmeyiz, tarımımızı düşünmeyiz, biz yabancıları düşünürüz anlayışının bir sonucudur kurun bu hâlini seyretmek. O nedenle, biz ithalat yaparak dışarıdaki insanlara istihdam imkânı sağlıyoruz ama kendi insanımızı istihdamdan, çalışmaktan alıkoyuyoruz.

Değerli arkadaşlarım, tabii, 2009 yılı bir kriz yılı olduğu için dış ticaret verilerinde belli ölçüde bir iyileşme vardı ama 2010 yılı bir ölçüde ekonomide düzelmeye başlayınca da çok büyük bir dış ticaret açığıyla karşı karşıya kaldık. 2009'un Ağustos'unda ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 61,2 iken, 2010'un Ağustos'unda yüzde 55'e düşmüş. Yıl sonunda bu oranın daha da düşeceğini görüyoruz.

Şimdi, bu sıcak para konusuna dikkat çekmek istiyorum. Kurların bu hâliyle gitmesi hâlinde büyük sıkıntı yaşayacağımızı özellikle ihracata dönük üretim yapan sanayicilerimizin sıkıntı yaşayacağını ve giderek iç piyasamızın ithal malları tarafından işgal edileceğini bir kez daha Hükûmetin dikkatine sunmak istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, bir diğer önemli sorun alanı, işsizlik. Şimdi, Sayın Başbakan belli rakamlar verdi. İşsizlik belli ölçüde düşer dedi. Hepimiz biliyoruz ki yaz aylarında işsizlik düşer ama gene de buradaki resmî belgelerden anlıyoruz ki, yüzde 12'ler civarında bir işsizlikle karşı karşıyayız, ki, bu resmî işsizliktir, mevsimlik işsizliği dikkate aldığınız zaman diğer işsizlikleri de dikkate aldığınız zaman bunun çok yüksek olduğunu, genç işsizlerin oranının yüzde 20'lerde olduğunu hep beraber görüyoruz.

Gene bu programda ve ortaya konulan resmî belgelerde işsizlikle mücadele için kapsamlı bir plan, program, öneriye rastlamadık ve işsizlik rakamlarında ortaya konan, açıklanan işsizlik rakamlarından bizi kuşkuyla düşüren bazı gelişmeler var. Hepimiz biliyoruz ki tarım sektöründe üretim düşüyor. Resmî rakamlar bunu gösteriyor. Kaldı ki hepimiz biliyoruz, hayvancılığın durumu ortada, işte bütününü artık ithal edilen hayvanlarla kurban kesme noktasına Türkiye gelmiş durumda.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Sel götürmüş sel...

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamlı) - Şimdi, tarımda üretim düşerken tarımda çalışan insan sayısının arttığı resmî belgelerde ifade ediliyor. Değerli arkadaşlarım, bu nasıl oluyor, şunu birisi bize açıklasa da bir görsek. Bir sektörde çok ciddi şekilde üretim düşüyor, buna karşılık istihdam artıyor. Yani bu şöyle: Herhâlde şehirde geçinemediği için köye dönen herkesin bir iş bulduğu varsayımıyla bazı istatistikler ifade ediliyor. Bu önemli bir olay. Açıklanan diğer verilere kuşkuyla yaklaşmamız sonucunu doğuran bir şeydir.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, bu işsizlikle işte geçmişte denildi ki: "Ekonomi canlanırsa, ekonomi büyürse işsizlik azalır." Geçmiş dönemde, 2003-2007 arasında hepimizin bildiği gibi ekonomide büyüme yaşadık ama işsizlik ciddi şekilde azalmadı. Öyleyse tek başına ekonominin büyüyor olması işsizliği azaltmıyor. İşsizlikle daha farklı şekillerde mutlaka mücadele edilmesi gerekir çünkü işsizlik olduğu zaman, bir insan işsiz olduğu zaman ona sosyal yardımlarla filan belki yaşama imkânını vermiş oluruz ama o insanın itibarıyla, haysiyetiyle, onuruyla bu toplumda emeğinin karşılığı olarak bir iş yapmasını ve insanca yaşamasını sağlayamayız. Onun için, herkese nasıl daha çok iş imkânı yaratacağımız konusunda çok ciddi öneriler geliştirmemiz lazım ama bu sorun da ekonominin kendi kendine çözeceği bir sorun gibi algılanmış ve bu bütçede işsizlikle mücadele konusunda önemli bir çözüm ortaya atılmamıştır.

Değerli arkadaşlarım, çok büyük oranda bir kayıt dışı istihdamla Türkiye karşı karşıya. Mesela Van, Muş, Bitlis, Hakkâri, Ağrı, Kars, Iğdır ve Ardahan gibi illerimizdeki kayıt dışı istihdam oranı yüzde 74,9'dur. Onun dışında Ankara'daki kayıt dışı istihdam yüzde 30'dur, İstanbul'daki yüzde 31,8'dir, Bursa'da yüzde 35'dir, İzmir'de yüzde 40'tır. Bu kayıt dışı sadece söylem olarak değil aynı zamanda bu insanların sosyal güvenlikten yoksun olarak çalıştıklarını gösteriyor. Hem sosyal güvenlikleri yok hem de neredeyse karın tokluğuna çalıştırıyoruz. Kendi seçim bölgem Bayrampaşa'da referandum çalışmaları sırasında gördüm ki, bodrum katlardaki atölyelerde o kadınlarımız 300 liraya, 400 liraya çalışıyorlar ve sosyal güvenlikleri yok. Havasız, ılık almayan yerlerde. Tabii insanlar çaresiz olduğu için böyle bir iş imkânı buldukları için de seviniyorlar ama bizim görevimiz, sosyal devletin görevi o insanlara insanca yaşayacakları koşulları sağlamak ve onlara insanca yaşayacakları ücreti vermek ve onların sosyal güvenliğini sağlamaktır.

Değerli arkadaşlarım, bu bütçeyi her zaman biz tabii muhalefet olarak görevimiz gereği ciddiye alarak üzerinde duruyoruz, konuşuyoruz, işte belgeler geliyor, bürokrasi çalışıyor ama kesin hesap rakamlarına baktığımızda, Sayıştay raporlarına baktığımızda çok ciddi ödenek üstü harcamalar yapıldığına tanık oluyoruz. Ne demek ödenek üstü harcama? Burada ve aşağıda Türkiye Büyük Millet Meclisinin vermediği yetkiyi kullanmak ve öngörülmeven harcamayı yapmak demektir. Mesela, Sayıştay raporlarına göre 2008'de 5 milyar lira, 2009'da 9,1 milyar lira, 2007'de 5 milyar lira ödenek üstü harcama yapılmıştır. Bunlar çok ciddi rakamlardır. Yani Sayıştay raporları herhâlde arkadaşlarımızın da elinin altındadır. Bu, biraz önce başlarken de söyledim, zamanında bütçe çağırısı çıkarmamak, zamanında orta vadeli program ilan etmemek gibi yasa ihlali olduğu kadar Meclisin vermediği yetkiyi kullanmak demektir. O zaman burada uğraşmamıza, konuşmamıza, günlerimizi harcamamıza gerek yok. Demek ki Hükûmet istediği kadar harcamayı yapıyor. Bu noktayı da özellikle Sayın Bakanın ve Komisyonumuzun dikkatine sunmak istiyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 7

Değerli arkadaşlarım, Yunanistan'ın karşılaştığı krizin temelinde bu şekilde kamufle edilen harcamaların yüksekliği yatmaktadır. Şimdi, bütün dünya zannediyordu ki Yunanistan'da şu kadar ödenek var, şu kadar harcama yapılıyor ama bir ortaya çıktı ki, öngörülen, ifade edilen, açıklanan resmî rakamların çok ötesinde harcamalar var, öyleyse denetim dışı bu harcamalar nedeniyle Yunanistan ekonomisi çökmüştür. Şimdi, bizim de eğer böyle gidersek 9 milyar liralık, 10 milyar liralık ödenek üstü harcamalarla gidersek bir süre sonra hiçbirimizin bilmediği, kontrol edemediği bir ekonomiyle karşı karşıya kalırız.

Değerli arkadaşlarım, bu bütçenin açıklarını, eksiklerini kapatmak üzere Sayın Maliye Bakanı alkollü içkilere bir zam öngördü yani özel tüketim vergisi miktarlarını artırdı ve bu yolla da 800 milyon liralık bir gelir beklediklerini ifade etti ve bunu sorulduğu zaman dedi ki: "Biz halkın sağlığını düşünerek bu zammı yaptık." Yani vergi artırmak için, gelir sağlamak için değil, halkın sağlığını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamla) – Toparlıyorum...

Yani, Sayın Bakan, halkın sağlığını alkollü içkilere zam yaparak korumayı düşünüyorsanız şu ilaç fiyatlarını filan da biraz indirin de insanlar rahat rahat ilaç alsın, rahat rahat tedavi görsün. Şu et fiyatlarını indirin de insanlar doğru dürüst beslensin, hasta olmasın. Yani belli bir zihniyetin, belli bir anlayışın gereği olarak sürekli alkollü içkilere zam yapıyorsunuz ve alkollü içkiyi de eroin noktasına indirgediniz sanki eroinmiş, alkollü içki insanlara büyük zarar veren şeymiş gibi takdim ediliyor. Dünyanın her yerinde belli ölçüde alkollü içki alınır. Bu sosyalleşmenin de doğal bir sonucudur. Belki AKP bunu doğru bulmuyordur. Alkollü içki kullanılmasını doğru bulmuyordur. Bunu yasaklayacak gücü kendisinde bulamadığı için de buna astronomik zamlar...

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – İçki kullanmayan sosyal olmuyor mu Üstat?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Anlayışa göre değişir!

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamla) – Halil Bey, sizin bir sosyal döneminiz oldu mu?

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Ben her zaman sosyalim.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Zorla söyletmek istiyorsun. Bir rahat dur şurada.

RECAİ BERBER (Manisa) – Ama diğer ülkelerle vergileri karşılaştırdığımızda hâlâ düşük.

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamla) – Bu az demek, biraz daha bindirelim.

RECAİ BERBER (Manisa) – Karşılaştırırsanız düşük olduğunu görürsünüz.

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamla) – Diğer ülkelerle karşılaştırma lafına bitiyorum. Kardeşim, adamın gelir düzeyine bakıyor musunuz, diğer şeylere bakıyor musunuz? Hiçbir şeye bakmıyorsunuz sadece şeydeki vergiye bakıyorsunuz. Daha da zam, daha da zam. Yani bunun yolu şu arkadaşlar: Yasak diyelim kurtulalım. Ama şunu unutmayın ki Sayın Bakan: Geçen bütçe görüşmelerinde de ben burada anlattım. Gerçekten büyük otellerin hepsinde özellikle bu zamandan sonra kaçak içki verilecektir. Bu kaçak içki Türk turizmi açısından büyük zarara yol açmaktadır. Gidin ciddi bir denetim yaptırın neredeyse teneke teneke içki veriliyor ve bu kaçak içkiler insanların ölümüne kadar yani vergiciliğin bir sınırı vardır, bir haddi vardır, onun üstüne geçtiğiniz zaman bu tersine döner. Bu kaçak içkiyi çok teşvik eden bir şeydir.

Bir cümle daha Sayın Başkan. Vergi borçlarında ve sosyal güvenlik primlerinde bir af öngördüğünüze dair açıklamaları basından izliyoruz. Uzun zamandır bu referandum kampanyasında Sayın Başbakan tarafından açıklandı ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamla) – ...o andan itibaren de biliyorsunuz ödemeler bıçak gibi kesildi. Artık neyse şunu bir an önce getirin, hep beraber sonuçlandıralım çünkü bu "af" sözcüğü telaffuz edildiği anda çıkarılması gereken bir düzenlemedir. Böyle sürekli aften konuşup yasayı çıkarmazsanız ödeyenleri de cezalandırırsınız.

Bir diğer nokta, bu afla birlikte görevini zamanında yerine getirene, vergi borçlarını, sosyal güvenlik primlerini zamanında ödeyen insanları onore edecek bir çözümü de mutlaka getirelim. Geçmiş dönemlerde biz çeşitli af kanunları burada görüşülürken belli ölçüde onların ödeyeceği vergilerden, sosyal güvenlik primlerinden bir indirim yapılmasını önermiştik. Böyle bir şey yaparsanız, görevini zamanında yapan, borcunu zamanında yapan insanları cezalandırmaktan kurtarmış olursunuz.

Şimdilik bu kadar. Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özyürek.

Sayın Kaplan, buyurun efendim.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii bu 9'uncu bütçede aynı şeyleri hep tekrar dinliyoruz, aynı itirazları da hep tekrarlıyoruz, zamanında teslim edilmediğini orta vadeli programın. Ancak biz Barış ve Demokrasi Partisi olarak bütçe üzerinde farklı bir değerlendirme metodolojisi üzerinden gitmek istiyoruz. Çünkü bütçenin ruhunda, felsefesinde kriz sonrası dünyanın içinde yer alacağı Türkiye'de yeni bir ekonomik politika belirlenme kaygısı yok. Çünkü kriz sonrası dünya ekonomisinin son derece daraldığı, özellikle ABD ve Avrupa Birliği'nin, Türkiye'nin de bu ülkelerle yüzde 70 civarında ithalat ve ihracatının olduğu düşünüldüğünde, Türkiye kendini bundan etkilenemiyorum diyemez. Zaten etkilenmişti.

Zaten dünyanın üç temel bunalım dönemi vardı: Bir, uzun bunalım dönemi denilen 1873'te başlayan bir dönem. İkincisi, 1929'da büyük bunalım dönemi. Bunlar dünya savaşları doğuran bunalımlar. Bu açıdan dikkat çekmek istiyorum. Üçüncü büyük kriz de 2007'den bu yana kimi "Küresel finans krizi" diyor ama en son IMF buna "Büyük resesyon" da demeye başladı.

Şimdi, bunu dikkate aldığımız zaman çok ciddi sıkıntıları hemen yanı başımızda Yunanistan'da görüyoruz ve Yunanistan'da ciddi bir ekonomik çöküntü, Fransa'da emeklilik yaşının artırılması sonucu milyonların sokaklara döküldüğünü görüyoruz. Tabii sonuçta da baktığımız zaman "Türkiye bu noktada bir ayrışma içindedir." deniliyor. "Kamu

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 8

finansman dengelerinde tahribat yaşanmadı.” deniliyor. Bütçe açığında da “Maastricht kriterlerini sağlayabileceğiz.” deniliyor. Oysaki TÜİK’in rakamları, Merkez Bankasının yüzde 4. Bu da bu kriterlerin üzerinde bir rakam. 2,4 oranında bir hedef söz konusu. Bu hayata geçer mi?

Şimdi, tabii bir taraftan firmalar çöküyor, bankalar çöküyor, iflaslar yaşanıyor ama diğer yandan da dünyayı paylaşan filler yeni bir hesaplaşma, güç paylaşımı savaşında. Türkiye de G-20 ülkesi bir ülke, büyük bir ülke, büyük bir ekonomi. O zaman nedir bu krizin karşısındaki stratejisi? Neden Hükümet bunu Mecliste grubu bulunan üç partiyle paylaşma, Mecliste paylaşma, bir ulusal ekonomik politika belirleme gereğini duymaz? Yani AK PARTİ mi her şeyi çok iyi biliyor? Yani gerçekten bizim kaygılarımız yok mu ülkede?

Bunu söyledikten sonra, yani korkunç şeyler söyleniyor o krizle ilgili. OECD Başkanı Angel Gurría borç krizini ebola virüsüne benzetiyor. Yani şimdi geliyoruz, birçok OECD ülkelerinde Türkiye başı çekiyor işsizlikte, hemen arkasından İspanya, Portekiz, İtalya, Fransa geliyor.

Yine ilginç tespitler var. Avro bölgesindeki krizden bahsediliyor Sayın Bakan. Yani avro’dan kaçış, ulusal paralara yönelim arayışları var. Yani Türk lirasının kıymeti, değerlendirilmesi bu noktada nasıl değerlendiriyorsunuz? Yani işte avro bölgesiyle ilgili bütün tespitler bunu gösteriyor. Berlin’in bile Avrupa projesinden soğuduğuna ilişkin açıklamalar var ve bakıyoruz, bu krizin getirdiği bir değişim yaşanıyor. Bu krizdeki değişimi göremiyoruz. Görmemiz gereken bir değişim. Ne oluyor? İrkçılık ve Müslüman karşıtlığında bir yükseliş var. Nasıl bunu görüyoruz? İşte Avrupa ülkelerindeki örnek olayları alırsak 11 Eylül’den bu yana, Hollanda’daki karikatür krizinden tutun İsviçre’deki minare oylamasına kadar, Fransa’daki başörtüsünden tutun şeye kadar... Ama bir gerçek daha var: Avrupa Parlamentosu seçimlerinde ırkçı partiler grup kurabilecek sayıda temsilci gönderdiler ilk kez Avrupa Parlamentosuna. Şimdi, burada, bunu hesaplayamadığımız zaman kriz işsizliği, işsizlik, yabancı düşmanlığını, ayrımcılık insan hakları ihlallerini tetiklerken orada yaşayan 5-6 milyon insanımızın ve beraber Türkiye’nin ortak olduğu şirketlerin yaşadığı atmosferde iklimin değiştiğini görüyoruz. Bu iklim değişikliğini Hükümet öngöremiyor. Hep seçime endeksli, seçime endeksli bir anlayışla gidiyor.

Şimdi, Avrupa Konseyine bağlı İnsan Hakları Genel Sekreterliğinin yıllık raporu ekonomik krizin insan haklarını nasıl olumsuz etkilediğini ortaya koyarken, göç, sınır dışı etme, işten atılma ve en çok bizi etkiliyor, 5 milyon üstünde yurttaşımız Avrupa’da yaşıyor. Şimdi, Avrupa’daki İnsan Hakları Komiseri Hammarberg diyor ki: “Hapsedilenlerin sayısı artıyor yabancıların.” Şimdi, bu ortamda iktisatçıların ekonomik politikayla ilgili ilginç tespitler yapıyor. George Bernard diyor ki: “Uygarlığın esas iddiası olan güvenlik -güvenlik noktası diyorum- tehlikelerin en kötüsü olan yoksulluk tehlikesinin herkesin tepesinde asılı olduğu bir ortamda mevcut olamaz.” Yani yoksulluk tehlikesi güvenliği kaldırıyor. Yani bu coğrafyada bunları göremezlikten gelemeyiz. Şimdi, krizden faydalananlar, zenginlenenler yok mu? Evet, Türkiye’de de bir avuç, dünyada da olduğu gibi mutlu zenginini yarattı. Baktığımız zaman çok açık olarak bunu nerede görüyoruz? Türkiye’de kârlarına kâr katan 27 bankada görüyoruz. Kurumlar vergisinde hemen sıraya giriyor, Garanti, Akbank, Fortisbank, Vakıfbank. Yani şimdi “Kurumlar vergisini indirdik.” diyorsunuz. Yüzde 30’lardan 20’lere. İyi, güzel. Peki, işçinin, memurun vergisinin niye indirmiyoruz? Yani burada finans krizi yaşanırken, bütün bankalar, 149 banka Amerika’da batarken Türkiye’de bu bankalar vergi rekortmeni oluyorsa bunda bir terslik var diye düşünüyoruz. Yine kurumlar vergisindeki bu sakatlığın, çok kazananlardan çok vergi almama anlayışından da kaynaklandığını düşünüyoruz. Ve Türkiye’de yoksulluk artıyor. TÜİK’in -maalesef- Yaşam Memnuniyet Araştırması, 2009, verilere göre Türkiye’de hane halkının yüzde 52,9’u -başka bir ifadeyle yarıdan fazlası- elde ettiği gelirle ihtiyaçlarını zor karşılıyor. Yüzde 16,9’u ise gelirinin ihtiyaçlarını çok zor karşıladığını ve kısıntıya geçtiklerini söylüyor. Şimdi, bu harcamalardaki kesinti çocukların eğitiminden, tatilinden, tiyatrosundan, sinemasından oluyor. Yani bu sosyal yaşamın her alanına yansıyor.

Şimdi, işsizlik konusuna -artık klasik bir şey oldu- fazla girmenin de bir anlamı yok. Yani Hükümet de “İşsizlik kader” diyorsa bir arayışının da olacağını sanmıyoruz. Yani gerçekten kaderse işsizlik, böyle bir anlayış varsa kadere boyun eğmek anlayışı devreye girer. Oysaki TÜİK rakamları, tarım dışı ekonomide işsizlik oranının yüzde 24’lerde olduğunu söylüyor. Yani o bir türlü gayriresmi yüzde 20’lerde, resmî -bilmem- 16,6’larda. Yani şimdi burada çok ciddi bir durum var. Yani burada çok açık söyleyeyim. Artık farklı şeyler konuşuluyor. İdeolojik iklimlerin değişikliğinden bahsediyor dünya ve büyük krizin etkilerinden bahsediyor. Yani kimi atasözlerinden yola çıktı. Mesela “Büyük nehirleri oluşturan küçük çaylardır” diye, Amerika yerlilerin atasözünde de “Su gibi olmalıyız, her şeyden aşağıda ama kayadan kuvvetli.” Onu getiriyorsunuz. Bugün Che Guevara’nın sözleri konuşulmaya başlanıyor Fransa sokaklarında. “Görevlerin kutsalı, nerede olursa olsun emperyalizme karşı olmalıdır.” diyor. Che Guevara’nın sloganları atılıyor Fransa’da, 3 milyon işçi sokaklara dökülüyor. IMF Başkanının çok ilginç bir tespiti var: “Ben Yunan sendikasında üye olsaydım ben de sokağa çıkardım.” diyor. Bu, çok vahim bir durumdur. 2011 yılı Türkiye’de ve Avrupa’da sokağın yılı olacak. Bakın, çok ciddi bir tespit bu. Buna hazırlanmak gerekiyor. Ama Hükümet ne yapıyor bunu? Krizden çıkışın faturasının kolay yolunu bulmuş. Emekçi halka çıkarmak. Bu, her zaman uygulanan bir yöntem. Özellikle 2001 kriziyle dehşet büyümek, banka batıkları dahi vatandaşa ödetirildikten sonra bakıyoruz ki aynı yöntem devam ediyor.

Vergi rakamlarına bakıyoruz. Yine aynı ama biraz daha farklı bir şey var. Dolaylı vergiler üzerinden vergiyi artırma arayışı var. Şimdi, vergi dolaylı vergiler üzerinden artışa doğru giderken yine emekçi halka orta kesim ve altı kesim. Zaten Türkiye’de 2 milyonun altında açlık sınırında yaşayan insan var. 15 milyonun altında yoksulluk sınırı altında yaşayan insan var. Şimdi, bu insanlarımızın oranı, gerçeği bu iken, yeşil kartlı sayısı 10 milyonu aşmışken, Türkiye’de millî gelirin kişi başına düşüşü 10 bin dolar. Gelin, bunları anlatın. 20 milyonun neresi 10 bin dolar alıyor ayda. Elbette ki alan bankalar, holdingler, tekeller, Türkiye’de yüzde 1 bile olmayan, hatta Forbes dergisinde ismi açıklanan 100 civarında şirketin, muazzam şirketin sahibi olan gelir sahipleri, yani bir avuç azınlık. Şimdi, böyle olunca ciddi bir sorunla karşı karşıyayız. Ekonomik politikalar sadece vatandaşın verdiği vergiyi iyi kullanmak, harcamak ve gelir elde etmekten ibaret değil. Ülkenin selametini, geleceğini, toplumsal barışını da sağlamayı hedefler. Şimdi, makroekonomik çerçevede buna baktığımız zaman yani 2010 ile 2011 yılı arasında gayrisafi hasılaya bakıyoruz, 80 milyar artışla 1 trilyon 215. Şimdi

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 9

gelen nokta bu. Yani krizi atlattığımız, fırsatlara çıkmışız, büyüme oranına bakıyoruz 1 puan artış var, 4,5. O da bir hedef. TÜFE'ye bakıyoruz, aynı. Mümkün mü bu? TÜFE aynı yerde sayabilir mi? Mümkün mü? İthalata bakıyoruz, fırlamış 153'ten 199,5 milyara. Yani ithalat demek tabii buradan para demek, KDV demek, gümrük vergisi demek, gelirken içeride tabii ihracatçıların derdi, sıkıntısı başka. İhracat yüzde 107,5'tan 127,5'a kadar hedefleniyor, 20 milyar.

Şimdi, bu koşullarda siz ekonomi yönetemezsiniz. Hükümet olarak bunu yönetme şansı yok. Bir kere bütçeyi emekçi halkın sırtına yüklemeye başladığınız zaman, yine ekonomistlerin söylediği -demin arkadaşlarımız da ifade etti, biz bunu defalarca söylüyoruz- sıcak paraya, ondan sonra afla işte 50 milyar lira beyaz sayfa. Yani bütün basında yer alıyor. Her kalemde af. Pekî dürüst mükellefin günahı ne? Yani dürüstü cezalandırmak hangi devlette mümkün? Gerçekten bunu çok iyi tespit etmek lazım. Yani dürüst olduğu için ödüllendirilmesi gerekir. Vergisinde indirim olması gerekir. Zamanında ödedi diye teşvik etmek yerine cezalandırmak anlayışı hangi adaletin içinde var. Şimdi sıcak paradan beklenti var, aftan beklenti var, özelleştirmeden beklenti var. Kayıt dışı para da 14,5 milyar geldi. Bu durumda da kayıt dışı paralar bu afla beraber tekrar su yüzüne çıkmaya başlayacak, kayıt dışı istihdam hesap vermeyecek, tekrar devam edecek. Şimdi, bunlardan hepsinden bir serum kokteyl yapmış Hükümet ve bunun adına bu seçim bütçesi değil, sosyal bütçedir" diyor. Yani seçim bütçesi değil de sosyal bütçedir demek için kimi inandıracaksınız? Bilmiyorum, 73 milyon insanın gözünün içine baka baka bugün alkolde yapılan özel tüketim vergilerini, yarın hayatın en hayati alanlarındaki gıda ürünlerinde özel tüketim vergilerini artırarak yaydığınız zaman, alım gücü düştüğü zaman bunu halk görecektir. Şimdi, burada şunu çok açık soruyoruz: Evet, af getiriyorsunuz, dürüst mükellefe ne vereceksiniz? Çok açık soruyoruz: Dürüst mükellefi cezalandıracak mısınız?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Onların vergisini indirecekler.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Yani, şimdi, Türk lirası aşırı değerlendirerek ihracatı olumsuz etkileyen, ithalatı azdıran, dolayısıyla hem yerli üretim ve istihdama ağır darbeler vuran, hem de önemli dış ticaret açığına, dolayısıyla cari açığa yol açan sıcak para girişini nedense Hükümet pek seviyor. İhracatçıların bütün ağılama sızlamalarına karşın, sıcak para girişine kapılarını ardına kadar açan iktidarın bu sıcak para severliğinin altında bütçeye sağladığı yararlar var, bütçeye derman olacak sıcak para seçime giden iktidar için de baş üstünde tutulacak bir nimet değerlendirmesi yapılıyor.

Şimdi, ortada mesela şöyle bir açık değerlendirmesi var, 41 milyar TL'ye yakındı 2009 döneminde. Ortada "Açığın yarı yarıya azalması gibi bir durum var" deniliyor bütçede. Bu da enteresan. Nasıl oluyor? Vergi gelirleri bu yıl geçen yıla göre yüzde 23'e yakın arttı. Şimdi de afla toplayacaksınız, yine artacak. Belli, kaynak şimdiden belli oluyor. Bütçe giderlerindeki artış işte yüzde 6'da kaldı. Böyle olunca açık yüzde 48 oranında azalarak 20 milyara kadar gerileyecek. Buradan kâr. Bir de sağlıktaki katkı payını artırdı Hükümet. Sağlıktaki ilaçtan, giderlerden vatandaştan, oradan da bir pay sağlandı.

Şimdi, bu KDV, ÖTV artışları halka yüklenen yöntemdir, bu emekçi halka, çalışana yüklenen yöntemdir ve ücret ve maaşların maaşlefe stopaj usulüyle tahsil edilen gelir vergisi tevkifatında yüzde 4 artış sağlandı. Dolaylı vergilerle verginin yüzde 60'ını öder ortalama tüketicilerin yanı sıra ücretlilerin bordrolarından kesilen vergilerin, toplam vergilerin yüzde 17'si yükleniyor.

Yine sıcak paraya yakılan ışıkla devlet kâğıtlarına yatırım yapan yabancıların iştahı faiz oranlarını biraz olsun düşürdü ama mesela Brezilya bu konuda gelen paraya, sıcak paraya diyor ki: "Ne kadar kalacaksınız?" Kalış süresine göre vergi alıyor. Yani bir denetim mekanizması var Brezilya'nın gelen sıcak paraya "Kalabilirsin, kazanabilirsin faiz ama kalırsan daha fazla vergi alacağım sizden" diyor. Yani sonuçta 2011 yılı bütçesine baktığımız zaman seçim şekeri dağıtacak, açıkçası seçime endekslenmiş bir bütçe durumuyla karşı karşıyayız. Şimdi, bu yeni bir ekonomik politika açısından da çok önemli. Neden diyoruz? Yani askerî harcamaların bir tek kalemini bu bütçede göremedik. Silah alım satımlarıyla ilgili bir done yok. F35 uçaklarına 10 milyar lira ödedik, şimdi 4 milyar lira isteniyor. Nereden ödeyeceksiniz? Bilmek istiyoruz. Heron'lara, miadı dolmuş tanklara ödediğimiz paralar ne olacak?

Şimdi, bir Sayıştay Kanunu görüşmesi içindeyiz. Performans denetimi bile kaldırma girişimlerinin olduğu bir ülkede parlamenter demokrasinin denetiminden, mekanizmasından söz etmek mümkün müdür? Her şeyi ben çözerim anlayışı ama seçimden sonra çözerim anlayışı da büyük bir yanılgıyla bu bütçeye yansımış durumda. Yeni Anayasa; seçimden sonra yaparım, 2011. Başörtüsü; seçimden sonra yaparım. Siyasi Partiler Kanunu; seçimden sonra. Yüzde 10 barajı; seçimden sonra. Düşünce özgürlüğü; seçimden sonra. Seçim bitmez ki.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Dokunulmazlık?

HASİP KAPLAN (Devamla) – 2011'de seçim var. 2012'de Cumhurbaşkanlığı seçimi var. Ondan sonra yerel seçim var, 2015'te de milletvekilliği seçimi var. Arkadaşlar, her sene seçim var bu ülkede. Şimdi, bu anlayışla çözüm eğer seçimden sonraya kalırsa anlaşılıyor ki bunların daha da devam edeceği mümkün.

Şimdi, ekonomi şeffaflaşmadan sağlıklı bir bütçe olur mu? Mümkün değil. Yani bir tarafta zenginler, bir tarafta büyük bir çoğunluk fakirleşiyor. Biri varlıkların, zenginlerin Türkiye'si, diğeri yoksulların zirvesinde, sosyal adaletsizliğin pençesinde kıvranan milyonlarca insan. Şimdi, siz kalkıp, makarna, kömür dağıtarak Sosyal Yardımlaşma Fonu'ndan bir sosyal bütçe yaptık dersiniz herkes buna güler. Sosyal bütçenin bir tek yolu var: Nakdi o yardımların hepsinin yerine, 2 milyonun altında, açlık sınırındaki insanlara onurlu bir ödeme yapmak, belli bir aylık bağlamak; 15 milyonun altındakilerden vergiyi kesmek, desteklemek, onlara belli bir ödeme yapmak.

Ve yine bakıyoruz ki verilere, seçim bütçesinde bir adaletsizlik aldı başını gidiyor, vergi adaletsizliği...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaplan, toplamanız için bir dakika ilave süre veriyorum.

Buyurun.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Bu vergi reformu yasasını ne zaman Meclise getireceksiniz? 9 bütçe sunuşunda bunu hep dinliyoruz ve 3'üncü defadır da dinliyorum. Ne zaman gelecek? Bir takvimi var mı Hükümetin?

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 10

Şimdi, bütçede 2011 yılında siyasi partilere yapılacak yardım var. 327 milyon küsur. Üç partiye hep yardım yapıyorsunuz, AK PARTİ, CHP, MHP'ye. Seçim döneminde 3 katı. Bunun yasal bilmem nesi var. El vicdan, Kenan Evren'den de vicdansız olunur mu? Kenan Evren'in 12 Eylül Anayasası'nda bile grubu olan parti hazine yardımı alıyordu. Biz dört senedir bu Mecliste görev yapıyoruz, bir kuruş para alamıyoruz. Bir kuruş para alamıyoruz. Bu ne adalet, bu ne eşitlik, bu ne insaf, bu ne vicdandır? Seçime gidiyoruz. Seçim kaleminiz var...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASİP KAPLAN (Devamla) – Yani Kenan Evren'in getirdiği yasayı bile kaldırdınız, sizden gruplar kopacak, bütçe alacak diye. Çünkü, bütçe alınca diğer partilere ödenen para bölünüyor.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, lütfen tamamlayın efendim. Son defa veriyorum ek süre.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Bağlıyorum, bitiriyorum.

Şimdi, bütün bunlarla beraber Avrupa Birliği'nin beş yıllık duraklama takvimi, Avrupa Birliğinde ilerlemenin sağlanmaması, enerji politikalarındaki yanlışlarınız, yüzde 90'lardaki dışa bağımlılık. Bizi kaynak coğrafyasından geçiş coğrafyasına getiren anlayış ve özelleştirmeler, bütün bunlar gerçekten dehşet verici. Şimdi, biz, bütün bunları tabii çok kapsamlı veriler vardı elimizde, veremiyoruz ama Türkiye yönetilemez bir duruma gelmiştir. Hükümet, gerçekten bu mantıkla, bu kafayla ne bütçe oluşturabilir ne bunu geliştirebilir ne yönetebilir ne ekonomik krizi aşabilir ne ayrımcılığı aşabilir ne gizli dinlenmeleri bitirebilir ne adil yargılamayı sağlayabilir ne darbe Anayasası yerine yeni anayasa yapabilir ne adil bir seçim sistemi yapabilir ne de Alevi yurttaşlarımızın dini ayrımcılıklarını kaldırabilir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASİP KAPLAN (Devamla) – Çünkü bütçede onlara paraya yok. Şimdi, bütün bunlar çok açık bir şeyi gösteriyor. Bu çözüm bütçesi değil, bir seçim bütçesidir ve gerçekten burada şunu bir fıkıyla bitirmek istiyorum Sayın Başkan.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Ses kapalı yalnız.

BAŞKAN – Fıkra'yı kaydedelim.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Şimdi, bu kriz döneminde bir Rus zengini krizden en çok etkilenen ülkeye gidiyor, bir butik otele. Resepsiyonda 100 dolar bırakıyor ve yukarı çıkıyor. Tabii resepsiyon müdürü 100 doları kapıldığı gibi kasaba borcunu ödüyor, kasap kapıldığı gibi bakkala ödüyor, bakkal da markete ödüyor, market de tekstilciye ödüyor. Odadan Rus iniyor "Beğenmedim odanızı, verin 100 dolarımı" diyor. 100 dolar geri gidiyor ama piyasa dönmüş oluyor. Şimdi, buna da artık razıyız ama maalesef 10 liraya alıp 9 liraya hesap kuran bir bütçeyle Türkiye'de sağlıklı bir gelişmenin ne eğitimde ne sağlıkta ne de demokraside gerçekleşeceğini düşünmüyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaplan.

Sayın Demir, buyurun efendim.

OSMAN DEMİR (Tokat) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ iktidarının 9'uncu bütçesini görüşüyoruz, 2011 yılı bütçesini görüşüyoruz. AK PARTİ iktidarlarının bugüne kadar yaptığı bütçelere bakıldığında bugün görüşmekte olduğumuz bütçe de aynı paralelde. Bunların temel özellikleri, tamamı makroekonomik istikrarı hedefliyor, büyümeyi hedefliyor, sosyal dengeleri iyileştirmeyi hedefliyor ve piyasalara güven vermeyi hedefliyor. Bu dört başlığın önemli olduğunu tespit ettim AK PARTİ iktidarı bütçelerinin.

Şimdi 2011 yılını bir bütçeyle tamamlamaya çalışacağız. Acaba bu bütçe hazırlanırken hangi şartlar altında yaşıyoruz, ülkemiz nereden nereye geliyor, dünya nereden nereye geliyor ve nereye gidiyor? Yani bizi içeride ve dışarıda çevreleyen şartlara bakmamız lazım. Evvela 2009 yılı bir eşit yıldır değerli arkadaşlar. Yani tarihte ekonomik anlamda eşit ve benzerine az rastlanılan bir yıldır. Küresel krizin en ağır şekilde faturasını dünya piyasalarına kestiği, aynı zamanda ülkemize de kestiği bir yıl olmuştur.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Teğet geçmemiş miydi? Yanlışın var.

OSMAN DEMİR (Devamla) – Bakın, bunu, gerek ülkelerin borçlanma oranlarında gerekse bankacılık sektöründe yaşanan istatistiklerde faturanın ağırlığını çok açık ve seçik olarak görüyoruz.

Değerli arkadaşlar, birçok gelişmiş ülkenin borç yükünün gayrisafı yurt içi hasılasına oranı 2011 yılı itibarıyla şöyle hedefleniyor: Japonya yüzde 234, Yunanistan yüzde 139, İtalya yüzde 120, İrlanda yüzde 102. Böyle devam ediyor. Yani bir yıllık ürettikleri hasıllarının tamamını borçlarına verseler karşılayamıyorlar bu gelişmiş ülkeler. Aynı şekilde bankacılık sektöründeki problemin büyüklüğünü görmek açısından da şu istatistiklere bir bakmamızda fayda var. 2009 yılında Amerika Birleşik Devletlerinde 140 banka, 2010 yılı ekim ayına kadar da 139 banka batmış durumda. Tabii bankacılık sektörünün yeniden toparlanabilmesi için Basel kriterlerinde değişiklikler yapılıyor, sermaye yeterli rasyosu yüzde 3'ten yüzde 7'ye çıkarılmaya çalışılıyor bu ülkelerde. Bu istatistiklerle Türkiye karşılaştırıldığında, Türkiye, arkadaşlar çok iyi bir yerde. Gerek kamu finansman dengesi yönüyle, kamunun borç yükü istatistikleri itibarıyla gerekse finansal sektörün yapısal konumu itibarıyla son derece iyi bir yerde olduğumuzu görüyoruz. Şimdi...

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Bedelini önceden ödedik tabii.

OSMAN DEMİR (Devamla) – Yani 2001'i kastediyorsanız Sayın Özyürek, bazı dersler aldığımız doğru.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Ekonomik bedeli ödedik.

OSMAN DEMİR (Devamla) – O dersleri almamız da tabii ki önemli bizim açımızdan.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Evet.

OSMAN DEMİR (Devamla) – Şimdi, acaba biz bu küresel krizden niye az etkilendik diye bir bakacak olursak, arkadaşlar, bunda evvela kamu finansman dengesini AK PARTİ iktidarlarının ve bütçelerinin gözetmiş olması anahtar rolü oynadığı kanaatindeyim. Siz kamu finansman dengesini gözetmediğiniz zaman, kamu açıkları arttığında üç alternatifiniz var. Yurt içinden borçlanırsınız, yurt dışından borçlanırsınız, Merkez Bankası kaynaklarına müracaat edersiniz. Geçmişte

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 11

bu hep böyle olmuştur ama Merkez Bankasının özerkleşmesi, bağımsızlaşması sonrası, yasayla bağımsızlaşması sonrası hükümetlerin Merkez Bankası kaynaklarına başvurma şansı kalmamıştır. Bu da Türkiye için aslında son derece önemli bir adım olmuştur. Geriye yurt içi ve yurt dışı borçlanma kaynaklarınız kalıyor. Borçluluk oranınız arttıkça, yani borç miktarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı arttıkça piyasaların iktidarlara olan güveni azalıyor. Bu kez piyasalar hükümetlere tekrar borç verebilmek için daha yüksek faiz talep eder hâle geliyor. Bu sefer siz, eğer bir reel yatırım için borç almayı baştan planlamışsanız, sonraki aşamalarda borcu ödemek, hatta borcun faizini ödemek için borç almak zorunda kalıyorsunuz. Geçmişte bu böyle oldu. Yani aldığımız borcu reel yatırıma yöneltemedik, vadesi gelen önceki borcu, hatta onun faizini ödemek için borçlanmak zorunda kaldık, geçmişte böyle oldu.

AK PARTİ iktidarları döneminde bu borç yükünün hızla aşağı çekilmesi ister istemez piyasa faiz oranlarını da aşağıya çekti. Piyasa faiz oranlarının düşmesi değerli arkadaşlar, borçlanma maliyetini düşürdü, borcun bütçeye olan yükünü azalttı. Hakikaten işin sırrı burada. Yani bu kadar harcamaları nereden finansa ediyoruz, borçlanmadan nasıl finanse ediyoruz diye baktığımız zaman, birinci anahtar faktör olarak bunu görüyoruz. Bir diğeri de tabii, gelirlerin düzenli tahsil edilmesi, millî gelirin sürekli büyümesi -2009 krizinde hariç- ister istemez kamu kaynaklarını artırıyor. Biz buraya bir de özelleştirmede AK PARTİ iktidarlarının başarısını... Kendisiyle karşılaştırdığımızda AK PARTİ kendini burada başarısız bulabilir ama geçmiş iktidarlara karşılaştırdığımız zaman AK PARTİ özelleştirmede başarılıdır değerli arkadaşlar.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Milletin neyi varsa neyi yoksa sattınız. Bununla nasıl övünüyorsunuz hayret bir şey ya!

HASAN MACİT (İstanbul) – Gelecek hükümetler ne satacak?

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Doğru, babalar gibi sattınız!

OSMAN DEMİR (Devamla) – Bir diğer bizim güvence kaynağımız, bankacılık sektörünün finansman yapısının güçlü olması, yapısal sorunlarının eskiden olduğu gibi olmaması.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Çok doğru söylüyorsunuz!

OSMAN DEMİR (Devamla) – Bakın, Basel kriterlerinde yüzde 3'ten yüzde 7'ye sermaye yeterlilik rasyosunu çıkarmaya çalışıyorlar. Bizde bankacılık sektöründe bu rasyo yüzde 20 arkadaşlar. Bu ne anlama geliyor? Bizim bankalarımız sadece mevduatı toplayıp onu satarak para kazanmıyor, mevduatı krediye dönüştürerek para kazanmıyor. Aynı zamanda kendi kaynağını krediye dönüştürerek para kazanmış oluyor, başkasının parasının üzerinden, başkasının kaynağının üzerinden para kazanmakla kalmıyor kendi kaynağını krediye dönüştürerek para kazanmış oluyor bizim bankalarımız. Bu da bizim önemli bir güvence kaynağımız oluyor.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Kamu kâğıdı olarak faiz elde ediyor, o kadar.

OSMAN DEMİR (Devamla) – Diğer tarafta değerli arkadaşlar, Türkiye'nin çok büyük bir hastalığı döviz tevdiat hesapları, diğer bir ifadeyle para ikamesi sorunu yaşıyorduk değerli arkadaşlar. Neyi kastediyorum? Daha önce vatandaş kendi bankasına kendi ulusal parasıyla mevduat hesabı açmak istemiyordu değerli arkadaşlar, bugünlerden geldik. Daha önce benim vatandaşım tasarrufunu kendi ulusal parasıyla yapmak istemiyordu, bugünlerden geldik. Şimdi ne yapıyor benim vatandaşım? Bankaya da gidiyor, kendi Türk liramız üzerinden hesap açtırıyor...

GÜROL ERGİN (Muğla) – Kaç vatandaşın var Sayın Konuşmacı? “Benim vatandaşım” ne demek?

OSMAN DEMİR (Devamla) – ...ve yine yastıkaltı para eğer varsa, hareket etmeyen para varsa onu artık döviz olarak tutmuyor, Türk parası olarak tutuyor.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Vatandaş da malı bunların ya!

OSMAN DEMİR (Devamla) – Bir diğer avantajımız da doğrusu budur. Bunlar bizim geçmişte çok büyük zarar gördüğümüz, ülke ekonomisine çok büyük zarar veren olaylardı, şimdi biz onlardan kurtulmuş olduk.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Ben şimdi Beyefendi'nin vatandaşı mı oluyorum?

OSMAN DEMİR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, buradaki “benim”den kastımız, hepimiz olduğuna lütfen unutmayalım, olayı farklı yönlere çekmeye çalışmayalım.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Osman Bey, bizim değil mi, bizim vatandaşımız?

OSMAN DEMİR (Devamla) – “Benim” derken aynı zamanda Aslanoğlu, senin de yani. Buradaki benim hepimizi kapsayan bir benimdir.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Öznede bir karışıklık oldu.

OSMAN DEMİR (Devamla) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, uluslararası bir ekonomik kötüleşme diğer ekonomileri üç kanaldan etkiliyor. Biri ticaret kanalı, diğeri finansman kanalı, bir diğeri de güvenlik kanalı; bu üç kanaldan etkiliyor.

Ticaret Kanalı: Amerika Birleşik Devletleri'nde başlangıçta... Krizin ilk başladığı ekonomi Amerika Birleşik Devletleri'dir. Kriz çıktığında sizin onunla olan ticari ilişkileriniz boyutunda siz de ondan etkileneceksiniz. Yani daha önce ihraç ettiğiniz kadar mal ihraç edemeyeceksiniz, daha önce ithal ettiğiniz kadar da mal ithal edemeyeceksiniz. Tabii, bunun Avrupa ülkelerine ve diğer dünya ülkelerine yayıldığını düşündüğümüzde, tabii ki onlarla da aynı şekilde dış ticaretiniz bunlardan olumsuz etkilenecektir.

Bir diğeri dedik ki finansman kanalı. Değerli arkadaşlar, uluslararası bazı ülkeler finansman bulmakta zorlanırken bazı ülkelerde finansman fazlası var. Örneğin Çin, petrol ihraç eden ülkeler bugün finansman fazlası olan ülkeler. Yine dünya ölçeğinde reel yatırımdan daha çok parasal hareketlerle kazanç sağlayan varlıklı şirketler var, aileler var. Bunların paraları, finansman kaynakları uluslararası düzeyde nereye güvenli görüyorsa buralara hareket ediyorlar.

Şimdi, bir küresel kriz çıktığı zaman, ister istemez, sıcak parayı elinde tutan firmalar, bankalar, şahıslar ve aileler ne yapacak arkadaşlar? Gözlemde bulunacaklar, bekleyelim, görelim. Yani, bir olayın gidişatı gerek dünya ölçeğinde gerek ülkeler itibarıyla nereye gidiyor diye bekleyelim görelim diyecekler. Yani paranın dolanım hızında bir düşme olacak. Paranın uluslararası dolanım hızındaki düşme ister istemez ekonomileri... Bir ticari ilişkilerdeki

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 12

gerilemeden gelen zayıflıkla beraber, bir de finansmandaki hareketlilikteki gerilemeden kaynaklanan yine ekonomide bir daralma söz konusu olacak. Bunları yaşadık.

Şimdi güven olayı değerli arkadaşlar. Küresel kriz tabii ki çok sayıda ülkeye yayılmadığı müddetçe küresel olmaz ama acaba hangi ülke daha az etkileniyor, hangi ülke bundan daha çabuk çıkabilir diye sermaye sahipleri bir gözlemde bulunacaklar, yatırımcılar bir gözlemde bulunacaklar. Burada güven faktörü tamamen devreye girmiş oluyor. Burada en erken çıkacağını düşündükleri ve bu çıkışın da güçlü bir çıkış olacağını düşündükleri ülkelere bu sermaye akacak. Bugün olan da budur değerli arkadaşlar. Biz bu anlamda güven veren bir ülke olduğumuzu görüyoruz. Bunu en belirgin olarak İMKB endeksindeki yükselişten görüyoruz. Yani Türkiye'ye uluslararası sermaye geliyor.

"Kalitede bozukluk var." deniyor. Doğru arkadaşlar, kalitede bozukluk var, yani gelen finansmanın kalitesinde. Yani uzun vadeli yatırıma gelseydi, reel yatırıma gelseydi tabii ki daha çok tercih ederdik ama öbürüne geliyor olması bunun kötü olduğu anlamına gelmez. Gelmediğine göre çok daha iyidir, olaya öyle bakacağız. Değerli arkadaşlar, tabii ki iynin daha iyisi olabilir, vardır ama daha iyiyi ulaşamadığınız zaman ikinci en iyiyi tercih etme durumunda kalırsınız.

Şimdi, Türkiye'nin aslına bakarsanız en büyük avantajı değerli arkadaşlar, siyasal istikrardır. Burası çok önemlidir. Neyi kastediyorum? Bakın, bir küresel kriz ortamından geçerken Türkiye'nin IMF'yle daha önceden devam eden stand by anlaşmasının süresi dolmuştu, yeni bir anlaşma yapılması gerekiyordu. Şimdi "Efendim, küresel kriz ortamındayız, anlaşma yapmamız lazım, anlaşma yapmazsak bunun ekonomiye faturası ağır olabilir." diye kaygılar ister istemez oldu. Ama ne oldu arkadaşlar? Anlaşma yapılmadı, stand by anlaşması yapılmadı. Ama herhangi bir fatura da ödenmedi. Ne anlama geliyor? Demek ki, aslında Türkiye'nin en büyük avantajı siyasal istikrardır. Bunu korumanız lazım arkadaşlar, bu A partisi, B partisi meselesi değildir. Türkiye'nin olmazsa olmazı, yani hiçbir şekilde fedakârlık etmemesi gereken bir durum siyasal istikrarın korunmasıdır. Bunu koruduğunuz müddetçe, IMF'yle stand by anlaşması da imzalamıyor olsanız yolunuza devam edebiliyorsunuz, bunu göstermiş olduk.

Bakın, bu küresel kriz sürecinde ekonomimizin daha az etkilenmesi için dinamik bir kriz yönetim planı uygulandı. Ben hakikaten bu konuda sorumlu olan sayın bakanlarıma, Hükûmetimize, bürokrat arkadaşlarıma teşekkür ediyorum, Türkiye'ye daha az fatura ödetirilmişse büyük katkıları var.

Ne yaptık değerli arkadaşlar, bazılarını bir hatırlayalım: Bakın, vergi indirimlerine gittik, bazıları geçici, bazıları kalıcı olmak üzere vergi indirimlerine gittik. Bu ne anlama geliyordu? Bu, üreticinin maliyetlerinin aşağı çekilmesi anlamına geliyordu. Bu ne anlama geliyordu? Tüketicinin satın alma gücünün artması anlamına geliyordu değerli arkadaşlar.

Diğer taraftan, bir varlık barışı; bazı varlıkların millî ekonomiye kazandırılmasını bu komisyondan geçirdik, Genel Kurulumuzdan geçirdik, böyle bir kanun çıkarttık. Bundan ülkemizin büyük fayda gördüğü kanaatindeyim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Mi acaba?

OSMAN DEMİR (Devamla) – Yine KOBİ'lerin birleşmesini özendirici kanunu bu komisyondan geçirdik, Genel Kurulumuzdan geçirdik. Dedik ki, küçük ölçekli KOBİ'lerin gerek ulusal gerekse uluslararası düzeyde rekabet etme şansı azdır, biz KOBİ'lerin birleşmelerini özendirerek bunların rekabet güçlerini artıralım istedik, bunu birlikte yaptık.

Yine değerli arkadaşlarım, zaman zaman teşvikler, yatırımları, istihdamı özendirici teşvikler yaptık. Mesela, bölgesel teşvikleri getirdik, birlikte yaptık.

Yine istihdamı özendirici... İşte, işveren prim payları yüzde 5 oranı düşürülmüştü, bunu koruduk, bunun devamını sağladık.

Bu sayededir ki, bütün bunlar sayesinde ki küresel krizden ülkemiz daha az etkilendi.

Bakın burada kur meselesi değerli arkadaşlar. Kur meselesi, bizim hakikaten dış şoklara karşı ekonomimizi koruyan etkin bir politika aracımızdır.

Arkadaşlar, diyoruz ki: "Türk lirası aşırı değerleniyor." Doğru. Ama niye acaba? Arkadaşlar, ben diyorum ki, kötü ekonominin iyi parası olmaz. Amerika Birleşik Devletleri şu an kötü ekonomi durumunda.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Hayır, değil.

OSMAN DEMİR (Devamla) – Hayır efendim, düşünüyor baksana işte, değer kazanamıyor. TL aşırı değerleniyor diyoruz.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Parası iyi, parası çok. İhracatı iyi.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Hocam, siz bunu söylemeyin. Niye yapıyor acaba?

OSMAN DEMİR (Devamla) – Avrupa Birliği şu an kötü ekonomi durumunda.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Neyse canım, biz onlara yardım ederiz inşallah!

OSMAN DEMİR (Devamla) – Dolayısıyla, eğer TL aşırı değerleniyorsa, bu Türkiye ekonomisinin iyi olduğunun açık bir göstergesidir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başbakana da sen söylüyorsun, ben de diyorum ki Başbakana kim söylüyor bunu!

GÜROL ERGİN (Muğla) – Osman Bey, bunu bir köy meydanında anlatmıyorsunuz, Plan Bütçede anlatıyorsunuz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Osman Bey, bu doktrin Esfender doktrini mi, Münir doktrini mi?

BAŞKAN – Efendim, sayın üyeler, müsaade edin...

GÜROL ERGİN (Muğla) – Ya, burası köy meydanı değil, Plan Bütçe!

OSMAN DEMİR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, önümüzdeki süreçte bazı risk alanlarımız var. Bunlardan saygıdeğer konuşmacı arkadaşlarım ikisi üzerinde vurgulu bir şekilde durdular, cari açık ve işsizlik oranı. Doğru arkadaşlar, iki önemli risk alanımız bunlar...

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Gerisini söylemeye gerek yok.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 13

OSMAN DEMİR (Devamla) – ...ama bunun yanında sosyal güvenlik açıkları Türkiye için bir problem olmaya devam ediyor.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Dış ticaret açığı? Cari açık?

OSMAN DEMİR (Devamla) – Yine önümüzde enflasyon da bir risk olarak karşımızda bizi sıkıntıya sokacak süreçlerden bir olabilir.

Değerli arkadaşlar, bakın, cari açık olayı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Demir, lütfen, toparlamanız için ilave süre veriyorum.

Buyurun.

OSMAN DEMİR (Devamla) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Değerli arkadaşlarım, cari açık olayı, bu yıla veya önümüzdeki yıla has bir problem değil. Uzun zamandır Türkiye'nin yüz yüze olduğu bir problem.

Cari açık ne anlama geliyor? “Demek ki dünyaya sattığınızdan daha fazlasını satın almak durumunda kalıyorsunuz. Üretim kanallarınızda problem var.” anlamına gelir. Nedir bu üretim alanlarında bizi en çok zora sokan? Enerji arkadaşlar. Enerjiyi maalesef üretemiyoruz, istediğimiz kadar enerji üretemiyoruz, petrol üretemiyoruz.

Bakın, Enerji Bakanlığımız, Çevre ve Orman Bakanlığımız “Artık sular akacak ama Türk bakmayacak.” diye bir gayretle bütün akan sularımızdan enerji üretme gayreti içerisinde. Ama bakıyorsunuz...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Onun için mi yenilenebilir enerjiyi getirmiyorsunuz iki senedir?

OSMAN DEMİR (Devamla) – ...Bunu arkadaşlar bazıları suistimal etmeye çalışıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Çevreyi tahrip etmeden.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Yenilenebilir enerji nerede Osman Bey? Yenilenebilir enerji niye gelmiyor?

BAŞKAN – Sayın Demir, lütfen tamamlayın. Son olarak ilave bir süre daha veriyorum.

Buyurun.

OSMAN DEMİR (Devamla) – Evet, deniyor ki çevre tahrip ediliyor. Arkadaşlar, bakın, su kendi hâlinde aktığı zaman çevreyi tahrip etmiyor diyemezsiniz. Aslında bazı düzenlemelerle çevre korunuyor. Bu yerinde izlendiğinde görülecektir.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Çevre kalmıyor ki bozulsun!

OSMAN DEMİR (Devamla) – Maalesef, Türkiye'nin gelişmesinden rahatsız olan çevrelerin bunları özellikle öne çıkardığı kanaati taşıyorum. Bunların oyununa gelmememiz lazım, açık söyleyeyim.

Bakın, uzun vadeli neler yapmamız gerekiyor: ARGE'ye, yükseköğretime, insanlarımızın niteliğinin artırılmasına gereken önemi vermek durumundayız. Biz bu bütçede bunları fazlasıyla görüyoruz.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Biraz fazlaysa azaltalım o zaman!

OSMAN DEMİR (Devamla) – Yine değerli arkadaşlar, son olarak şunu söylemek isterim: Büyüme rakamlarına baktığımız zaman, büyüme rakamlarının...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN DEMİR (Devamla) – Sayın Başkanım, son cümle.

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – İktidar sürelerine uymazsa, muhalefet olarak bundan böyle bizim de uymayacağımızı açıkça ifade ediyorum.

OSMAN DEMİR (Devamla) – Sözümü kestiniz ama Sayın Özyürek.

Şimdi, değerli arkadaşlar, yüzde 4-5 aralığında büyüme rakamları hedeflenmiş. Ben de biraz iddialı konuşmak istiyorum, bu büyüme rakamlarının düşük olduğuna inanıyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bak işte burada katılıyoruz sana.

OSMAN DEMİR (Devamla) – İnşallah bu küresel krizden çıkış uzun vadeli bir çıkış olacak. Dünya ekonomileriyle beraber Türkiye ekonomisi de uzun vadeli, istikrarlı bir şekilde yükselmeye devam edecek. Dolayısıyla, önümüzdeki yıllarda bu büyüme rakamlarını açacağız. Bu da ülkemizin ve hepimizin kazancı olacak diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demir.

14.15'te toplanmak üzere birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.18

01 Kasım 2010 Pazartesi

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.24

BAŞKAN: Mehmet Mustafa AÇIKALIN (Sivas)

BAŞKAN VEKİLİ: Recai BERBER (Manisa)

SÖZCÜ: Hasan Fehmi KINAY (Kütahya)

KÂTİP: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

-----0-----

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 14

BAŞKAN – Sayın Bakan, değerli üyeler; 23'üncü Dönem Beşinci Yasama Yılı 2'nci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Müzakerelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

İlk olarak Sayın Mehmet Günel...

Buyurun efendim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkürler.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, 2011 bütçesinin bugün geneli üzerine değerlendirme yapacağız. Ama az önce bazı üye arkadaşlarım genel olarak orta vadeli programın ve mali planın hazırlanma sürecine değindiler. Ben içeriğinden ziyade bunun biraz da anlamı üzerinde durarak sözlerime başlamak istiyorum.

Sayın Bakanım, burada siz geçtiğimiz yıl yine sıkıştırarak bir mali kural yasa tasarısı üzerinde “Geçsin, hemen de Genel Kurula insin.” diye bir -Sayın Başkanımız da burada şahittir, hatırlıyor- iki ayağımızı bir pabuca sokarak... (“Başbakan Yardımcısı...” sesi) Yok, yani Hükümet oluyor. Zaten mali disiplini uygulama birimi sizsiniz, Ekonomiden Sorumlu Başbakan Yardımcısı... Zaten garabet orada, onun için öyle söyledim. Normal şartlarda bu sanki Avrupa Birliğinin bir madde açıp kapamasıyla ilgili bir düstürmüş gibi geldi. Zaten garabeti oradaydı. Mali Kural Yasa Tasarısı Başbakan Yardımcısının değil, zaten sizin sahiplenmeniz gereken bir yasa tasarısıydı. Ama ne olduysa sonra bir anda geri çekildi. Ben buradan yola çıkarak “Bütçe süreci, mali disiplin” dediğiniz, “Biz uyuyoruz.” diye bütün konuşmalarınızda söylediğiniz şeylerin temelini anlatmaya çalışacağım da onun için oradan başladım. Her ne olduysa bakanlardan birisi “Olur.” öbürü “Olmaz.” derken hepimizin koştura koştura peşinde uğraştığı, burada çıkardığımız şey geri çekildi. Ee, şimdi yine bakıyoruz, mayıs ayında çıkması gereken program da, mali plan da, hazıranda gelmesi gereken bütçe hazırlaması rehberi, kılavuzu, eki neyse, hepsi 10 Ekim’de çıkmış. Peki, ne işe yarar bu? Ki bunun 2003 yılında yine Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde çıkarıldığının, 5018 sayılı Kanun’un bu söylediğimiz 16’ncı maddesindeki hükümlerin de yine AKP Hükümeti döneminde çıkarıldığının da bir defa daha altını çizmemiz gerekiyor. Ee, burada bir kanuna aykırılık var mı? Var. Az önce Sayın Özyürek de söyledi, başlarken yine usul hakkında da arkadaşlarımız söz aldı, biz sizden herhangi bir basın açıklaması falan duymadık bu konuda neden gecikme olduğuna dair.

Şimdi, buradan şunu çıkarıyorum: Burada en hafif tabirle bir ciddiyetsizlik var o zaman. Neden? Orta vadeli program neden çıkarılır? Neden üç yıllık yapmaya başladık bunu? Neden 5018 sayılı Kanun’u çıkardık? Bir öngörü yapalım, üç yıllık önümüzü görelim, kamu kurumları da özel sektör de önünü görsün diye başladık. Ee, peki, siz söylediğiniz zamana uymazsanız, beş gün içerisinde bunu çıkarırsanız, herkes bunu beklerken, yatırım kararını, tüketim kararını ona göre alacakken nasıl karar alacak? O zaman, orta vadeli program birinci olarak bu temel makroekonomik büyüklüklerle ilgili öngörü yapanlar için sıkıntı olmuştur. İkincisi sizin orada koyduğunuz dört beş tane gelişmişlik, rekabet gibi diğer unsurlar açısından değerlendirmeler var. Onların da yine bir ışık tutma işlevi vardır. En azından özel kesim açısından da bürokrasideki arkadaşlarımız açısından da. Tabii bürokrasidekiler -hadi belli görüşmeler yapıyorlar, DPT’yle, Maliye’yle gelip gidip bir şeyler görüşüyorlar- “Resmî yazı gitmese de biz bir şeyler yaptık. Orta vadeli program açıklanmasa da kamu kurumlarından talepleri aldık, biz görüşme yaptık.” diyebilirler. Peki, özel kesim ne olacak? Oradan çıkacak büyüklüklere göre birtakım sıkıntıları giderecek şekilde önlem almaları gerekirken maalesef olmamıştır ve Hükümet burada yasaya aykırı davranmıştır. Ama bundan daha önemlisi de bütçeye bakış açısı bizim açımızdan. Ekonomi konusundaki koordinasyonsuzluğun bütçe hazırlama sürecinde de ortaya çıktığını görüyoruz. Her ne kadar Ekonomi Koordinasyon Kurulu kurulsun da -kaç defa söyledik- kurul kurmayla maalesef koordinasyon sağlanamıyor değerli arkadaşlar.

Şimdi, buradaki hedefler açısından baktığımız zaman da yine bir tutarsızlık var. Yani aynı gün Merkez Bankası Başkanımız Sayın Durmuş Yılmaz geldi. O gün sabahleyin de enflasyonla ilgili raporunu açıklamış, siz onu sunarken sonra da bize geldi. Merak ettim, siz söylerken bakmışım hedeflere ama kendisi bazı beklentilerde revize yaptığını söyledi. Dedim ki: “Sizin Merkez Bankası olarak burada bir danışma göreviniz var mı?” “Var” Sabahleyin Sayın Bakan bize açıkladı, buradaki enflasyon hedefinin altına not düşmüştünüz, göstergelerin altında, sizin verdiğiniz konuşma metninin ekindeki ek şeylerde var burada: “TÜFE yıl sonu rakamı, 2011 rakamı OVP’den alınmış olan enflasyon tahmini olup 2011 yılı için TCMB tarafından açıklanan enflasyon hedefi...” Güzel. Sabahleyin baktık, onlar dediler ki: “Tahmin ile öngörü bizim koyduğumuz hedefle farklıdır.” O da güzel ama onlar öngörülerini yenilemişler ve sabahleyin de bunu açıklıyorlar. Dedim ki: “Ya Sayın Bakan acaba konuşmasını hazırlarken size son bir defa en azından yarın enflasyon raporu açıklanıyor, bunlarla ilgili bir şey sormadı mı?” dedim, “Sormadı” dediler. Yani şunu söylemeye çalışıyorum: Merkez Bankası 5,5 olanı 5,3 olarak öngörmüş, 5 olan duruyor; sizinkinde 5,3’ün yerine 5,4 var bir sonraki yılın hedefi, bir sonraki yılda da 5,1 var. Enflasyonda 1 puan, 5,1 ile 5 arasında önemli bir fark vardır.

Bunu şunun için söylüyorum: Ekonomi yönetimindeki koordinasyonsuzluğun bir örneği olarak görüyorum. Yani burada çok önemli bir bütçe sunuşu hazırlıyoruz, Merkez Bankasının hedefleri tamam, ama onun sabahleyin açıkladığı rakamlarla sizin aynı saatlerde buradaki yaptığınız açıklamalar arasında bile tutarsızlık görünüyor.

Öbür taraftan bakıyoruz, büyümeyle ilgili en önemli şey -az önce değerli arkadaşımıza da burada kendisine o cümleden katıldığımızı söyledik Sayın Demir- büyüme hedefleri krizden çıkışın da etkisi var ama başka konularda iddialı konulurken maalesef ürkek bir büyüme hedefi var ne olur ne olmaz diye. Sonraki yıllarda bir çıkış stratejisi olarak, bir kalkınma stratejisi olarak ortaya bir şey konulmadığını maalesef görüyoruz. Çünkü burada bütün bu söylediğimiz şeylerin esası büyüme. Yani işsizlikle ilgili söylediklerimiz de, dış ticaret açığıyla ilgili de, buralardaki hedefler çok da uzun vadede bizim bir orta düzey gelir tuzağı dediğimiz şeyden çıkıp bir kalkınma hamlesine dönüşecek tarzda bir büyüme hedefi içermiyor. Peki, bu böyleyken gelir-gider hedefine bakıyoruz, Sayın Bakanım yüzde 5,5 büyüme öngörürken yüzde

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 15

10,5'luk bir geliri neye göre artırıyorsunuz? O zaman kabaca baktığınız zaman yeni vergiler mi koyacağız? Tamam tüketim üzerinden bir şeyler koymuşsunuz. Tüketim vergisi başka bir şey, bu kadar... Yani ya bu öngörüler mi bir şey var, geçen sene de aynısını tartışmıştık. Bir taraftan geliyoruz, farklı bir şekilde altına bakıyoruz, özelleştirme gelirleri, 13,7. "Bu sene 3,9'da kalacağız." diyorsunuz. Hedefiniz kaçtı? Seneye nasıl tutacak? 12 nokta küsur, 11 nokta küsur yani her sene 12-13 milyarlık bir özelleştirme gelirinden bahsediliyor. Bunun altıyla ilgili bize biraz bilgi verir misiniz? Yani nereden gelecek, hiçbir şey yok. Ya da bu seneki hedefler neden tutmadı? Bir de ona bakalım, sadece kriz yılı veya işte yasal gecikme, yok mahkeme kısmı falan ayrı ama çok büyük oranda tutarsızlıklar var. O zaman biz buna genel olarak baktığımız zaman sizin gelir hedeflerinizde bir gerçek dışı tutarsız bir durum ortaya çıkıyor. Yani giderlere bakıyoruz yine benzer şeyler var ama siz konuşmanızda aynen başlarken bütçeyle ilgili kısımda şöyle diyorsunuz: "Bu bir seçim bütçesi değildir." Biz size daha bir şey sormadık, bismillah başladınız, sunum yapıyorsunuz. Bu ne demek? Biz seçim bütçesi uygulayacağız arkadaşlar. Bakın, kamu tüketimindeki artışa bakın, bu sene ne kadar, önümüzdeki sene ne kadar? 2012'de bir anda düşüyor. Niye? Kamunun tüketimi mi azalıyor? 2011'de niye bu kadar çoğalıyor, 2010'da niye bu kadar çok, yılın bundan sonrasında da var?

Şimdi, buna baktığımız zaman, bir taraftan mali kuralı kaldırırsanız -ki o kadar önemseydiğiniz hâlde- öbür taraftan bütçe rakamı, tüketimi artarsa ama yatırımlar bir taraftan... Çünkü yatırımlar uzun vadeli, seçime yetişmeyeceği için kamu yatırımlarında azalış var ama tüketim harcamasında artış var. Neden? Onu doğrudan hemen belli yerlere harcamayabiliriz diye. Nasıl olacak o zaman? Bir taraftan Merkez Bankası Başkamıza da sorduk. Sayın Başbakan "Efendim rezervlerimiz yetersiz..." Az önce Sayın Demir de güzel söyledi arada, "değerli TL itibarımız." diyor. Sayın Başbakan onlar da herhâlde dinleye dinleye etkisinde kalmışlar. Bir taraftan diyorsunuz ki: "Bu rezervi artırmamız lazım." Üç gün sonra Merkez Bankası Başkanı da diyor: "Döviz alım politikamızı değiştirebiliriz."

Şimdi, ben bunları bir araya koyduğum zaman demek ki diyorum, seçime kadar durumu idare etmek için dışarıdan sıcak para gelecek. Sayın Başbakan bunu deklare ediyor, Merkez Bankası da ona göre kendisini hazırlıyor. Burada basına kapalı bölümde konuştuk, "Bağımsız mısınız siz?" dedik. "Evet" dedi. Bağımsız bir Merkez Bankasına bir Başbakan rezervini şu kadar artır diyebilir mi? Diyemez. Peki, bu ne demek?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Şüphen mi var bağımsızlığından Mehmet Bey?

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Hayır, sorduk ki tekrar ikrar etsin diye Sayın Aslanoğlu. Şimdi bakın, mali kuralı iptal ederseniz Sayın Bakanım, kamu tüketimini bu kadar artırırsanız, seçim öncesi yapılacak harcamalara ona göre ağırlık verirsiniz, arkasından da bize sıcak paralar lazım, girsin, biraz da seçime kadar durumu idare edelim diye bunu bu şekliyle uygularsanız o zaman buna seçim bütçesi denir. Yani uzun vadede yatırımı, üretimi artıracak, işsizlik sorununa çözüm bulacak ki sizin de "İki temel sorunumuz devam ediyor" diye dış ticaret ve cari açık ile işsizlik sorununu kendiniz de vurgulayarak "Uzun vadede önümüzdeki sorunlar" diye kabul ettiğinizi biliyoruz. Dolayısıyla burada bir seçim bütçesi hazırlığı var, onun için de alelacele getirilip bir hafta içerisinde çıkarılmış plan, program, bütçe hepsi taslak olarak gelmiş.

Diğer söylediğiniz konuya bakalım, işsizlikle ilgili "Efendim, sosyal bir bütçedir." diyorsunuz. Yani nasıl bir şeydir bu? Bakın, ilk orta vadeli program 2005 yılından itibaren yapıldı. Bu altıncısı oluyor değil mi arkadaşlar, DPT'ciler daha kolay hatırlarlar? İlkinde çıkardığımızda orta vadeli programın işsizlik öngörüsü yüzde 10. Şimdi 2012, 2013 OVP'sine bakıyoruz 2013 hedefimiz bile yüzde 11,4. Şimdi, nasıl bir krizden çıkış ve istihdam yaratma stratejisi, nasıl bir sanayi stratejisi öngörüyorsunuz? Yani iki sene daha geçecek. Sizin hedefiniz iyimser olarak -hedef ne kadar şeylere dayanmasa da iyimser bir şey olması lazım- yüzde 11,4.

Enteresan bir şey daha var son yıllarda, istihdamın yapısına bakıyoruz acayip bir şekilde tarım istihdamına kayış var. Öbür taraftan tarımdaki büyüme oranına bakıyoruz, yüzde 1'leri geçmiyor, sıfır, bir, iki... Tarımın oranına bakıyoruz gayrisafi yurt içi hasıladan düşüyor. Nasıl oluyor? Şimdi, tarımdaki büyüme bütün büyümenin altında, küçülme olan yıllar var, tarımın gayrisafi millî hasıladan aldığı paya bakıyoruz düşüyor, Allah'ın işi, nedense orada bir işçi furçası var! Yani sadece yazın mevsimlik olanı söylemiyorum, genel olarak tarım istihdamındaki artış. Bu ülkede tarımsal üretim artıyor mu da tarım istihdamı artsın? O zaman bizim bütün bu dayandığımız veriler TÜİK'in hazırladığı bazı şeylerde tartışmalı hâlde geliyor, en kibar tabiriyle söylüyorum. Peki, nasıl olacak da bu işsizliği düşüreceğiz? 2013 hedefi bile böyleyse ne olacak? Yani bu halimiz, vatandaşın işsizlik sorununu, hele hele genç ve eğitilmiş nüfusta neredeyse üç kişiden birinin işsiz hâlde geldiği bir Türkiye'de nasıl çözeceğiz? Yani yüzde 5'lik büyüme rakamıyla, tüketime ve ithalata dayalı bir büyüme anlayışıyla yüzde 70'ini sizin ithalatınız ihracatınızın içinde oluşturuyorsa ve üretiminiz ve ihracatınız ithalata dayalı hâlde gelmişse, bir taraftan rezerv artırıp bir taraftan da böyle örtülü sabit kur rejimiyle nasıl bunun içinden çıkacağız? Temel sorunu ortaya koymadan bunu halletme şansımız yok.

Sizin söylediğiniz cari açık da bununla ilgili Sayın Bakanım. Sorun devam ediyor... Bakıyorsunuz şimdi rakamlara, çok ciddi artış var. dış ticaret açığı da bunun en önemli şeyi. "Efendim, büyüme olduğu zaman cari açık olur, ithalat olur." Tamam da ne kadar olur? Bakın, son rakamlar, daha birkaç gün önce açıklanan dış ticaret açıklarını beraberce gözden geçirelim, bakalım ne yapıyoruz, bundan sonra ne olacak: Ocak-Eylül döneminde dış ticaret açığımız 48,6. Yani geçen yılın aynı dönemine göre artış yüzde 77,3, yüzde 77. Peki, biz ne kadar büyüdük de geçen yıla göre yüzde 77'lik bir artışımız oldu? Yani nereye kullandık bunu? Çok daha garip bir şey var, ilk defa 2000 yılının üçüncü çeyreğinden beri rekor düzeyde ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 57,2 eylül ayı itibarıyla bakarsan. İlk defa bu dereceye düşmüş. Şimdi, sizce bu önlem alınması gereken acil bir durum değil mi?

"Efendim, cari işlemler açığı bir sonuçtur." Güzel de, neyin sonucu? "Yani finans edildiği müddetçe sorun yok." Neyle finans ediliyor? Finansman şekli hiç önemli değil mi? Şimdi, bunu ben sizin neyle finanse edeceğinizi işte Sayın Başbakanın açıklamasından görüyorum: "Rezervimiz 100 milyara çıksın." Peki, nereden geldi para? Yarısının nereden geldiği belli değil. MASAK size bağlı değil mi? Ne iş yapıyor? Geçen yıl da sorduk, 18,5 milyarlar görüşüldü, "Varlık barışından ne getirdiniz?" dedik, Sayın Merkez Bankası Başkanına yine burada bilgi verirken sorduk, anlattığı kısım

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 16

yarısını ancak karşılıyor, gerisinin kaynağı yok. Ödemeler dengesindeki net hata ve noksan kalemini arkadaşlarımız analiz ederlerse görürler.

"Efendim, kaynağı belli olmadığı için onları alamadık." dedi Başkan. Kaynağı belli olmayan şey... Kayda giren her şey, meşhur bir diğeri diğeri kalemi vardır ödemeler dengesinde, oraya girer zaten. Kaynağı yoksa da diğeri diğeri görürsünüz. Hiçbir yerden, nereden geldiği belli olmayan paralar girdi, Merkez Bankası bir anda, Sayın Bakan o zaman hem de bankalardan sorumluydu, 5,5 milyar doları tak diye aldı.

Şimdi, bunları şunun için söylüyorum: Cari işlemler açığının hem nereden kaynaklandığını hem de finansman biçimine çok dikkatli bakmak lazım. Hele hele dış ticaret açığı bu boyuta geldiyse 2000'den beri ilk defa ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 57'ye düşmüşse burada alarm zilleri çalıyor demektir. Neden bunun üzerinde duruyorum? Bunun nedeni AKP Hükümetinin sekiz yıldır ısrarla sürdürdüğü düşük kur, yüksek faiz politikasıdır. İhracatçının rekabet avantajını kaybetmesinin nedeni de bu, ithalatı teşvik eden, tüketimi teşvik eden ekonomi anlayışının nedeni de bu. Dolayısıyla temel olarak bu yanlış kabul etmediğimiz süreç maalesef ve maalesef makro ekonomik sorunların hiçbirini çözemezsiniz. Yapısal önlemlerle iki üç tane kanun tasarısı çıkarırız, üç gün sonra bir daha çıkarmak zorunda kalırız, yine buraya gelirsiniz, üç gün sonra bir daha af çıkarırsınız. Önemli olan, bu sorunların temelini bulup onların bir daha tekrar etmemesi için diğer önlemleri alabilmektir. Eğer siz bunda ısrar ederseniz, düşük kurunuz olursa para da gelir, böldüğünüz zaman millî geliriniz de fiktif olarak yükselir, öyle görürsünüz. Ya dolar kuru bir anda çıkarsa ne olacak?

Sizin şimdi hedeflerinize bakıyoruz, arkadaşlarımızın bu ekte kullandıkları hesaplamalarda deflatörü kullanırkenki rakamlara bakıyorum, bir anda 1 puanlık baz puan olarak neredeyse arada fark ortaya çıkıyor. Şimdi, sizin geçen seneki döviz kuru, deflatör kullanırken tahminler ile bu senekiler arasında önümüzdeki yıllar içerisinde kurun daha da değerleneceğini öngörüyorsunuz hâlen daha. Bu şekilde bizim bu sorunu algılamadığımız ortaya çıkıyor. Yani 1,670 kusura derken şimdi 1,570 küsurlarda, sonraki yıllar için öngörünüzü söylüyorum, hâlen daha onun altında olmakla beraber öngörülerinizin o düzeylerde olduğunu görüyoruz. Merkez Bankası, işte Avrupa Merkez Bankasının mukayeseli gelişmiş, gelişmekte olan ülkelere göre endeksinden bahsetti, ciddi anlamda kurun ne kadar değerli olduğu kendi reel efektif kur hesaplamasının dışında orada bariz bir şekilde görülüyor. O zaman eğer biz bu sorunun esasına dönüp bu meseleleri bir yapısal sorun olarak görmezsek tüketime dayalı, ithalata dayalı üretim yapısının Türkiye'deki istihdam yaratmayan büyüme anlayışının temelinde yatan neden olduğunu görmezsek sizin burada bize söyleyeceğiniz rakamlar, ondan sonra da mayıs, haziranda da çıkarmayıp bir haftada arkadaşlarımızın geçen seneki rakamlara böyle bir yüzdeyle eklemesinden ibaret kalacaktır. O zaman o bütçe değil, aldığımız rakamları alıp yüzde artışlarla... Bazı çok isteyen yerlere çok verdiğiniz de oluyor tabii de, onları bakanlıkların bütçeleri geldikçe biraz daha ayrıntılı tartışma şansımız olacak ama esas itibarıyla birkaç rakamsal tablodan ibaret hâle gelecektir. Dolayısıyla bunun sosyal bütçe tarzı bir yapısı yok.

Bir de işsizlikle ilgili ve gelirle ilgili konuya da etkisi olan İşsizlik Sigortası Fonuyla ilgili gelirleriniz de maşallah bu sene bayağı artmış. Yani bir taraftan işsizlik sorunu devam ediyor, bir taraftan aktif iş gücü programları dedik, Sayın Bakan bakarsa, acaba ne kadarını arkadaşlarımız bu çerçevede kullanabilmişler? Bu sene galiba GAP'a ayrılan şey yeniden yüzde 25'e iniyor. Geçen yıl 3 milyardan fazla bir faiz geliri oraya... Sizin rakamlarınızla şuradan, hemen programdan söyleyebilirim, arkadaşlarımız kafa sallıyor ama...

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Dörtte üç yaparlar...

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Peki, öyle söyleyelim o zaman, 2010 yılı tahmini MYBY transfer 3 numara, programda yeni yazmışsınız, 3,700...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ünal, buyurun efendim, lütfen toparlayın.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Bilmiyorum DPT'ciler yanlış mı yazdı, oradan, sizin rakamınızdan, 3'ün altında. "Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımlar için merkezî yönetim bütçesinden yapılacak transfer rakamı bu kalemden gösterilmektedir." diyor. Neler var onun içerisinde bilemiyorum, daha fazla da olabilir ama 3,7'den 1'e düşüyormuş. Yani yüzde 25'ten yüzde 75'e çıkarmıştınız ya Sayın Bakanım onu söylüyorum, geçen iki yıl içerisinde. Yani İşsizlik Sigortası Fonu sizin bütçenizin bir gelir kalemi hâline gelmiş. Bunun devlet bütçesi içerisinde yeri olur mu? Siz işçiler adına bunu yönetiyorsunuz. Dolayısıyla daha aktif bir şekilde bunun işsizlere yardımcı olacak şekilde ödenmesi gerekiyor ama maalesef getirilen zorluklar nedeniyle bunları işçilere aktarma şansımız kalmıyor. Biraz daha önümüzdeki süreçte bunları değerlendirebileceğimiz... 5 milyona yakın kabaca bundan yararlanamıyor. Yani 172 bin kişi yararlanmış, zannediyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan, bitirdim.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Önemli olduğu için cümlemi tamamlayayım: 473 bin kişi işten çıkarılmış, bunun 172 bini yararlanmış. 2002 Martından bu yana 2 milyon kusura kişi, 2 milyon 20 bin kişi faydalanmış. Şu andaki işsiz sayımız bile, bu iş aramaktan ümidini kesenler, aramayanlar, çıkartıldığını ispat edemeyenleri koyduğunuz zaman sadece 172 bin kişi yararlanabiliyorsa 473'den, kafadan 300 bin kişi şartları tutsa da yararlanamıyor demektir. Bunun bir devletin parası olmadığını, işsizlik sigortasının işsizler için olduğunu dikkate alıp aktif iş gücü programlarına ve doğrudan kendilerine yönlendirilmesini de sağlamazsak, zaten bu istihdam yaratmayan büyüme anlayışıyla bunları çözmek şansımız yok.

Özetle, sosyal bir bütçe olduğu konusunda biz bir ip ucuna rastlayamadık, işsizlerle ilgili çözüm üreteceği konusunda ip ucuna rastlayamadık, hedefleri de maalesef gelir-gider yönünden tutarsız. Sadece anlıyoruz ki bir seçim için geçici bir bütçe gibi görünüyor. Dolayısıyla inşallah bunları dikkate alır, en azından bütçede dikkat almasanız da

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 17

uygulanacak politikalar açısından yeni tasarılarla, tekliflerle bu kesimlerin mağduriyetlerini giderici önlemleri alırsınız diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Günel.

Sayın Öztürk, buyurun efendim.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli Milletvekilleri, basınımızın ve bürokrasimizin değerli temsilcileri; konuşmama başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AKP hükümetlerinin dokuzuncu bütçesini görüşmeye başlarken hem dünyada hem Türkiye’de var olan bir resme bakıyoruz, ancak Hükümetle resmi yorumlamada görüş ayrılıklarımızın olması tabiidir. Resmin bize göre inkâr edilemeyen görünümü, dünya 2008 yılının son çeyreğinde başlayan krizden henüz tam olarak çıkamamıştır. Biz de, Hükümetin iddiasının aksine krizden çıkışta gelişmiş ülkelerden ayrılmış değiliz.

Dünya ekonomileri krizle birlikte artan kamu açıklarının yol açtığı ve açacağı risklerle boğuşmaya devam etmektedir. Bu durum gelişmiş ülkelerin çoğunda büyümenin ya çok düşük düzeylerde ya da negatif olarak seyretmesine neden olmaktadır. İhracatımızın yaklaşık yarısını gerçekleştirdiğimiz AB ülkelerinde de eğilim bu yöndedir.

Gelişmiş ülkelerin kriz sırasında uyguladıkları genişletici maliye politikaları sonucunda ortaya çıkan küresel likidite fazlası, bulundukları ülkelerde reel faizlerin negatif olması, büyüme ve krizden çıkış yönünde risklerin henüz sürmesi nedeniyle, aynı ya da daha fazla riskle karşılaşacak olsalar bile reel getirisi yüksek olan ülkelere yönelmektedir. Bu ülkeler bizim de aralarında bulunduğumuz gelişmekte olan ülkelerdir. Nitekim, 2010 yılında ülkemize sıcak para olarak ifade edilen spekülatif amaçlı sermaye girişi bu nedenle artmıştır. Gerçekten de, 2009 yılı sonunda ülkemizde 83,4 milyar dolar olan sıcak para miktarı 2010 yılının dokuz ayında 115,4 milyar dolara çıkmıştır.

Sıcak para girişi TL’nin değerlenmesi ile birlikte ortaya çıkan cari açığın finanse edilmesini şimdilik karşılamaktadır ancak geçmişte olduğu gibi artan cari açığa “Finanse edilebildiği ölçüde sorun yoktur.” mantığıyla yaklaşmak doğru değildir. Cari açığın sağlıklı finansmanı için doğrudan yabancı yatırımlar ve turizm gelirleri artırılmalı, orta ve uzun vadede ekonomide ihracatı artıracak, yerli sanayiye koruyacak bir dönüşüm sağlanmalıdır.

Sıcak para girişi ile cari açığın finanse edilmesi sağlıklı olmadığı içindir ki bizim gibi gelişmekte olan ülkelerin birçoğu kendi paralarının değerini düşürmeye ve sermaye hareketlerini kontrol etmeye yönelik bazı tedbirler almaktadır. Sayın Babacan’ın ve hükümet yetkililerinin beyanlarından anlamaktayız ki Hükümetin bu konudaki yaklaşımı sorunun çözümünü tümüyle serbest piyasa mekanizmasının işleyişine terk etmektir. Yine onlara göre gelişmekte olan ülkelerin bu konuda sermaye hareketlerini kısıtlamaya yönelik aldıkları ve alacakları tedbirler başarısız kalmaya mahkûmdur.

Ülkemiz açısından cari açıkla mücadelede Merkez Bankasının yürüteceği para politikası tedbirleri ile yetinmek de doğru değildir.

Sayın Bakan sunuşunda küresel likidite koşulları ve Türkiye’nin sağlam makroekonomik temelleri dikkate alındığında cari açığın önümüzdeki birkaç yıl için sorun olmayacağını, problemin orta ve uzun vadede çözümü için gerekli tedbirleri aldıklarını ve almaya devam edeceklerini ifade etmiştir.

Sayın Bakana göre orta ve uzun vadede problemin çözümü için;

- 1) Enerjide dışa bağımlılık azaltılacak,
- 2) ARGE’ye daha çok kaynak ayrılacak,
- 3) Teşvik sistemi cari açığı azaltacak biçimde geliştirilecek,
- 4) Ulaştırma başta olmak üzere alt yapı yatırımlarına hız verilecek,
- 5) Eğitime ağırlık verilecek,
- 6) Geleneksel sektörlerde değişim ve dönüşüm sağlanacaktır.

Görüldüğü gibi Sayın Bakanın cari açığa karşı bulduğu çözüm “cek” ve “cak”lardan ibarettir.

Sayın Bakan sunumunda ayrıca yatırımlarımızın arttığını, gelirlerimizin giderlerimizden daha çok arttığını, fakir fukaraya daha çok kaynak ayrıldığını, memur ve emeklilerin enflasyona ezdirilmediğini, faiz yükü ve bütçe açıklarının azaldığını ve ekonomimizin büyümeye başladığını belirterek krizden çıkışta gelişmiş ülkelerden ayrıştığımızı belirtmiştir. Sayın Bakan sunumunda sadece iki şeyin makroekonomik dengeler açısından iyi gitmediğini ifade etmiştir. Bunlardan birisi cari açık, diğeri de işsizliktir. Bunu diyene “Tamam, gerisi kalsın” denmez de ne denir?

Değerli arkadaşlar, şimdi de ülkemizdeki resmi doğru okuyabilmek için önce ekonomik göstergelerdeki son verileri bilgilerinize sunmak, daha sonra 2009 yılı merkezî yönetim bütçesi kesin hesap sonuçları ile 2010 yılı bütçe gerçekleşme tahminleri üzerinde durmak, ardından da 2011 merkezî yönetim bütçesini değerlendirmek istiyorum:

Kriz sonrası özel tüketim harcamalarında meydana gelen artışa rağmen 2011 yılında hem toplam hem de özel sektörün yapacağı sabit sermaye yatırımlarının millî gelire oranlarında 2007 yılı seviyesi yakalanamayacaktır. Sektörler itibariyle teşvik belgeli yatırımların millî gelire oranı 2003 yılında yüzde 4,47 iken 2009 yılında bu oran yüzde 2,08’e düşmüştür.

2003-2009 döneminde Karadeniz Bölgesi hariç bütün bölgelerde teşvikli yatırımların millî gelire oranı düşmüştür. 2009 yılında Güneydoğu Anadolu Bölgesi’ne verilen teşvikli yatırımların millî gelire oranı 2003 yılının yaklaşık üçte 1’i düzeyine inmiştir.

İmalat sanayinde bir önceki yılın aynı ayına göre üretimde değişim oranları Ağustos 2008’den itibaren Eylül 2009’a kadar on dört ay süreyle sürekli olarak düşmüş, daha sonraki aylardaki artışlar ise bir önceki yılın aynı ayındaki düşüşlerden daha az olmuştur. Buna rağmen Hükümet söz konusu artışları baz etkisini dikkate almadan kamuoyuna emsali görülmemiş artışlar şeklinde sunmuştur.

İhracatımız içinde önemli yer tutan tekstil ürünleri imalatı ise Haziran 2007’den başlayarak Eylül 2009’a kadar art arda yirmi sekiz ay küçülmüştür.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 18

2010 yılı Ekim ayı kapasite kullanım oranı 2009 yılının aynı ayının 7,1 puan üzerinde olmasına rağmen 2007 ve 2008 yılları ekim ayı kapasite kullanım oranlarının hâlâ gerisindedir.

2002 yılında kurulan her 100 şirkete karşılık 11,9 şirket kapanırken, 2010 yılının ilk dokuz ayında 24,7 şirket kapanmıştır.

Değerli milletvekilleri, 2003-2009 AKP hükümetleri döneminde ekonomi ortalama yüzde 4,4 oranında büyümüştür. Zaman zaman hızını alamayıp CHP'ye karşı eleştirini rahmetli İnönü dönemine kadar götüren Sayın Başbakana, 1924-1937 döneminde ortalama büyümenin yüzde 7,8 olduğunu hatırlatmak gerekir.

Hükümet 2010 yılı birinci ve ikinci yarısında sağlanan yüksek büyüme oranları ile övünmektedir ancak ne kadar saklamaya çalışsa da bu büyümelerin 2009 yılı birinci ve ikinci yarısındaki olağanüstü küçülmeler üzerine olduğu inkâr edilemez.

2010 yılında 10.043 dolara çıkması beklenen kişi başına millî gelir hâlâ 2008 yılı rakamının altındadır.

2010 yılı ocak-eylül verileri 2009 yılının aynı dönemi ile kıyaslandığında ihracatın 13,4, ithalatın da 29,8 oranında arttığı görülmektedir. Kıyaslamayı kriz yılı ile değil de 2008 yılı ile yaptığımızda, artış değil ihracatta 21,2'lik, ithalatta da 20,2 oranında azalma olduğu görülecektir.

2010 yılı eylül sonu itibarıyla hem dokuz aylık dönemde hem de yıllık olarak dış ticaret açığında 2007 yılı rakamlarının aşıldığı görülmektedir.

2011 yılında ihracatta 13,7, ithalatta 12,4'lük bir artış beklenmektedir. 2011 yılında TL'nin daha da değerleneceğini kabul eden Hükümetin ithalat artışını 12,4'te nasıl tutabileceği merak konusudur. Üstelik ithalat artış oranı ithalde alınan vergilerdeki gelir beklentisi ile de uyumlu değildir.

Ağustos 2010 itibarıyla on iki aylık cari açık 2007 yılı cari açığını yakalamıştır. Hükümetin 18 milyar dolar olarak gerçekleşmesini öngördüğü 2010 yılı cari açığının 39 milyar dolara ulaşacağı tahmin edilmektedir. 2007 ve 2008'deki cari açığın finansmanında özel sektör borçları ile doğrudan yatırımlar öne çıkarken, 2010 yılında açığın tümüyle spekülasyon amaçlı sıcak para ile finanse edilmesi finansman yönteminde bozulmaya işaret etmektedir.

2007-2010 dönemi ilk sekiz ayında yurda giren doğrudan yatırımlara baktığımızda sürekli bir düşüş olduğu görülmektedir. 2007 yılının sekiz ayında 13,8 milyar dolar olan doğrudan yatırım girişi 2010 yılının aynı döneminde 4,1 milyar dolara düşmüştür. Bunun da 2 milyar dolarlık kısmı yabancıların gayrimenkul alımı için gelmiştir. Doğrudan yabancı yatırımlardaki girişin yıldan yıla azalması, yabancıların ülkemizdeki ekonomik ve siyasi istikrara güvenmediklerini ortaya koymaktadır.

Turizm giderlerimizin oran olarak gelirlerimizden daha fazla artmaya başlaması, kişi başına turizm için Türk vatandaşları tarafından yapılan harcamanın gelen turistlerin harcadığı tutardan fazla olması, daha önce yapılan doğrudan yatırımlar için kâr transferinin başlamış olması gibi nedenler önümüzdeki dönemlerde cari işlemler dengemizi daha da zorlayacaktır.

AKP 2002 yılında 148,5 milyar dolar olarak devraldığı merkezî yönetim borcunu sekiz yılda 317,4 milyar dolara çıkarmıştır. 221,2 milyar dolar olarak devraldığı Türkiye Cumhuriyetinin iç ve dış borcunu 506 milyar dolara yükseltmiştir. 2002 yılında 43 milyar dolar olarak devralınan özel sektör dış borcu 170,2 milyar dolara çıkmış ve üçte 1'i kısa vadeli.

AKP döneminde 1,3 trilyon TL borç ödenmiş ve bunun için 1,1 trilyon TL tutarında yeniden borçlanmaya gidilmiştir. Borçlar borçla çevrilmiştir. Hükümet ne kadar büyük borç artışı ile hangi fabrika, baraj ya da yolları yaptığını da kamuoyuna açıklayamamaktadır.

AKP 10,3 olarak devraldığı işsizlik oranını 2009 yılında 14'e çıkarmıştır. Hükümetin 2013 yılı öngörüsü 11,4'tür. Diyelim ki hem seçimlerde işbaşında kalmayı hem de işsizlik hedefini tutturmayı başardı, o takdirde dahi işsizlik oranında on bir yıl sonra gelinecek nokta 2002 yılından 1,1 puan daha kötüdür.

Hükümete göre büyüme ve refah artışı muhteşem. Bu nasıl büyüme, bu nasıl refah artışı ki arttıkça işsizlik de artıyor?

Değerli milletvekilleri, temmuz 2008-2009 kriz döneminde 843 bin kişi işsiz kalmıştır. Aynı dönemde kayıt dışı istihdamda 264 bin kişilik artış olmuştur.

Krizde diğer ülkelerde olduğu gibi çalışanlara bir bedel ödetmediklerini söyleyen Sayın Bakana, bunlar bir bedel değil midir, diye sormak gerekir. Son bir yılda işsiz sayısının 485 bin kişi azalması elbette önemlidir ancak aynı dönemde 858 bin kişinin aktif nüfusa katıldığını ve bunların 600-700 binine iş bulmamız gerektiğini de unutmamalıdır.

Ayrıca, işsizliğin en düşük düzeylere inmesi gereken temmuz ayında işsiz sayısının haziran ayına göre yeniden 31 bin kişi, kayıt dışı istihdamın da 60 bin kişi artmış olması dikkatle izlenmelidir.

Değerli milletvekilleri, işçi ve işveren primleri ile devlet katkısından oluşan İşsizlik Sigortası Fonunun temel amacı, kendi istek ve iradesi dışında işini kaybedenlerin yeni bir iş ararken on aya kadar işsizlik ödeneğinden yararlanabilmelerini sağlamaktır. Durum böyle olmakla birlikte, 2008, 2009 ve 2010 yıllarında kabul edilen dört yasaya dayanılarak Fonda biriken kaynaklar amacı dışında kullanılmaya başlamıştır. Bu çerçevede, 2008-2010 döneminde Fondan başka alanlara aktarılan kaynağın toplam tutarı 9,1 milyar TL'ye ulaşacaktır. 2011 yılında 1 milyar TL'nin daha Fondan bütçeye aktarılması planlanmaktadır.

Eylül ayı işsizlik sigortası bültenine kadar fonun gelir ve giderlerini gösteren tabloya Hazine Müsteşarlığına aktarılan para ile ilgili açıklama notu konur iken, Ekim ayı bülteninde bu notun konulmamış olması dikkatlerinize sunulur.

Değerli milletvekilleri, 2002- 2009 döneminde Sosyal Güvenlik Kurumunda aktif/pasif oranı 2,04'ten 1,78'e gerilemiştir.

2010 yılının ilk sekiz ayında memur statüsünde çalışanlarda yaklaşık 38 bin, bağımsız çalışanlarda 49 bin kişi artarken, işçi statüsünde çalışanlarda yaklaşık 93 bin kişi azalma olmuştur. Bunun sonucunda aktif/pasif dengesi daha da kötüleşmiş ve 1,66'ya düşmüştür.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 19

2010 yılında Sosyal Güvenlik Kurumuna 28,2 milyar liralık açık için bütçeden 56,2 milyar tutarında transfer yapılması beklenmektedir. Bütçe transferinin açıktan yüksek olmasının nedeni, Hazine tarafından karşılanması gereken devlet katkısı, ek ve faturalı ödemelerle prim teşvikleridir.

2011 yılında Sosyal Güvenlik Kurumunun hem gelirlerinde hem de giderlerinde 2010 yılına göre daha az artış olması planlanmaktadır. Gelirlerdeki düşük artışın nedeni devlet katkısı ve diğer gelirlerde öngörülen düşük artıştan, giderlerdeki düşük artışın nedeni ise sağlık harcamalarındaki düşük artıştan kaynaklanmaktadır. Sağlık harcamalarındaki düşük artış beklentisi 2011 yılında katkı paylarının daha da artırılacağı anlamına gelmektedir.

Sosyal Güvenlik Kurumunun 2009 yılında 43,6 milyar TL olan prim alacağı, 2010 yılında 47,4 milyar liraya yükselmiştir. Bu borcun, 19,6 milyar lirası BAĞ-KUR'lulara, 27,8 milyar lirası 4/A kapsamındakilere aittir. BAĞ-KUR sigortalılarının tamamına yakınının prime esas kazancının 100 ile 300 lira arasında olması ve buna rağmen, hiç prim ödemeyenlerin sayısının artması düşündürücüdür.

Hem kayıt dışı istihdamın makul düzeylere çekilememiş olması hem de tahakkuk eden primlerin tahsil edilememesi, Sosyal Güvenlik Kurumunun gelir-gider dengesinin kurulmasını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu nedenle, Sosyal Güvenlik Kurumunun alacaklarının yeniden yapılandırılmasında dikkatli davranılmalı ve gelir-gider dengesinin kurulmasında sadece kümesteki kazlar hedef alınmamalıdır.

2002 ile 2009 yılları arasında Sosyal Güvenlik Kurumu tedavi giderleri içinde devlet hastanelerinin payı 4,3 kat artarken, üniversite hastanelerinin payı 4,1 kat, özel hastanelerin payı ise 11,8 kat artmıştır. Bu rakamlar, sağlıkta dönüşümün ne yönde olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Devlet, en temel sağlık hizmeti görevini yerine getirmekten AKP hükümetleri ile vazgeçmiş ve sağlık hizmeti yasal olmasa da fiilen özelleştirilmiştir.

Değerli milletvekilleri, 2006 yılında toplam bütçe harcamasının 1,7'sine karşılık gelen ödenek üstü harcamaların 2009 yılında 2 puan artarak 3,7'ye çıkması, Hükümetin bu yolla Parlatmentonun bütçe hakkını gasbettiğini göstermektedir. 2009 yılında miktar olarak 9,8 milyar TL tutarında ödenek üstü harcama yapıldığını görüyoruz. Bu tutarın 1,2 milyar TL'lik kısmı herhangi bir yasal dayanağa dayanmamaktadır. 2009 yılında yasal dayanağı olmayan ödenek üstü harcamalarda bir önceki yıla göre yüzde 303 artış olmuştur. 2007, 2008 ve 2009 yıllarına ait başlangıç ödenekleri ile yıl sonu ödenekleri harcama kalemleri itibarıyla karşılaştırıldığında, personel için başlangıçta öngörülen ödeneklerin yıl sonu giderlerini karşılamaya yettiği görülmektedir. Buna rağmen nasıl oluyor da personel giderleri için ödenek üstü harcama yapılabiliyor? Hükümetin personel giderleri için öngörülen ödenekleri örneğin 2009 yılı Bütçe Kanunu'nun 10'uncu maddesi hükmüne dayanarak yıl içinde başka harcama kalemlerine aktardığı ve ihtiyaç duyduğu personel harcamalarını da ödenek olmadan karşıladığı görülmüyor. Bunda "Nasıl olsa Türkiye Büyük Millet Meclisi ödenek üstü personel harcamaları için tamamlayıcı ödenek verir." anlayışı etkili olmaktadır. Bu yolla Hükümet, Parlatmentonun bütçe hakkını gasbetmekte, başlangıçta kendisine harcama kalemleri itibarıyla verilen yetkinin dağılımını değiştirmektedir. Böylece Hükümet, bütçeyi, 5018 sayılı Kanun'un ödenek aktarmalarına ilişkin 21'inci maddesi hükmüne aykırı olarak dilediği biçimde kullanabilmektedir.

Değerli milletvekilleri, 2010 yılı Merkezî Yönetim Bütçesi'nin, giderlerde 11,2; gelirlerde 17,6'lık artış ve 44,2 milyar liralık açıkla kapatması beklenmektedir. 2010 yılında dar gelirli dolaylı vergiler altında yine ezilmiştir. 2010 yılında en büyük sapma, harcamalarda artış yönünde sermaye giderlerinde, gelirlerde ise azalış yönünde özelleştirme gelirlerinde olmuştur. Hükümet, 2010 yılı bütçe görüşmeleri öncesinde 2010 yılı açığını düşük göstermek için bütçe giderlerinin muhasebeleştirilmesini de yılın son üç ayına ertelemektedir. Hükümet 2010 yılında iş güvenliği daha az olan sözleşmeli personel ve geçici işçi istihdamına yönelmiştir. Artışlar bunu göstermektedir.

2011 yılı bütçesi için yasanın öngördüğü yaklaşık dört aylık bütçe hazırlık süreci beş güne sığdırılmış, "Anayasa'nın öngördüğü süreden iki gün önce verdik." diye de şov yapılmıştır. 2011 yılı bütçesi Maliyenin bilgisayarından çıkan ve kurumların ihtiyaçlarına kulaklarını kapayan bir bütçedir. 2010 yılı gerçekleşme tahminine göre 2011 yılı bütçesi giderlerde 5,2; gelirlerde 10,4'lük artış öngörmektedir. 2011 yılı bütçesinde giderlerde yapılan artış enflasyon hedefi ile uyumlu iken gelirlerdeki artış enflasyon hedefinin 2 katı düzeyindedir. Mal ve hizmet alımları için öngörülen ödeneklerde yüzde 2'lik artışla, sermaye giderleri için öngörülen eksi 24,7'lik azalış ve sermaye transferleri için öngörülen eksi 10,4'lük azalışın gerçekçi olmadığını düşünmektedir. Hükümetin 2011 yılında da ödenek eksikliklerini, personel ödeneklerinden diğer tertiplere aktarma yapmak suretiyle karşılayacağı anlaşılmaktadır.

Gelir cephesine baktığımızda; 2011 yılında gelir vergisi, ithalde alınan KDV ve vergi dışı gelirlerde enflasyon hedefinin yaklaşık 3 katı, kurumlar vergisi ile motorlu taşıtlar vergisinde 2 katı, banka sigorta muameleleri vergisinde 4 katı ve ÖTV'de 1,5 katı tutarında artışlar beklendiği görülmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Öztürk, ilave süre veriyorum, lütfen tamamlayınız.

HARUN ÖZTÜRK (Devamla) – İhtiyaç olmayacak Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan bu hedefleri yine tutturacaklarını söyleyebilir ancak biz de o zaman size deriz ki: Gerçek enflasyon rakamınız kamuoyuyla paylaştığınız ve açıkladığınız rakamlar değil, en azından gelir artışındaki rakamlar düzeyindedir.

2011 bütçesinin hayırlı olması dileğiyle tekrar heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Öztürk.

Sayın Kutluata, buyurun efendim.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Bütçe Plan Komisyonunun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, bu 2011 yılı bütçesi üzerindeki değerlendirmelerimi bir, hazırlanış süreci; ikincisi, bütçenin hazırlandığı ortam ve Hükümetin ekonomi anlayışı ve nihayet, bütçenin kendisi, bir de Sayın Bakanın sunumunda vurgu yaptığı hususlar ve bütçenin rakamları üzerinde toparlamaya çalışacağım.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 20

Hazırlanış süreci açısından, herkesin ifade ettiği gibi, bir gecikme söz konusu. Ben bunları tekrar etmeyeceğim ama bu hazırlanmadaki, orta vadeli programın ve orta vadeli mali programın zamanında hazırlanmamasının, hazırlanamamasının ifade ettiği anlam üzerinde kısaca durmak istiyorum. O, ondan sonraki kısım için de bize ciddi işaretler veriyor. Bu süre içerisinde hazırlanamaması geçen yıl kriz etkisi daha yüksek olduğu için anlayışla karşılanmıştı ama şimdi "Krizden çıktık." denilen bir dönemde Hükümetin birkaç ay önceye yönelik bile bir hesabı vaktinde yapamaması Hükümetin ekonomiye hâkimiyeti konusunda bize işaret veriyor veya bilgi veriyor diye düşünüyorum. Bunun böyle olması, tabii, ekonominin bütün unsurlarını da önünü görmekten alıkoyuyor. Hükümet kendi önünü nasıl gördüğünü ifade edemiyor, önünü göremediğini bu şekilde beyan etmiş oluyor ve ekonominin ilgili kesimleri de ne yapacaklarını yarın için bilemiyorlar, üretici kesimler karar veremiyor, harcayan kesimler karar veremiyor ancak yerli veya yabancı spekülâtorlerin bu konuyu çok iyi değerlendirdiğini biliyoruz, ekonomide bir belirsizlik varsa onlar için de her şeyin net ve ayan olduğu, kazancın net olduğu bir dönem olarak görüldüğünü biliyoruz. O bakımdan, hazırlanma sürecini bu açıdan önemli buluyorum ve buradan şunu ifade edebiliriz: Bu orta vadeli program üç yılı göstermekten ziyade sadece bir yıl için fikir veren bir çalışma olarak karşımıza çıkıyor.

Bu bütçenin nasıl bir ortam içinde hazırlandığına bakacak olursak, buradan tabii, Hükümetin ekonomi anlayışına gelmiş bulunuyoruz. Hükümetin ekonomi anlayışına bakılacak olursa, üretim anlayışından uzak, gelişme ve sanayileşme hedefi olmayan, sadece büyüme rakamlarıyla ifade edilen, üretim anlayışından, gelişme ve sanayileşme perspektifinden uzak, o yüzden de sadece büyüme rakamlarını kullanan ve bu yüzden de işsizlik ve fakirlik üreten bir yapı var ortada ve bununla ilgili de Hükümetin herhangi bir müdahalede bulunmadığını görüyoruz.

Büyümenin ithalatla sağlandığını biliyoruz. Bu yüzden her yıl daha fazla dış kaynağa ihtiyaç olduğunu yine biliyoruz ve bu nedenle de büyümenin ithalatla sağlanıyor olması nedeniyle de biz buna bir "kalkınma süreci", buna bir "sanayileşme süreci" diyemiyoruz. Biliyorsunuz, Türkiye'de 80 öncesini biz nasıl ifade ediyoruz? İthal ikamesine dayalı sanayileşme, ithal ikamesine dayalı kalkınma dönemi. Bu ifadelerimizin içinde kalkınma var, sanayileşme var. 1980'de değişen anlayış ve uygulamaya konulan yeni politikaların esası neydi? İhracata dayalı sanayileşme, ihracata dayalı kalkınma idi. Şimdi, sırf cari harcamalar için ve tüketim esaslı ithalatın öne geçtiği, ithalata dayalı bir büyümeyi önünüze aldığınız zaman siz buna "ithalata dayalı sanayileşme" tabirini kullanabilir misiniz? Kullanamazsınız. "İthalata dayalı iktisadi gelişme" diyebilir misiniz? Diyemezsiniz. Dolayısıyla burada sadece bir büyüme rakamı söz konusudur. Dolayısıyla, gelişmeden ve sanayileşme hedefini gözetmekten uzak bir büyüme rakamını, sırf rakamdır ve orandır diye gerçekleştirmeye kalktığımız zaman da o zaman işsizliği de beraberinde getiriyor ise, dış transferleri artırdığı için fakirliği de beraber getiriyorsa âdeta patolojik bir büyüme ortaya çıkıyor. Bu yüzden de biz buna -yani bunu şunun için söylüyorum- "sanayileşme" diyemiyoruz, "gelişme" diyemiyoruz, "kalkınma" diyemiyoruz, sadece büyüme rakamını kullanarak bu işi götürüyoruz; sonuçlarının tahribatı da, birtakım tahribatları da bu böylece gizlemiş oluyor. Bunu söylemeye çalışıyorum.

Orta vadeli programın neticede 5018 sayılı Yasa'nın hükümünü yerine getirmek üzere hazırlandığını bu sene görmüş olduk. O bakımdan bu orta vadeli program konusunda ve Hükümetin hedefleri konusunda da orta vadeli programın yasal bir zorunluluğu yerine getirmekten öteye fazla bir şey ifade etmediğini geçtiğimiz yıllara baktığımız zaman görüyoruz. Nedir burada gördüğümüz değerli milletvekilleri? Görünen şudur: Bakın, size diğer göstergeler de böyle ama makroekonomik göstergelerden sadece büyüme ve enflasyon oranlarının sekiz yıllık dönem içindeki hedeflerini ve gerçekleştirmelerini söyleyeceğim. Enflasyonda hedef 2003'te 20, gerçekleşme 18 küsur; 2004'te 12, gerçekleşme 9 küsur; 2005'te 8, gerçekleşme 7,7. Bundan sonra bozulmalar başlıyor. Öyle görünüyor ki 2006'ya kadar olan süre 2001 yılında uygulanan, önceki Hükümet döneminde uygulanan istikrar programının olumlu etkileridir. Şimdi, 2006'dan sonra bakıyoruz, hakikaten çok enteresan bir şeyle karşılaşılıyor. Mutlak rakamlar küçük ama şaşmalar çok büyük. 2006'da enflasyon hedefi 5, gerçekleşme 9,7; yüzde 100 bir sapma var. 2007'de 4; 8,4 gerçekleşmiş; yüzde 100'ün üzerinde bir sapma var. 2008'de 4; 10,1 gerçekleşmiş; yüzde 100'ün üzerinde, yüzde 150'nin üzerinde bir sapma var. 2009'da kriz dolayısıyla 6,5 çıkmış; 2010'da da "5,3" demiş, 7,5 hesap ediliyor.

Gelelim büyüme rakamlarına: 5,1; 2003'te 5,4; 2004'te "5" denilmiş 9,4 çıkmış; 2005'te 4,8; 8,4 çıkmış. Yine burada eski programın etkisini görüyoruz. 2006'da 5; 6,9; küçülme başlıyor. 7 öngörülmüş 4,7; 5,5 öngörülmüş 2008'de 0,7; 2009'da 5 büyüme öngörülmüş eksi 4,7. 2010 için 3,5 öngörülmüş 6,8 olacağı hesap ediliyor. Şimdi, buradan buna baktığımız zaman biz orta vadeli program hedeflerinin esasen fazla bir şey ifade etmediğini de görüyoruz. Yasal bir zorunluluk 2006 yılından beri yerine getirilmiş, konu ve süreç bundan ibarettir.

Hükümetin ekonomi politikasının ithalata dayalı olduğunu söyledik. Dolayısıyla bu değişmeden, bu anlayışta bir gelişme olmadan sonuç alamayacağımızı aşağı yukarı biliyoruz. O bakımdan bundan sonraki, bu bütçe süreci ve bundan sonraki tartışmalarda Hükümetin Türkiye'ye yeni bir kalkınma modeli, yeni bir büyüme modeli Hükümet Türkiye'nin önüne koymadıktan sonra sadece Hükümetin savunacağı, bizim gerçekleri ortaya koymaya uğraşacağımız birtakım tartışma zemininde kalacağımızı tahmin ediyorum ve böyle bir endişeyi taşıyorum.

Şimdi, bu gidişten dönüş olmayacağını biliyoruz. Nereden biliyoruz? Sayın Başbakan yani Hükümet en üst ağızdan, en yetkili makamından değerli Türk parasının değerlendirmeye devam edileceğini açıklamıştır. Bu, Türkiye'deki sıcak para saltanatının süreceğinin ve orta, ara malı sanayisinin çökmeye devam edeceğinin de aynı zamanda bir işaretidir. Dünya kur savaşlarına ve ticaret savaşlarına hazırlanırken bizde durum maalesef budur. Bu durum, en yüksek cari fazla veren ülkelerin "Kendi paramızın kıymetlenmesine izin vermeyiz." dediği, 170 milyar dolarlık Çin'in "İzin vermeyiz." dediği, diğer yüksek cari fazla veren ülkelerin "Paramızın kıymetlenmesine izin vermeyiz." dediği bir dönemde "Biz paramızın suni kıymetlenmesinden memnunuz." demek Hükümetin ekonomik politikasını bütün boyutlarıyla ortaya koyuyor. Esasen burada tespit edilen, bir ekonomi politikasından ziyade, ortada olup bitenlerin gözlemlendiği, pek müdahil de olmayan bir Hükümetimizin varlığını bize bu gösteriyor. Buna ne açıdan örnekler veririz? Birçok örnek var. Son orta vadeli programı sunarken ekonomiden sorumlu bakanın "3,5' demiştik bu senenin büyüme oranını 6,8 diye hedefliyoruz.

Tutanak Müdürlüğü

Sayfa : 21

Bir başka yerde birtakim nedenler sayıyorsunuz Sayın Bakan, "Güçlü bankacılık, düşük faiz oranları ile tüketimi canlandırdık." diyerek şey yapıyorsunuz. Bu güçlü bankacılığı, siz orasından, biz burasından çekerek esnettik bankacılığı. Bunun 2001'de düzenlendiğini biliyoruz. İyi de olmuştur. Biz burada, bu dönemde bankacılık sistemimiz güzeldi,

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 22

bankacılık sistemimiz keşke fonksiyonunu yerine getirseydi yani üretim alanlarına kredi verebilseydi, üreticiler krediye ulaşıydu da yürüseydi istedik. Bu dönem böyle olmadığını biliyorsunuz. Dolayısıyla bu sözünüzü de geçmek zorundayız.

“Düşük faiz oranlarıyla tüketimi canlandırdık.” Evet, tüketim, iç tüketim dolayısıyla ekonomide bir canlanma oldu, yalnız, tüketim hem bu ithalat artışı hem tüketicinin krediyle tüketim yapıyor olmasının esasen ekonomide sürekli bir düzelmeye işaret vermediğini hepimiz biliyoruz. Dolayısıyla bu söylediginiz... Bakın, bir başka nokta –ben bunu şey yapmayacaktım ama- mesela siz bunu ifade ederken “seçilmiş bazı ülkelerden faiz oranları” dediniz. Burada on-on bir ülkeli bir liste var, altında da “Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası kaynağı” diyorsunuz. Aynı tabloya Merkez Bankası kaynağından da bakıyoruz, orada Türkiye de var, sizinkinde Türkiye yok yani aynı tablo alınmış, orada Türkiye yok, diğer ülkeler var burada. Faiz oranları... Niye yok biliyor musunuz? Türkiye’yi koyduğumuz zaman en yüksek faiz oranının -bu seçilmiş ülkelerde, on bir-on iki ülke- Türkiye’de olduğunu -yüzde 7 ile, Brezilya’dan sonra- görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kutluata, tamamlamak için açıyorum.

MÜNİR KUTLUATA (Devamla) – Çok çabuk bitti Sayın Başkan.

Dolayısıyla, bu faiz oranları konusu çok tartışma götürecek bir husustur. Siz sonunda diyorsunuz ki, uzatmayacağım buraları, geldiniz efendim, izahlarınızda, iki tane cari açık ve işsizlik diye iki kronik sorunuz var veya iki temel sorunuz var dediniz ve o temel sorunların sonunda da bir çözüm söylemediniz. Yani sunumda bir çözüm görmedik. Çünkü, büyüyünce cari açık olunur, Türkiye’de böyle bir şeyle artık karşı karşıyayız. Büyüyünce cari açık, yatırım yapıyor iseniz olur, yatırım için yapılan cari açıktır katlanılabilecek cari açık. Eğer yatırımlarınızı, bir taraftan ithalatla yapılmış yatırımlarınızı saf dışı ediyorsanız, devre dışı bırakıyorsanız, öbür taraftan da cari harcamalarınız ve cari çarkı çevirmek için efendim cari açık veriyorsanız, bunun övünülecek hiçbir tarafı yoktur. Nitekim bunun sağladığı kalkınma dediğimiz rakam da biraz önce yarattığı işsizlikle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜNİR KUTLUATA (Devamla) - Sayın Başkan, bir iki cümle daha söyleyeyim, bir yerden mahsup ederiz. (“Mahsup yöntemi var mı?” sesleri, gülüşmeler) Yani her zaman uyduğumu biliyor Sayın Başkan, bu genel görüşmedir, bir iki noktayı daha ifade edeyim.

Bu açıdan da baktığımız zaman bu cari açık büyürsek cari açık olur konusunun hiçbir anlamı yoktur. Sadece yanılmazdır. Buna da ben Hükümetin başvurmasını doğru bulmam doğrusu. Şimdi, arkadan söylüyorsunuz, rekabet gücünün artırılması, arge tedbirlerini aldık vesaire demek suretiyle de ileriye yönelik cari açıkla ilgili –afaki demeyeceğim ama ufukta diyeceğim aynı anlama gelmekle birlikte- ufukta birtakım şeyler söylüyorsunuz Sayın Bakan. Çünkü, bu ithalat, bu düzen, bu büyüme modeliniz devamlı şekilde rekabet gücünü kaybettiriyor Türkiye’ye ve arge arzularını ve imkânını da tahrip ediyor, atıyor. Yani siz şimdi her şeyin yenisini veya daha ileri teknolojiyle üretilmesini ithal yoluna gittiğiniz zaman içeride arge ve rekabet gücüne dayalı ürün üretmezsiniz, arge yapamazsınız, bunlar laf olarak kalıyor, lütfen dolayısıyla bunun da bir anlamı yok, tam tersi bunu yapacak isek kendi ürünümüzü ve katma değerli ürünümüzü ihraç edeceğiz diye bir politikanın sahibi olacağız.

İşsizlik konusunda yine o iki önemli sorun saydığınız, işsizlik konusunda da Sayın Bakan, sebep söylediniz, çare söylemediniz. Nüfus artışın kaynaklanıyor dediniz, biliyoruz; tarımda yüksek, oradan gelenler var dediniz, olabilir. Eğitimsizlik dediniz ve hep bunu söylüyorsunuz ve dolayısıyla burada şimdi sekiz yılın sonunda eğitim birtakım vasıf kazandırıcı programlar yapıyoruz demek de tabii tatmin edici olmuyor. Dolayısıyla, işsizlikle ilgili bir şey söylemediniz, çünkü söyleyemezsiniz. Siz açık konuşmaya çalışan bir insansınız. Söyleyemezsiniz, neden söyleyemezsiniz: Çünkü bu yolla işsizlik olmaz. İşsizlik yatırımla olur, işsizlik tasarrufla olur. Efendim, cari açığı tasarruf eksikliğimizden veriyoruz demeyi Hükümet biliyor ama tasarrufun yatırımla ve iş sahibi olmakla, tasarrufun gelir sahibi olmakla olduğunu da biliyor, işin bu tarafına dokunmuyor, tasarruf... O zaman biz tasarruf eksikliğimizi daha da eksik hâle getirmeyeceksek, bu ithalat belasından, sıcak para belasından kurtulmak gerektiğini pekâlâ biliyorsunuz Sayın Başkan.

Sayın Başkan takip ediyor beni, hemen bitiriyorum: Bütçeyle ilgili, şimdi, vaktim çok daraldı, şeyim de bitti, şunu söyleyeyim efendim. Şimdi bu bütçe yüzde 5 oranında önceki yıla göre artırılmış. İthalat vergilerini esas alan, özelleştirme gelirlerine büyük oranda dayanan ama sunumunuzda temas etmediğiniz tahmin ediyorum ya hızlı oldu da şey yapmadınız, fırsat bulamadınız, şey yapmadığınız bir bütçe. 33,5 milyar açık öngörüyorsunuz. 33,5 milyar açık öngörüyorsunuz ama 13,7, 14 milyar da özelleştirme geliri esas alıyorsunuz. Yani bu özelleştirmenin, yabancılara satış hâline dönüştüğünü biliyoruz. Eğer yine böyle olarsa yine bu olarsa, Türkiye milli gelirini yurt içi hasılayı artıran ama millî hasılayı düşüren bir yapıda bu devam edecekse bunun nelerin satılacağını ve 14 milyar dolar gelmeseydi bütçe açığı ne olacaktı, ona bakmak mecburiyetindeyiz. Öyle baktığımız zaman büyük bir bütçe açığıyla karşı karşıya olduğunu söyleyebiliriz. Yüzde 24,3 yatırımlarda azalma var geçen yıla göre, bu çok ciddi bir rakamdır. Bakınız emek yoğun alanları kaptırdık Sayın Bakan, bu ithalat dolayısıyla, orta teknolojiye dayanan klasik üretim, sanayi yapımızı da çökertme noktasına geldik. Arge gelişmediği için ve bu ithal baskısıyla katma değeri yüksek ürünleri üretme şansımız yok ve bunu da geliştiremedik. Türkiye ekonomisi yatırım olmazsa, tamamen tersine gidiyor. Birtakım özel sektör iş birlikleriyle yapılan yatırımları buna örnek gösteremeyiz. Çünkü buradan görüyoruz, devletin kendisinin yatırım eksikliği ve yatırım diye bir gâilesinin olmadığını bu rakamlardan görmüş oluyoruz. Böyle olunca bu bütçenin esasen seçim bütçesi olmadığını, niye ihtiyaç duyduunuz da söylediniz bilmiyorum, seçim bütçesi değil dediniz ama esasen bu Hükümetin politikası, yani başkalarının parasının Türkiye’de dolaşıp para kazanmasına dayalı bir yapıyla ekonomi idare etme şeklinde tezahür etmiş olan politikasının birtakım problemleri gizlediği ve yarına attığı ve yarın için kangren hâline getirdiği için esasen Hükümetin ekonomi politikasına, seçim politikası demek mümkündür ve o çerçevede baktığımız zaman bu bütçe de elbette onun içinde hazırlanmış ve bir seçim bütçesi olarak sayılacak bir bütçedir.

Sayın Başkan, vaktimi fazla aştım, tahmin ediyorum, ben teşekkür ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 23

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kutluata.

Sayın Ergezen, buyurun efendim.

ZEKİ ERGEZEN (Bitlis) – Sayın Başkan, sayın komisyon üyeleri, Sayın Bakan, değerli bürokratlar; sözlerime başlarken saygılarımı sunarım.

Bugün 2010'un değerlendirilmesi, 2011'in hedeflerinin görüşülmesini konuşuyoruz. Hepsini bugün görüşmek, değerlendirmek, masaya yatırmak elbette ki mümkün değildir. Önümüzdeki günlerdeki bütçelerde geri kalanlar konuşulacak ve değerlendirilecektir. Hepimiz de bundan yararlanacağız ve istifade edeceğiz.

Sayın Bakanımızın sunuş konuşmalarındaki mukayeseli bilgiler, yatırımlarda alınan mesafeler, 2009 krizinden güçlü bir şekilde çıkılması, Merkez Bankasındaki rezerv miktarı, 2002'den sonra, 2002'den günümüze kadar olan değerlendirmelerdeki pozitif farklılıklar Türkiye'nin iyi yönetildiğini gösteriyor. Bundan dolayı Hükümetimizi tebrik ediyoruz, başarılarının devamlı ve kalıcı olmasını arzu ediyoruz. Daha iyisini de bekliyoruz, çünkü daha iyisi, her zaman daha iyidir. İllerimizdeki hizmetler, Türkiye'nin gelişmişliğini en iyi fotoğrafıdır. Türkiye her sahada büyüyor, güçleniyor, gelişiyor, saygınlığı ve etkinliği artıyor. Bu nedenle Hükümet ve Hükümete destek veren halk da gün geçtikçe, yüksek morale kavuşuyor. Moral bulmaması mümkün değil. Seçim bölgelerinde, mitinglerde bunları en iyi şekilde görüyor, hissediyoruz.

Bakınız 2002'de enflasyon yüzde 50 iken, 2009'da 6,5'lara düşmüştür. Bütün Hükümetler, seçim meydanlarında bu konularda iddialarda bulundular, söz verdiler, bakanlar üstüne bakanlar değiştirdiler, başarılı olamadılar. AK PARTİ iktidarı milletin arzuladığı bu başarıyı elde etmiştir. 2002'de kişi başına millî gelir 3.500 dolar iken Hükümetlerin en çok konuştuğu, bütçelerde en çok tartışılan rakam, 3.500 dolardan 10.500'e çıkmıştır. Düşük enflasyon, yüksek gelir, halkın refah seviyesini yükseltti, yani alım gücünü artırdı. Hükümetimizin başarıları saymakla bitmez. 2002'de iç ve dış borç toplamının millî gelire oranı yüzde 73 nokta iken, 2009'da bu oran 45,4'lere gerilemiştir. 2002'de ihracatımız 36 milyar dolar iken, 2008'de 132 milyar, krize rağmen 2009'da 100 milyar dolarlar seviyesinde. Bu iyi değildir diyebilir miyiz? Buna kötü demek mümkün mü? Bu iyileri takdir etmek de muhalefetin de, iktidarın da herkesin bana göre, sevdiğimiz Türkiye için doğru bir ölçü olur.

2002'de esnaf ve sanatkârlara kullanılan kredi faizi yüzde 59, kullanılan kredi miktarı 153 milyon TL iken, 2009'da faiz yüzde 6,5, kullanılan kredi 3,5 milyar dolar TL seviyesine ulaşmışken, 2002'de kredinin üst limiti 5 bin TL iken bugün 50 bin TL'ye çıkarıldı. Birçok alanda önemli adımlar atıldı. Ülkemiz bütün vatandaşlarını tek bir sosyal güvenlik çatısı altında birleştirerek çağdaş bir seviyeye ulaştırmıştır. Bu milleti çok memnun etmiştir. Söylemek kolay, mühim olan, söylenenleri hayata geçirmektir. AK PARTİ iktidarı seçim meydanlarında bunu söz vermişti, hayata geçirdi. Gerçekten bu kurumla ilişkisi olanlar herkes rahat ediyor ve dua ediyor.

İlaç sektöründe barkot sistemine geçilerek, ilaç kullanımındaki israfın önüne geçildi, fiyatlar üzerindeki disiplin sağlandı. Hükümetimiz çok önemli bir görevi başarıyla götürüyor. 10 milyon yeşil kartlının ısınmasından barınmasına, barınmasından sağlık hizmetlerinin en iyi şekilde yürütülmesini gerçekten takdirle görüyor ve izliyoruz. Yeşil kartlı ile sizin çocuklarınızın sağlık hizmetlerinde tedavisinde Ankara'da taşra ile hiçbir fark görmüyoruz. Biz geçmişini çok iyi biliyoruz. Bir hastayı hastaneye yatırmak veya bir hastayı başka bir hastaneye sevk etmek ne kadar zor bir işti, torpiller aranırdı, ricalar edilirdi, yine yerine getirilmezdi. Bugün bir yeşil kartlıyı özel bir hastaneye götürüyorsunuz, hiç zorlanmadan tedavi ediyorsunuz, hiçbir fark ödemedi otobüsüne bindirip memleketine gönderebiliyorsunuz. Bu halk onun için AK PARTİ'yi gerçekten destekliyor ve seviyor. Dünkü Urfa mitinginde de zaten televizyonlarda bunu gördük. Değişen hiçbir şey yok. Ne kadar tenkit edilirse edilsin mutlaka tenkitler yapılmalı, mutlaka eksiklikler söylenmeli, mutlaka muhalefetin sözleri dikkate alınmalı, iktidar da bunu değerlendirmelidir.

İyi bir muhalefet Hükümetin için her zaman iyidir. Muhalefetsiz iktidarın olmasının da bir anlamı yoktur.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – “İyi muhalefet”in bir tarifini yap bari.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Kıymetimizi bilmiyorsunuz, bilmiyorsunuz!

ZEKİ ERGEZEN (Devamla) - Ancak Hükümetlerin bu başarılarını da söylemek, göz ardı etmemek de muhalefetin özelliklerinden olmalıdır. Çünkü bugün biz iktidarız, yarın belki onlar iktidar olacaktır, bilemiyoruz. Bu başarılar Hükümetin, Başbakanın, bakanların ve bu partinin milletvekillerinin gerçekten gayretini artırıyor, gayretleri arttıkça da hizmet anlayışları, şevkleri de artıyor. Halkın da Hükümete olan güveni, gün geçtikçe pekişiyor. Bakınız 2002'de faiz gelirlerinin gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 14,8, geçmiş Hükümetlerde, geçmiş yirmi yılda en çok tartışılan konulardan biriydi. Yüzde 14,8'den yüzde 4,5'lara gelinmiştir. Buna iyi dememek mümkün mü? Demirel'in deyimiyle, buna kötü diyebilir misiniz? Bu elbette ki iyidir, elbette ki alkışlanması gerekir. 2002'de kurum kazançları üzerinden vergi yükü 65 iken, 2009'da kurum kazançları üzerindeki vergi yükü 34'lere gelmiştir.

Bakınız, belki dikkatlerden kaçtı, Eylül 2010'da yapılan G 20 ülkeleri toplantısında IMF yönetiminde Türkiye'nin söz sahibi olması seslendirilmiştir. Bu, Hükümetin ekonomideki başarısının bir sonucudur. Türkiye İslam Örgütü Genel Sekreterliğini elde etmekle kalmadı, Türkiye Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin geçici üyeliğine seçilmekle kalmadı, ekonomideki başarısından dolayı IMF yönetiminde söz sahibi olması kaçınılmaz gözüküyor. AK PARTİ'nin başarısı, Türkiye'yi sınırlarının dışında ve ötesinde söz sahibi olmaya taşıyor. Bu başarılarından hepimizin payı vardır. Elbette ki, iktidar, muhalefetin tenkitlerini dikkate almalı, iyi bir muhalefet iktidarı daha iyiye götürür. Dolayısıyla muhalefetin sözleri acı da olsa, onları da sinemize çekip, onlardan yararlanmanın bir kez daha altını çizmek istiyorum. Ben muhalefeti her zaman istişari bir mekanizma olarak görüyorum. Demokrasi de zaten herhâlde bunun için vardır.

Bu başarılar, özellikle 2009'daki krizden başarıyla çıkılması, millî politikalar, yerli politikalar etkindir bunda. Bu politikalar Türkiye'nin sıkıntılarını azaltır. Dışarıdan dayatılan politikalar sıkıntıları artırır. Bunları geçmişte çok gördük. 2009'daki kriz, yerli politikalar sayesinde ucuz atlatılmıştır. IMF ile anlaşma yapılsaydı, o diğer ülkeler gibi ucuz atlatmamız mümkün olmayacaktı. IMF ile anlaşma yapılmasına dün de, bugün de gelecekte karşı olacağımı ifade etmek istiyorum. Ben kendi evimi idare edemiyorum, gelin siz bizim evi nasıl idare edeceğimizi söyleyin, öğretin dedirtme noktasında bir

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 24

devlet, bir ülke, bir millet olmamalıdır. Biz kültür itibarıyla, tarih itibarıyla onlara yön vermeliyiz, onların yönlendirmesi, yıllardır nefsimize ağır geliyor.

Merkez Bankasındaki rezervin yüksek olması, çünkü konuşmalarda yapıldı, 2002'lerde 26 milyar dolardı, şimdi 70 milyar dolar. Bunun ne faydası var? Çok büyük faydaları var. Hem ülke içinde hem yurt dışında piyasalarda güven artırıyor. Rezervin yüksek olması, para politikalarının uygulanması açısından Türkiye'nin elini güçlendiriyor. Bugünkü siyasi gücün doğru maliye ve para politikaları her alanda olduğu gibi Merkez Bankası da güçlü bir yapıya kavuşturmuştur Türkiye'yi.

Geçmiş hatırlamak lazım. Menderes'in dediği gibi, hafızayı beşer nisyan ile maluldür. Bazen çabuk unutuyoruz. Değerlendirmeleri yaparken, o günleri hatırlamıyoruz. Dolayısıyla, hakkı teslim etmekte hata yapıyoruz. Bakınız, ülkemizde uygulanan yanlış politikaların nelere mal olduğunu unutmamak lazım gelir diye söylüyorum. 1994'te milletvekili idim, o günkü krizde Merkez Bankası rezerviyle 7,2 milyar dolardı. Yanlış politikalar sayesinde 4,2 milyar dolar yurt dışına çıkmıştı. Yapılan devalüasyonla hem faizler arttı hem de dövizle borçlananların hâli perişan oldu, intihar arttı, şirketler battı, insanlar aldıklarını geri vermek istediler, onda da muvaffak olmadılar. 500 bin kişi işten çıkarıldı, borçlarımız da iki katına çıktı. 2001'den de bir örnek vermek istiyorum. Benzeri olmasa bile mali kriz oldu, hazineye, ekonomiye güvensizlik arttı, dış ülkelerin ve yatırımcıların Türkiye'ye güveni gerçekten azalmıştı. Çünkü bu sıralarda çok tartışılmıştı. Kamu bankaları kaynaklarında sıkıntı çekiliyordu. Hazine bu kıtlığı aşmak için ocak 2001'de 6,2 milyar dolar tahvil sattı, yani borçlanma senedi. Döviz kurunun bir çipaya bağlanmasını hiç unutmamak lazım. Bir çıkmaz sokağa girilmişti. Bu gidişat beraberinde birçok sıkıntıyı da getirmişti gerçekten. Doğru politikalar, bilgi politikaları sayesinde, geçmişte bu yaşananlar bugün yaşanmamaktadır. Aksine gelişmeler olmakta, iyiye doğru gidilmektedir. Ben geçmişten bir örnek daha vermek istiyorum. Dış borçlarımız bazen Maliye Bakanlığının müsteşarının defterinde kurşun kalemle tutulurdu, dış borçların miktarları belli değildi, Sayıştay denetimine alınmamıştı.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Hazine işlemleri raporunu okumamışsın!

ZEKİ ERGEZEN (Devamla) - Hayır hayır ben bilgi olsun diye söylüyorum. 96'larda bu sıralarda tartışıldı, Sayıştay denetimine o zaman alındı. Ben buradan kimseyi tenkit etmiyorum ama bu bir gerçektir. Ben, Cevat Ayhan, Sait Açıba ve diğer arkadaşlar bu sıralarda CHP'lilerle beraber, Doğru Yol Partili milletvekilleriyle beraber, ANAP milletvekilleriyle beraber bu yarayı tedavi etmişiz, Sayıştay denetimine o zaman alınmıştır, dış borçlar o zaman kontrol altına alınmıştır. Devirli kredilerin ne demek olduğunu o gün Türkiye öğrenmiştir. Devirli kredilerle ülkeler nasıl soyulmuş, nasıl soydurulmuş, dışarıdan alınan kredilerin kullanılmadan bir başkalı için bankalara yatırılarak köşe dönmelerin nasıl olduğuna girmek istemiyoruz. Türkiye iyiye doğru gidiyor demek istiyorum. Eksiklerimiz var, sıkıntılarımız var, söyledim ya sözlerimin başında, daha iyisini arzu ediyoruz. Bakın Türkiye'nin politikalarının doğruluğundan dolayı, Türkiye'ye yurt dışından gelen yatırımlar 2007'den 2008'in sonuna kadar toplam 48 milyar dolar, Türkiye'ye dışarıdan gelen net sermaye var, çok sevindiricidir ve takdir edici bir gelişmedir bu. 2007'de 44 milyar dolar net sermaye gelmiştir. 2008'de 35, 2010'da 31,4, temmuz ayı itibarıyla.

Tabii ki, sadece bunlarla kalınmamıştır. Hep rakamları konuşmayalım. Türkiye'de demokrasinin standardı yükseliyor. Türkiye'de temel hak ve hürriyetlerin teminat altına alınması, öne çekiliyor, 72 milyonun mukaddes kardeşliğinin pekiştirilmesine çalışılıyor. Özgür düşünce, özgür konuşma, meşruluk ve makuliyet sınırları içerisinde topluma kabul ettirmeye çalışıyor. Hükûmet bunun öncülüğünü yapıyor.

Dış politikada izlenen yol, halkımızı gerçekten çok memnun ediyor. Anadolu insanı bunu alkışlıyor, doğusuyla batısıyla, bugün Halep'e gitmekle Antep'e gitmenin bir farkı yok. İran'a da öyle, diğer ülkelere de öyle. Gerçekten biz millet olarak az ezilmedik, az incitilmedik, başka ülkelere giderken pasaport muamelelerinde başımıza gelenleri biz iyi biliriz. Dolayısıyla bunlar bir bir aşıyor, insanımız onore ediyor, insanımız kompleksli bir toplum olmaktan kurtarılıyor, kendi kararlarını kendisi veren, kendine güveni olan, onurlu yürüyüşleri sergileyen bir toplumun oluşumunun çalışmaları yapılıyor. Dolayısıyla biz Hükûmetimizi tebrik ediyoruz, takdir ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar[!]) Tabii ki, sadece Hükûmet değil, bu Hükûmete destek veren Meclisi de tebrik ediyoruz, yolunuz açık olsun diyoruz, yanlış yapmamak için muhalefete dikkat etmenizi tekrar hatırlatmak istiyorum ve saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Ergezen, teşekkür ederiz.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – İyi muhalefetin reçetesini vermedi.

BAŞKAN - Söyledi satır aralarında.

Sayın Kaptan, buyurun.

OSMAN KAPTAN (Antalya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım, değerli bürokratlar; büyümeden, büyümenin ortaya çıkardığı işsizliği gideremediğini, ortadaki işsizliği gideremediğini, üretimin yeterince ihracata dönüşürlemediğini ve de ihracat-ithalat arasındaki dengesizliğin arkadaşlarımız üzerinde fazlasıyla durdular. Ben bunu bir örnekle ortaya koymaya çalışacağım.

Sayın arkadaşlarım, Çin malları Türkiye ekonomisini tehdit ediyor. Yani Çin malları Türkiye ekonomisini şöyle tehdit ediyor: Türkiye'de satılan oyuncakların yüzde 95'i Çin malı. Kumaşın yüzde 90'ı Çin malı. Cep telefonlarının ve aksesuarlarının yüzde 90'ı Çin malı. Bilgisayar, yine yedek parçası ve bilgisayarların yüzde 50'si. Bunları sayabiliriz, yüzde 50'den aşağı da bir şey yok zaten, yüzde 50, yüzde 75, yüzde 90 diye gidiyor böyle. Dolayısıyla, Türkiye ekonomisini Çin malları tehdit ediyor. Peki talep var, arz var, e kanun da var. Peki Sayın Bakan, bunların önüne nasıl geçilecek o zaman? Geçilmesi gerekiyor. Ben çok insan biliyorum ki, Çin'e ne satabiliriz diye buradan gidiyorlar, ihracat yapmak için Çin'e gidiyorlar, fakat dönüşte geliyorlar, ithalatçı oluyorlar. Niye? Çünkü Çin'in işçiliği ucuz, vergisi algısı ucuz, onun üzerine Türkiye'de işçilik pahalı, vergi pahalı ve bunun sonucunda da Türkiye'deki malın en az dörtte 1'ine Çin'den mal getirebilme imkânı var. Yani Ferrari'yi dahi adamlar benzerini yapabiliyor, çakmasını, neyse işte onları yapabiliyor. Bu Çin'le olan dış ticaretimiz üzerindeki, ithalatımız üzerindeki ciddi bir durulması gerektiği kanısındayım.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 25

İkinci konu arkadaşlar: Türkiye'nin doğal değerleri ve güzellikleriyle ve bu doğal, belki de bu konu burayla ilgisi ne denebilir ama şimdi biz Antalya milletvekiliyim ben, turizmde, tarımda Türkiye'nin doğal değerleriyle, doğal güzellikleriyle çok yakından ilgili. Biz taşocakları ve HES'lerle Türkiye'deki bu doğal güzellikleri ve doğal değerleri maalesef yok etme durumundayız. Yani şimdi son zamanlarda İkizdere'de HES'lerle ilgili verilen bir yargı kararı var ama başlamış, başladıktan sonra veriyor, bunun ÇED raporları dâhil, önceden bunların bakılması lazım. Yani biz taş ocağına karşı değiliz. HES'lere de karşı değiliz ama yer seçimlerine karşıyız, yer seçimlerinin daha dikkatli yapılması gereğine inanıyoruz. Antalya'da bu Hükümet zamanında verilen taş ocağı, mermer ocağı, maden ocağı sayısı 3.800'e çıkmıştır. Kendileri de çalıştırmıyorlar, başkasına hava parasıyla devrediyorlar. Evet, böyle bir olay var. buna da dikkat edilmesi gerektiği kanısındayım. Şimdi efendim, Sayın Ayhan, ekonominin dümeninde Hükümet yok dedi, yani o, Devlet Planlama Teşkilatından geldi, konuyu daha iyi biliyor tabii, ama ben diyorum ki, ekonominin dümeninde yok da, bürokrasinin dümeninde mi var? Şimdi bürokrasiyi de cemaatler idare ediyor. Başbakan da o cemaatlere teşekkür ediyor ve Hükümet de vaziyeti idare ediyor, yani Sayın Bakan kusura bakmayın, vaziyet bu galiba. Çünkü Başbakan bir şeyde dedi ki, bu referandum sonu, efendim okyanus ötesine de teşekkür ederim. Hanefi Avcı bir kitap yazdı, adamın başına gelmeyen kalmadı. Orhan Pamuk bir kitap okudum, hayatım değişti dedi, adam ödül aldı, bu bir kitap yazdı hapse girdi! Yani şimdi bu kitapta söylenenler, bu bürokrasinin içindeki cemaatler bu derece etkili mi, değil mi? Hükümetin bu konuda bir açıklaması yok. Şimdi, elimde bir yazı var. Yazı da şu arkadaşlar, İşçi Emeklileri Derneği Eski Başkanı Fethullah Gülen Hoca'ya mektup yazıyor.

EYÜP AYAR (Kocaeli) – Bütçeyle ne alakası var bunun?

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Dinlerseniz anlarsınız.

EYÜP AYAR (Kocaeli) – Dinliyorum, bir şey anlamıyorum.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Anlamak istemiyorsun da, ondan. İntibak yasamızın çıkması için diyor, Başbakan'dan ricada bulundum Hocam diyor. Şimdi, mektup burada...

MUSTAFA ÖZYÜREK (Mersin) – En etkili yolu bulmuş adam.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Şimdi, dolayısıyla son zamanlarda bu konuların üzerine gidilmesi gerektiği kanısındayız. Özelleştirmeye ilgili burada yine konuşuldu. Bu istihdam, iş çıkarma konularında bir KARDEMİR örneği vermek istiyorum arkadaşlar. Maalesef Türkiye'de bu Hükümet ve bundan önceki dönemlerde de bu özelleştirme konusunda gerekli hassasiyet gösterilmediği kanısındayım. Özellikle de o çalışan işçilerin ileriye yönelik çalışma garantilerinin olmaması, KARDEMİR'de ne oldu? KARDEMİR'de şöyle bir durum ortaya çıktı. KARDEMİR özelleştirildi, 1 liraya verildi, Tansu Çiller işte 1 liraya şirket kurdurarak orayı verdi dendi, ama sonunda ne oldu? KARDEMİR'de şimdiki şirket 1.200 kişiyi çıkardı. 1.200 kişi yine aldı, asgari ücretle aldı, yeni, 600 tanesini de AKP il başkanının verdiği listeyi aynen uyguladı. Yerine 165 tane çıkardı, kıdemli işçilerden, biz sorduk kendisine, Sayın Genel Müdür kaç tane işçi çıkaracaksınız diye, 600'e yaklaşıyoruz, işte 450 tane filan daha işçi çıkaracağız diyor. Yani burada kanunda ne var? Kıdemli işçilerden değil kıdemsiz işçilerden çıkarılması gerekiyor. Kıdemsiz işçilerden çıkarılması gerekirken kıdemsiz işçi yerine kıdemli işçileri çıkararak bu özelleştirmenin maalesef eskiden yüzde 51 iken işçilerin hissesi şimdi yüzde 5'e inmiştir, bir süre sonra da sıfır olacaktır zaten Sayın Bakan, gidişat onu gösteriyor.

Bu kayıt dışı konusunda, kaçak işçi konusunda da -Mustafa Bey söz etmişti- Antalya'da kış istihdamı, özellikle oteller yazın çalışıyor, sezon bittikten sonra bazı oteller kışın çalışmıyor, onun için işverenin üzerindeki birtakım vergiler azaltılarak kışın da işçi çalıştırılması özendirilmelidir.

Şimdi, arkadaşlar, esnaf işsizliği diye işsizlik var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN KAPTAN (Devamla) – O da nedir? Esnaf, küçük bakkalını veya kasabını kapattığı zaman bir esnaf işsizliği ortaya çıkıyor. Şu anda 250 bin civarında iş yeri kapanmış durumda. Kapanan bu iş yerleri... Adamlar otuz beş, kırk, kırk beş yaşında yani gençler kadar iş bulma imkânları da yok. Onun için esnafı rahatlatmak için... Acil Eylem Planı'nda büyük mağazalar kanunu kısa zamanda çıkacak dendi, o gün, bugün büyük mağazalar kanunu çıkmıyor. Eğer büyük mağazalar şehrin dışında olmuş olsa bu küçük esnaf belki de iş yerlerini kapatmayacak.

Yine, basın özgürlüğü konusunda, 178 ülke içerisinde 138'inci olmamızın hakikaten Türkiye açısından bir gösterge olması gerektiği kanısındayız. Çin malları ekonomiyi tehdit ediyor diyoruz, Türkiye'nin doğal güzelliklerini, değerlerini, taş ocakları yok ediyor diyoruz, bürokrasiyi cemaatler idare ediyor diyoruz, özelleştirme şöyle diyoruz, böyle diyoruz ama basın da buna bir bakıma tarafsız gözle bakmıyor. Niye? İşte 178 ülke içinde 138'inci olursak o zaman yandaş basın ortaya çıkıyor.

Benim söyleyeceklerim bunlar. Bir de son olarak şunu söylemek isterim -yine arkadaşlarımız da söyledi- bu bütçe hakikaten KDV ve ÖTV bütçesidir. Halkın sorunlarını çözecek bir bütçe değildir. Yeni vergiler gelecektir. Bu yeni vergiler de tabii işçiye ve sigaraya gelecektir. Zaten Maliyenin tek dostu içki ve sigara içenler yani bir bakıma -Tanju muydu "İçki sigara benim tek dostum." diyordu- bu içki ve sigaraya yapılan zamlar Maliyedeki bütçeyi ayakta tutma durumunda olacaktır diyorum ve benden zaman kalırsa bu zamanın da Sayın Üstada eklenmesini istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Kaptan.

Burada zaten bütün üyelerimiz biliyorsunuz toleranslı bir şekilde sürelerini kullanıyor.

Şimdi Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli bürokratlar, kıymetli basın mensupları; öncelikle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Herkes tarafından kabul edilmektedir ki ülkemizin belli başlı, temel ekonomik ve sosyal sorunları şunlardır: Üretimsizlik, başta ara malı üretiminde yaşanan sorunlar, işsizlik, yoksulluk, gelir dağılımı adaletsizliği, vergi adaletsizliği,

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 26

kayıt dışı ekonomi, kamunun ve vatandaşın içinde bulunduğu borçluluk, tasarruf açığı, dış ticarete cari işlemler açığı, sosyal güvenlik sistemi açığı ve bütçe açığı. AKP'nin sekiz yıllık iktidar dönemi göstermiştir ki AKP hükümetleri bu sorunların altından kalkamamış, üstesinden gelememiştir, birçok sorunun daha da büyümesine yol açmıştır. Ülkemizi âdeta sömürge ülkesi hâline dönüştüren yabancılaşmayı da gözden ırak tutmamak lazımdır. Borsamız, bankacılık sistemimiz, sigortacılık sistemimiz, büyük şirketlerimizin önemli bir kısmı, özellikle perakendecilik, bankacılık ve bilgi iletişim sektöründe gerçekten yabancılaşma oranı çok yüksek oranlara gelmiş durumdadır.

AKP İktidarı süresince ekonominin yapısal sorunları ciddiyetle ve kararlılıkla bir türlü ele alınamamıştır. Sosyal gelişmenin, sağlıklı ve istikrarlı bir büyümenin önündeki engeller kaldırılmamış ve sürekli olarak ertelenmiştir. Sayısal ve siyasal anlamda bunları yapabilme imkân ve gücü bulunan AKP'nin, ekonomideki aciliyeti olan sorun alanlarını çözmek yerine sürüncemede bırakması, ülkemizi içinden çıkılmaz bir alana sokmuştur. Bir önceki, 57'nci Hükümet döneminde gerçekleştirilen yapısal reformlar devam ettirilmediği gibi, başta kamu mali yönetimi, kamu borç yönetimi ve kamu ihale sistemine ilişkin reformlar da yapılan düzenlemelerle delik deşik edilmiş, âdeta anlamsız hâle getirilmiştir. Son örneğini Sayıştay Kanun Teklifi'nde, Genel Kurulda yaşıyoruz. Gerçekten, performans denetiminin içi boşaltılmakta, kamu kaynaklarının etkin, verimli ve ekonomik kullanılmasının denetlenmesi engellenmektedir. Bu, aynı zamanda kamu mali yönetimi sistemini de açıkçası anlamsız hâle getirmektedir. Bugün itibarıyla, ekonomideki kurumsal eksiklikler ve zafiyetler giderilmedikçe düzgün, sıhhatli ve hızlı bir kalkınma sürecine girmemiz mümkün olmayacaktır. Nitekim, gelir ve servet dağılımındaki adaletsizlikler devam edecek, işsizlik ve yoksulluk kronik bir sorun olarak yaşamayı sürdürecektir.

AKP İktidarının son dönemde nelerle uğraştığını, hangi işlerle vakit geçirdiğini hepimiz biliyorsunuz. Bu süreçte ekonomi kendi kaderine terk edilmiş ve vatandaşlarımız günlük hayatlarını hem esir alan hem de zehir eden geçim zorluklarıyla baş başa bırakılmıştır. Türkiye ekonomisinin dünyanın en büyük ekonomileri arasına girdiğini söyleyen ve bunu da sık sık gündeme getiren AKP sözcülerinin, bunun nasıl bir büyüklük olduğunu ve büyüyen bir ekonomide nasıl olur da işsizliğin ve yoksulluğun hâkim hâle geldiğini izah etmeleri gerekmektedir. Ne büyük bir çelişkidir ki bir tarafta "Millî gelir büyüklüğü açısından dünyanın 17'ncisi, Avrupa'nın 6'ncı büyük ekonomisiyiz." diyeceksiniz, diğer tarafta, kişisel gelir sıralamasında çok gerilerde kalmaya hiç sesiniz çıkmayacak.

Sayın Bakan sunuşunuzda, otuz beşinci sayfada bir notunuz var, diyorsunuz ki "Küresel krizin başında dünya ekonomileri sıralamasında 17'nci sırada yer alan Türkiye IMF tahminlerine göre gelecek sene 16'ncı sıraya gelecektir. 2002 yılında ise 26'nci sıradadır." diyor. Ben, Planlama Teşkilatınızdan aldığım verilerde -ki en son baskısı olan bu 2009-Uluslararası Ekonomik Göstergelerde aynı sırayı bulamadım Sayın Bakanım. Burada 2002 yılında 20'nci sırada görülüyor, 26 değil yani bunların dayanağı da IMF. Sizin verdiğiniz sıralama hangi uluslararası kuruluşun onu bilemiyorum. Yine 2000 yılı itibarıyla bakarsak 16'nci sırada Türkiye gayri safi yurt içi hasıla yönünden, şu anda 17'nci sıraya gerilemiş oluyoruz 2000 yılına göre. Satın alma gücü paritesine göre baktığımız zaman sadece bir sıra, 2002'de 16'nci, şimdi 15'inciyiz. Esas kişi başına gelir anlamında baktığımız zaman, ülkemizin dünyada 75 ülke arasında 59-60'ıncı sıralarda olduğunu görüyoruz şu anda. 2002'ye göre nispeten bir düşme görülüyor ama 2000 yılında 58'inci sıradaymışız Sayın Bakanım. Yani 2001 krizi tabii bizi 69'uncu sıralara kadar ilerletmiş ama şu anda da 59-60'ıncı sıradayız. Ki satın alma güce paritesi açısından baktığımız zaman, 2000'de 62'nci, şu anda 66'nci sıralardayız.

Vatandaş yoksulluğa yenik düşmüş, işsizlikle perişan edilmiş bir ülkenin zenginliğinden, büyümesinden bahsedilemez. Esnafımızdan memurumuza, çiftimizden emeklimize, işçimizden sanayicimize kadar, işi iyi olan "Mutluyuz, huzurluyuz, refah içindeyiz" diyebilecek herhangi bir toplumsal kesime rastlamamız çok zordur. Ne üzücüdür ki ağırlaşan ekonomik ve sosyal sorunların dağıtımından herkes kendi payına düşeni almak zorunda kalmıştır.

AKP tarafından takip edilen büyüme modeli, Türkiye'nin istihdam ve işsizlik yapısı ile uyumlu, işsizliği azaltmayı hedefleyen ve onun dostu olan bir model değildir. AKP hükümetleri işsizliğe bir çözüm bulamamıştır. Türkiye'de uygulanan herhangi bir işsizlikle mücadele programından söz edilemez. Mevcut büyüme modelinin temel dayanak noktası ithalat olduğundan, katma değeri olmayan bir yerli katkı ile ancak bu kadar olmaktadır. Dolayısıyla, Türkiye uyguladığı bu modelle millî kaynaklarını ithalat yaptığı ülkelerin işsizlerini finanse etmekte kullanılmaktadır. Bir başka ifadeyle, dolar karşısında kıymetli Türk lirası ile bu sarmalı kırmaya mümkün görülmemektedir.

Yatırım ortamının yeterince iyileştirilememesi, esnaf ve sanatkârlar ile üreten kesim üzerindeki yüklerinin hafifletilmemesi, iş gücü piyasalarının talep yönünü oldukça olumsuz biçimde etkilemektedir. Yeni iş ve istihdam imkânı yaratma fırsatı tanınmayan bu kesim kabuğuna çekilmeye mahkûm edilme noktasına getirilmiştir.

AKP'nin uygulamakta olduğu büyüme modeli konusunda ısrarcılığını sürdürerek Türkiye'de işsizliği ve buna bağlı olarak da yoksulluğu sistematik olarak destekleyen ve bundan da nemalanan bir sosyoekonomik modeli ayakta tutmak suretiyle insanlarımızı onursuz ve ianeye muhtaç ve mecbur hale getirmektedir.

Ülkemizde sekiz yıllık AKP hükümetleri döneminde, vatandaş yoksulluktan kurtaracak ve hakça gelir paylaşımı sağlayacak bir sosyal düzen tesis edilememiştir. AKP'nin uyguladığı politikalar bir taraftan dolar milyarderleri sayısını hızla artırırken, diğer taraftan yoksulu daha da yoksullaştırmış ve insanlarımızı ianeye muhtaç hale getirmiştir.

Çağdaş dünyada halkın gerçek yoksulluğu, harcamalara göre hesaplanan "görelî yoksulluk" oranı ile açıklanmaktadır. TÜİK'in son verilerine göre, ülkemizde 2002 yılında yüzde 14,7 olan görelî yoksulluk oranı 2008 yılında 15,1 olarak gerçekleşmiştir. Bu durum, 9 milyon 600 bin kişi olan görelî yoksul sayısının 1 milyon 400 bin kişi artarak 11 milyon kişiye ulaştığını göstermektedir. Bir başka ifade ile 2002-2008 döneminde yani altı yılda, kesintisiz ve yüksek oranlı ekonomik büyüme sağlandığı hâlde yoksul sayısı 1 milyon 400 bin kişi artmıştır. Yoksulluğun azalmayıp artması istihdam yaratmayan sanal büyümenin doğal bir sonucudur.

Esasen, tarihin en ağır krizinin yaşandığı 2009 yılında işini kaybeden 1 milyon işsiz ve ailesinin de yoksullar kervanına katıldığı düşünülürse, AKP döneminde yoksul sayısının gerçekte 5 milyon civarında artarak 15 milyonlara ulaştığı görülecektir. Kırsal kesimde yaşayan vatandaşlarımızın görelî yoksulluğu daha da içler acısıdır. Yoksulluk oranı

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 27

2002'de yüzde 19,9 iken, 2008'de yüzde 31'e yükselmiştir. Yani kırsal kesimde yaşayan her 3 vatandaşın 1'i yoksuldur. Kırsal nüfusun aynı dönemde yaklaşık 2 milyon kişi azaldığı dikkate alındığında, yoksul sayısının bu ölçüde artmış olması, kırsal kesimde yaşayan vatandaşlarımızın ne derece yoksullaştığını çarpıcı bir şekilde ortaya koymaktadır. Bu durum, tarımla uğraşan, zor şartlarda geçim mücadelesi veren, girdi maliyetleri sürekli olarak artan ve ürününü değerlendiremeyen çiftçilerimizin AKP Hükûmeti tarafından unutulduğunu ve kaderine terk edildiğini göstermektedir. Dünyada hangi ülke vardır ki kişi başına gelir 3 bin dolardan 9-10 bin dolar düzeyine yükselirken yoksul sayısı 5 milyondan fazla artmış olsun. Anlaşılan o ki yoksulu daha yoksul, zengini daha zengin yapan adaletsiz bir sistem var. AKP sekiz yıllık iktidarında yoksullukla mücadeleye kurumsal bir kimlik kazandırmak yerine, bu konuyu istismar alanı hâline getirmiş ve yoksulluğun giderek derinleşmesine seyirci kalmıştır.

Yoksullukla ilgili bir başka çarpıcı gösterge ise, nüfusun her yıl yaklaşık 800-850 bin kişi arttığı ülkemizde, 2002-2009 döneminde istihdamdaki artışın hiç mertebesinde olmasıdır. Bu dönemde nüfus yaklaşık 6 milyon kişi artarken, istihdam 21 milyon kişi düzeyinde kalmıştır. Nüfus arttığı hâlde istihdamın artmaması demek, gelir girmeyen hanelerin sayısının da artması demektir.

Krizin faturası reel kesim için ağır olmuştur. Çok sayıda firma üretimi durdururken ayakta kalmaya çalışan bazı firmalar ise küçülme yoluna gitmiştir. Bu durum ise yeni istihdam yaratmak şöyle dursun, çalışanların işini kaybetmesine yol açmış ve işsizler ordusuna 1 milyon kişi daha eklenmiştir. Temmuz ayı itibarıyla işsizlik oranı, resmî rakamlara göre yüzde 10,6 olmuştur. Mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı ise yüzde 11,7 olarak gerçekleşmiştir. İşsiz sayısı ise bu dönemde 2 milyon 800 bin kişi olmuştur. Bir önceki yılların işsizlik oranlarına baktığımız zaman, 2008'de işsizlik oranının 9,9'larda olduğunu görüyoruz. Mevsimlik işçi istihdamının en yoğun olduğu yaz dönemi etkisinin ortadan kalkması ile birlikte işsizlik oranı daha da yükselecektir. Buna göre 2010 yılında istihdam ve işsizlik rakamları kriz öncesi değerlerin gerisinde kalmış olacaktır. İşsizlikteki asıl dramatik tablo gerçek işsizlik rakamlarına bakıldığında görülmektedir. TÜİK'in hesaplamalarında işsiz sayısına dâhil edilmeyen ancak iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar, iş bulma ümidi olmayanlar, eksik ve yetersiz istihdam ile mevsimlik işçiler dâhil edildiğinde gerçek işsiz rakamına ulaşılmaktadır. Bu şekilde hesaplandığında AKP'nin iktidarda olduğu 2003-2009 döneminde gerçek işsiz sayısı 3,5 milyondan 6,7 milyona yükselmiş, işsizlik oranı da yüzde 25'e ulaşmıştır. Bu çarpıcı ve ürkütücü oran dâhilinde, sokakta çalışabilir durumdaki her 4 vatandaşımızdan 1'inin hâlâ herhangi bir işinin olmadığını söylemek abartılı olmayacaktır. İşsizler iş bulma ümidini kaybettikleri için işsiz olduklarını dahi beyan etmemektedirler. Devlete güven kaybolmuştur. Bu insanlar akraba, eş, dost yardımına muhtaç duruma gelmiştir. İş imkânı sağlanamayan bu insanlara devletin şefkatli elini uzatacak bir sosyal yardım sistemi de tam anlamıyla geliştirilememiştir. AKP'li siyasetçiler kanalıyla dağıtılan yardımlarla yoksul vatandaşlarımızda minnet duygusu oluşturularak oylarına ipotek konulmaya çalışılmaktadır.

Vatandaşların yoksulluktan kurtarılacak refah düzeyini yükseltmenin yolu, öncelikle onları iş sahibi yapmaktan geçmektedir. Bilgi ve becerisini, fizikî ve beşerî donanımını üretime aktarabilen ve katma değer yaratan bir insan sadece geçimini temin edecek gelir elde etmekle kalmamakta, aynı zamanda ülke ekonomisine katkıda bulunmakta ve işe yarayan bir insan olmanın hazzını tatmaktadır.

Sayın Bakan, bütçe sunuşunuzda yer verdiğiniz konulara şöyle bir baktım, yeni konular olarak "Vergi ve prim borçlarını yapılandırıyoruz." diyorsunuz. Sayın Başbakan Yardımcısı buna elektrik ve suyu da dâhil etti, herhâlde bilginiz vardır. "Yeşil kartlıların özel hastanelerin acil servis ve yoğun bakım ünitelerinden yararlanmasına imkân sağlıyoruz." diyorsunuz yeni olarak. Bir de "Kız öğrencilerin taşıma giderlerini bütçeden karşılayacağız." diyorsunuz. Bunun dışında, sosyal yardımlaşma ödeneklerinde önemli bir artış, mahalli idarelerin desteklerinde önemli bir artış ve KÖYDES, BELDES kaynağı artışı var. Şimdi, bunlara baktığımız zaman acaba yani seçim bütçesi yapın deseydik nasıl bir bütçe yapardınız bilmiyorum yani neleri dâhil ederiniz? Bütçede koyduğunuz ve anlattığınız, ki satır başlarıyla başlıklar altında anlatmışsınız, birçoğu bu bütçenin seçime yönelik bir bütçe olduğunu çok açık bir şekilde göstermekte. Hedeflerine baktığımız zaman, zaten büyüme hedefi 4,5 ki bu genç nüfus potansiyelimize ve gelişmekte olan bir ülke olmamıza rağmen yüzde 4,5 veya 5, daha sonraki yıllarda da 5-5,5 öngörüyoruz. Bu büyüme oranlarıyla bu ülkede nasıl kalkınmayı daha hızlı gerçekleştireceğiz açıkçası bilemiyoruz.

Yine sunuşunuzda dikkatimi çeken bir konu var, diyorsunuz ki "Birçok ülke krizin faturasını halka çıkardı." ve örnek ülkeler koyuyorsunuz ve orada hakikaten çok ilginç, diyorsunuz ki "İtalya, bakanların ve 130 bin avrodan fazla maaş alan kamu çalışanlarının maaşını yüzde 10 düşürmeyi planlıyor." Sayın Bakanım, siz bizim çalışanlarımıza 130 bin avro maaş verin, yüzde 90'ını kesin.

CAHİT BAĞCI (Çorum) – 130 bin avro yıllık ama.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Orada yıllık dememiş. Yıllık da olsa çok yüksek.

Yine, vergi reformunun gerçekleştirilmesi konusunda sayfa altmış dörtte yazdığınız bir konu dikkatimi çekti: "Gelir Vergisi Kanunu'nun yeniden yazılması çalışmalarına önümüzdeki dönemde hız vereceğiz. Bu çalışmadan sonra da Vergi Usul Kanunu'nu yenileceğiz." diyorsunuz. Sayın Bakanım sekiz yıl oldu. Bu nasıl hız? Vergi reformunu ne zaman gerçekleştireceğiz? Daha yazımına hız veriyoruz yani bir an önce çıkmayacak da daha yazacağız, o da dikkatimi çekti.

Yine "Özel Tüketim Vergisi mevzuatında akaryakıt haricî petrol ürünlerinden kaynaklı yasa dışı kullanımların önüne geçilmesi amacıyla yeni kontrol ve denetim mekanizmaları geliştirdik, bu mekanizmalar on numaralı yağ sorununun çözümüne katkıda bulunacaktır." diyor. Yani bu çözdüğünüz sorun Maliye açısından mı esnaf açısından mı Sayın Bakanım? Yani nakliyeciler esnafımızın, otobüsçümüzün, kamyoncumuzun motorin yerine on numara yağ yakma sorununu mu çözeceksiniz, yoksa onu vergilendirip vatandaşları başka bir başka numara yağ aramaya mı mecbur edeceksiniz? Ki artık on numara yağ da kullanmıyor Sayın Bakanım kamyoncu, nakliyeciler esnafımız, şu anda yanık yağ kullanıyor, inanın buna. Yani bu esnafımızın sorunlarına nasıl baktığınızı da bu durum net olarak gösteriyor.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 28

Yine, 2011 yılı bütçesi, çiftçiye, esnafa, çalışanlara ve emekli dul ve yetimlere bir umut vermemekte. Çiftçilikle uğraşan vatandaşlarımız perişan durumda. En kötü dönemini yaşamakta olan çiftçi, ilaç, gübre ve tohum alamadığı için tarlasını ekemez hâle gelmiştir. Tarım sektörünün millî gelirden aldığı pay, 2011 yılı bütçesinde yüzde 7,5'lara düşmektedir. Ki 2010 gerçekleşme tahmini 7,8, 2009 gerçekleşme 8,2 yani her geçen yıl bir düşüş var.

Yine, tarımsal destekleme için ayrılan bütçe yetersiz. 2011 yılı bütçesindeki tarımsal desteklerin millî gelire oranı binde 4,9. Bu oranda da her geçen yıl düşme söz konusu. Gerçekleşme tahmini 5,7 milyar tarımsal destekleme ödeneklerinin bu yıl ama önümüzdeki yıl sadece 6 milyar liralık bir ödenek koyuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kalaycı, ek süre veriyorum, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Yine, Türk-İş'in en son açıkladığı verilere göre, dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapılması gereken gıda harcaması tutarı yani açlık sınırı 846,63 lira. Hükümet, çoğunun açlık sınırının altında ücret aldığı çalışanları ve emeklilerini insanca yaşabileceği bir ücret düzeyine kavuşturamadığı gibi, bütçede öngörülen rakamlar herhangi bir iyileştirme hedefinin de olmadığını göstermektedir. Memur maaşlarına yapılacak artışlar 2011 yılı merkezî yönetim bütçesiyle tam bir skandala dönüşmüştür. Bu noktada AKP, Uzlaştırma Kurulu'nun kararlarının bağlayıcı olacağına dair yapılan Anayasa değişikliğini yok sayarak Kurul kararlarını göz ardı etmiş ve kendisi ile dahi çelişkiye düşmüş, büyük bir hukuk ihlaline imza atmıştır.

AKP Hükümeti emekliler ile dul ve yetimlerini sürekli aldatmaktadır. Emekliler arasındaki maaş adaletsizliğini gidereceğini vaat etmesine karşın...(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayabilerseniz...

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Tamamlıyorum.

...daha da adaletsiz hale getirmiş, emekli aylıklarının refah payını düşürmüş, intibak yasasını çıkarma sözü vermiş ancak altından kalkamadıkları gerekçesiyle rafa kaldırmış, banka promosyonu verileceği söylenmiş ancak bu konu da bankalara havale edilerek emeklilerin umutları bir bir yıkılmıştır. 2011 yılında sadece 60 lira bir maaş artışına reva görülmüştür emekliler.

Son olarak şunu belirteyim: Tabii memur maaş kat sayısı ile maaş alan birçok kesimimiz var, başta muhtarlarımız. Muhtarlarımıza verdiğimiz zam 12-13 lira düzeyinde Sayın Bakan. 65 yaş aylığı alanlara verdiğiniz zam 4 lira ocak ayında. Yine, özürülere, gazilere, vatani hizmet tertibinden maaş alanlara verdiğiniz zamlar çok komik durumda Sayın Bakanım. Bu kesimlerin maaşının iyileştirilmesi gerektiğini düşünüyorum çünkü bu paralarla geçimlerini sağlamaları mümkün değil.

Bütçenin hayırlı olmasını diliyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Kalaycı.

Sayın Hamzaçebi, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, bürokrasinin çok değerli mensupları; 2011 yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı görüşmelerinin hayırlı olmasını diliyorum. Yine, 2011 yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu'nun kanunlaştığı zaman da yine ülkeye hayırlı olmasını diliyorum.

Değerli arkadaşlar; Adalet ve Kalkınma Partisi sekizinci yılını geride bırakıyor, bu bütçeyle dokuzuncu yılına adım atmış olacak. Sekiz yıldır iktidarda olan bir siyasi partinin tabii ki hiçbir şey yapmadığını söylemek mümkün değildir, şüphesiz, ekonomide bir şeyler yapmıştır, ekonomide belirli oranlarda büyüme sağlanmıştır, rakamlar da bunu göstermektedir. Ancak önemli olan, bu dönemde sağlanan büyümenin, ekonomik performansın Türkiye'nin yarıştığı diğer ülkelerle kıyaslandığında ne anlama geldiğidir. Yani Türkiye yarıştığı diğer ülkelerle, yükselen ekonomilerle benzer performansı mı sergilemiştir, onları geçmiş midir yoksa onların gerisinde mi kalmıştır? Biz sürekli olarak, sekiz yıldır, kendi kendimize övgüler düzuyoruz, Türkiye'nin büyümesi, ekonomik performansı olağanüstü, etkileyici, zaman zaman bazı yabancılardan da bu cümleleri duyuyoruz ancak diğer ülkelerle kıyasladığımızda gerçeğin öyle olmadığını görüyoruz. Herkes büyüyor, herkesin büyüdüğü bir konjonktürde Türkiye de büyüme kaydetmiş ama Türkiye'nin büyümesi 2006 yılından sonra benzerlerinden ayrılmaya başlamış, benzerlerinden Türkiye daha düşük bir ekonomik performans göstermeye başlamıştır. 2006'ya kadar büyüme performansı olumlu ve iyi olan Türkiye 2006'dan itibaren büyüme hızında bir düşüş göstermiştir, büyüme hızında diğer ülkelerden kopmaya başlamıştır. Bunu geçmiş yılların bütçelerinde sık sık söyledik, rakamlarla ifade ettik, o nedenle o yılların rakamlarına tekrar girmeyeceğim. Bütün dünya büyürken Türkiye de büyüdü, bütün dünya küçülürken 2009 yılında Türkiye de küçüldü ama Türkiye'nin küçülmesine baktığımızda, Türkiye diğer ülkelerden, 2009 yılında, daha büyük, daha ağır bir kriz yaşadı. Yani bütün dünya büyürken biz onlardan daha az büyüdük, bazı yükselen ekonomiler de krize girerken Türkiye onlardan daha ağır bir krize yaşadı. Geleceğe baktığımızda da, 2011 için Hükümetin önümüze koyduğu tabloya, performansa, hedef performansa baktığımızda da 2011 büyümesinin yine yükselen ekonomilerin gerisinde olduğunu görüyoruz. Bir kere, olaya bu pencereden bakmak gerekir. 2011 yılı için Türkiye yüzde 4,5 oranında bir büyümeyi hedeflerken gelişmiş ülkeler için IMF'nin tahmini 6,4'tür. Afrika, Sahraaltı Afrika'nın büyüme tahmini yüzde 5,5'tir. Asya ülkeleri 8,4'tür. Orta Doğu ve Kuzey Afrika'nın büyümesi yüzde 5,1'dir. Türkiye ne hedeflemiş? 4,5. Yani Türkiye 2011 için parlak bir tabloyu vatandaşa yâd etmiyor. 2010 yılı büyümesi: Türkiye 6,8 büyüme gerçekleştirmiş, Asya ülkeleri 9,4'tür. Gelişmekte olan ülke ortalaması 7,1'dir. Tahmin tabii, yıl sonu tahmini

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – 2010 bitmedi daha yani...

BAŞKAN – Tahmin söylüyor.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – "Tahmin" dedi Halil Bey.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Bakın, tahmin söylüyorum, şu andaki tahmini söylüyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 29

Ama 2009'a gelelim: Türkiye yüzde 4,7 küçülürken Asya ülkeleri 6,9 büyümüş, Sahraaltı Afrika 2,6 büyümüş, Kuzey Afrika yüzde 2 büyümüş. Gelişmekte olan tüm ülkelerin ortalaması yüzde 2,5. Yani biz daha ağır bir kriz yaşamışız. Gelecekte topluma vadettiğimiz büyüme oranı da benzerlerimizden daha düşük, geçmişte de böyleydi. Fotoğrafi böyle bir kere çekelim, durumu tespit edelim.

Peki, 2011 yılı bütçesi Türkiye ekonomisinin temel sorunlarına bir çözüm getiriyor mu? Bir iyileşme getiriyor mu? Yani benzerlerimize kıyasla 2009'da daha ağır bir kriz yaşamışsak bunun nedenlerine iniyor mu? Benzerlerimize kıyasla gelecek için daha küçük bir büyüme hedefliyorsak, ona mecbur kalıyorsak, onlar kadar yüksek bir büyüme oranı hedefleyemiyorsak bunun nedenlerine iniyor mu? Buna baktığımda, ben burada herhangi bir çözüm işareti görmüyorum.

Türkiye ekonomisinin temel sorunu bir değerli TL. Değerli TL politikası devam ediyor mu? Ediyor. Buna paralel olarak ekonominin rekabet gücü kaybında bir iyileşme var mı? Yok. Cari açık bunun çok doğal bir sonucudur. Orada bir iyileşme var mı? Yok. Türkiye ekonomisinin en temel sorunu, toplam tasarruflarımız azalıyor. Burada bir iyileşme var mı? Yok. O zaman bu bütçenin Türkiye'ye, Türkiye ekonomisine, Türk toplumuna nasıl yarar getireceğini söyleyeceğiz? Kısa dönemli değerlendirmeyelim, uzun dönemli değerlendirelim.

Şimdi, toplam tasarruflara, yurt içi tasarruflara baktığımızda, 2011 için öngörülen oran yüzde 13,5. 1998'de bu oran yüzde 24,1'di değerli arkadaşlar. 1998'den bu yana her yıl toplam yurt içi tasarruflarda azalma kaydetmişiz, her yıl azalıyor. Kamu tasarrufları bir dönem iyileşmeye başlamıştı, 2006'dan itibaren. Daha sonra orada da bir kötüleşme başladı. Özel sektör zaten tasarruf etmiyor. Özel sektör tasarrufları 1998'in üçte 1'i düzeyine inmiş durumda. Tasarrufları teşvik eden bir politika yok.

Yatırımlara baktığınızda, kamu yatırımlarında olağanüstü bir düşüş söz konusu, rakamlar onu gösteriyor. Özel sektör yatırımlarındaki tablo da kamudan birazcık belki farklı ama sonuçta çok iyi değil.

Değerli TL politikası devam ediyor. 2010 yılında varsayılan kur -esas alınan kurda daha doğrusu- 2009'a kıyasla yüzde 2,7 düşüş kaydediyor, 2,7'lik düşüş var. Deflatör 2010 yılı için yüzde 8 öngörülmüş, kurda düşüş var yani değerli TL devam ama ihracat artıyor. 2011'de kurdaki artış yüzde 3,3, deflatör yüzde 5,8; ihracat ithalattan da fazla artıyor. 2012 ve 2013'deki rakamlar farklı değil. Deflatör ve kurdaki düşüşü dikkate aldığımızda, değerli TL politikasının devam edeceğini görüyoruz ama buna rağmen ihracattaki artış ithalattan daha fazla yani demek ki değerli TL ihracatın artışı önünde, ihracatın önünde bir engel değil. Değerli TL aynı zamanda ithalatı da teşvik etmiyor. Böylesi bir modeli esas almış orta vadeli program ve onun 2011 yılı bütçesi. Şimdi, gerçekçi bir bütçe, Türkiye'nin sorunlarını çözen bir bütçe diyebilir miyiz? Demenin mümkün olmadığını düşünüyorum.

"Büyüme, istihdam yaratmıyor." diye artık hepimizin ezberlediği bir kavram var. Sayın Başbakan, bahar aylarında bir açıklama yapmıştı yaz aylarında işsizlikte büyük bir iyileşme olacak diye. Herkes bunu merakla bekliyordu. Sonra, bunun nedeni anlaşıldı. Hükümet, daha doğrusu TÜİK, istihdam rakamlarında, istihdamın, işsizliğin hesaplanma yönteminde bir değişiklik yapmış, 2009 yılı Şubat ayında bu değişikliği yapmış ve 2009 yılı Şubat ayı da 2009 yılında işsizliğin zirve noktasına ulaştığı bir ay. Yeni hesaplama yöntemiyle yüzde 16,1. Hesaplama yöntemi bu. 2009'da değiştiriyor TÜİK. Neye dayanıyor? 1998 yılındaki Avrupa Birliği standardı böyle bir kural koymuş. Ne zaman uyuyor buna AKP? 2009 yılı Şubatında, tam krize girdiğimiz zaman. Peki, düzeltilebilir tabii ki ama eski yıllara göre düzeltmek gerekmez mi kıyaslamayı sağlamak açısından? Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'nde öyle bir geçmişe yönelik düzeltme de yapmıştı TÜİK, burada yapmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İlave süre verelim, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Bu düzeltme yapılmamış olsaydı işsizlik yüzde 23'tü. Yüzde 23 oranındaki işsizliği bir hesaplama yöntemi değişikliğiyle -ki eksik istihdamın hesaplama yöntemindeki değişikliktir bu- yüzde 23'ten 16'ya indirdi TÜİK.

Yine, tarım sektöründe 2010 yılında büyüme sıfır öngörülüyor ama tarım sektöründeki istihdamda 2010 yılı Temmuzunda 2009'a göre 328 bin kişilik bir istihdam artışı var yani büyümenin sıfır olarak öngörüldüğü bir sektör istihdam 328 bin kişi artıyor. Bu inanılmaz bir başarı yani hem büyüme yok hem...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sayın Başkan, kurallar değişti galiba, özür diliyorum, toparlayacağım.

BAŞKAN – Hayır, Sayın Hamzaçebi, kurallar değişmedi, siz değiştiniz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Son dakikaya sığdırıyorum yani yirmi dakika konuşma hakkımın olmadığını biliyorum. Teşekkür ederim, toparlıyorum, özetleyeceğim.

İşsizlik rakamında bunu dikkate almakta yarar var. İşsizlikte sanal bir tablo yaratılmıştır, iyileşme yoktur. Tarımsal desteklemede 2002 yılının altına gitmiştir Hükümet. Tarımsal destekleme rakamının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 0,48'dir. Yüzde 0,53 2002 yılı rakamıdır. Hayvancılık desteğinde 2010 yılının gerisine düşmüştür Hükümet gayrisafi yurt içi hasılaya oran olarak. Nominal olarak da 15 milyon TL'lik bir artış öngörüyor 2011'de 2010 yılına kıyasla. Yani millet kesecek hayvan bulamıyor Kurban Bayramı için ama hayvancılığa desteği düşünmeyen bir bütçe var önümüzde.

Son olarak, Maliye Bakanlığının hazırlamakta olduğu, basından öğrendiğimiz tasarılar üzerine görüşlerimi ifade etmek istiyorum. Hükümet bir varlık barışı çıkardı. Şimdi, borçların yeniden yapılandırılması çalışması çerçevesinde matrah artırımına da gideceği anlaşılıyor veya kamuoyunda bu yönde haberler var. Sayın Bakan burada doğrusunu açıklayacaktır. Kriz döneminin ardından bu düzenlemeleri yapmak doğaldır. Matrah artırımı ve benzeri diğer düzenlemeleri ve borçların yeniden yapılandırılması düzenlemelerini yapmayı doğal karşılıyorum. Ancak varlık barışını çıkardığınız zaman ve onun süresini uzattığınız zaman ifade etmiştim, tekrar ifade edeceğim: Varlık Barışına, o bağlamda bir varlık barışına, daha doğrusu vergi incelemesine güvence sağlayan bir varlık barışına gerek yoktu, diğer yönleri olabildi ama

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 30

vergi incelemesine güvence verdikten sonra bir de şimdi çifte kavrulmuş bir şekilde bir güvenceyi daha matrah artırımla vereceksiniz.

Sayın Bakan, varlık barışı, Türkiye tarihinin en büyük kara para aklama operasyonudur, bunu siz de biliyorsunuz. 64 ton altın konusundaki soruma bugüne kadar bir açıklama yapmadınız. Vergi mahremiyeti ilkesi sizin bu konuda susmanızı gerektirmiyor. Kimlerin yararlandığını açıklamak durumunda değilsiniz, açıklamayın ama 64 ton altın var mı yok mu, siz bunu açıklayın. Bu kişilerin arkasında kimler var? Hükümet üyeleri var mıdır? Ali Türkan denilen kişiyi zamanında birileri mi yönlendirmiştir yoksa bu kadar saf bir adam çıkıp bu kadar yüksek bir matrah beyanında nasıl bulunmuştur? Şimdi, bu kişilere, altın beyan edenlere Ali Türkan'a yönelik olarak yeni bir güvence mi vereceksiniz? Yeni bir ödeme vadesi mi sağlayacaksınız? 64 ton altın beyan edenler acaba ayrıca döviz ve başka varlıklar da beyan etmiş midir? O rakam çok daha mı yüksektir acaba? Türkiye tarihinin en büyük kara para aklama operasyonudur ve tasarıda biz bunu da göreceğiz bakalım, hangi yönde düzenlemeler yapıldığını.

Ben sözlerimi burada bitiriyorum. Bütçenin tekrar hayırlı olmasını diliyorum. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Hamzaçebi.

Sayın Macit, buyurun efendim.

HASAN MACİT (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlar...

BAŞKAN – Bağımsız Komisyon üyesi arkadaşımız.

Sayın Macit, daha önce sizi arkadaşlarımıza takdim etmiştim, bulunmayan arkadaşlarımız bakımından... Sayın Macit, bağımsız üye olarak Komisyonumuza seçilmiştir. Daha önce söylediğimiz gibi de kendisine hayırlı olsun diyoruz.

HASAN MACİT (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sabahtan bu yana bekliyoruz. Benim bir önerim var Sayın Başkan. Yarından görüşmeler en sondan başlasın yani bugün en son konuşandan başlayarak devam etsin.

HALİL AYDOĞAN (Ayfonkarahisar) – Her gün herkes konuşacak değil.

HASAN MACİT (Devamla) – Konuşmak isteyenler...

Sayın Başkan, Sayın Bakan, çok değerli milletvekili arkadaşlar, değerli bürokratlar, değerli basın çalışanları; hepinize saygılar sunarak sözlerime başlamak istiyorum.

Sayın Bakanın geçen gün bütçe sunuş konuşmasında, her şeyin güllük gülistanlık olduğunu, büyümenin gerçekleştiğini, işte enflasyonun azaldığını, insanlarımızın refah seviyesinin yükseldiğini izledik sunuşundan. Biraz önceki iktidara mensup arkadaşlarımızın konuşmasında da bunları görmek mümkün fakat Anadolu'da bir fıkra vardır, o fıkraya benziyor bu sunuş ve konuşmalar: Bir vatandaşın çocuğu hastalanmış, hocayı hemen çağırmış okuması için. Hoca okurken çocuk ölmeye doğru varmış. "Hoca hoca." demiş, "Okuyuşun çok güzel ama çocuk ölüyor." Gerçekten bu sunumlar çok güzel ama halkımızın içine baktığımız zaman gerçekleri yansıtmıyor. Milletvekili arkadaşlarımız, bu pembe tabloyu çizen arkadaşlarımız seçim bölgelerine giderlerken acaba yol kenarlarında nakliyecilerin kullanması için 10 numara yağ satan seyyar satıcılar kaç yıldır var, ona bir bakmak lazım. Acaba nakliyecimizin gerçekten gelir düzeyi iyi de bu 10 numaralı yağı mı satmak zorunda kalıyor, gelirini daha fazla artırmak mı istiyor; buna bakmak lazım. Çiftçilerimizin acaba gerçekten durumu iyi mi?

2002'ye göre 2010 yılı kıyaslanıyor. Değerli arkadaşlar, çok basit bir örnek vermek istiyorum: 2002 yılından 2010 yılına kadar pancar üreticisinin pancar üretim bedeli sadece yüzde 10 artmıştır yani girdi bedelleri üçer katlanırken sadece bu sekiz yıl içerisinde pancar fiyatında yüzde 10 gibi bir artış söz konusu. Bu çarpıcı bir örnektir. Buna benzer bütün ürünlerde fiyat artışı ve fiyat gerilemesini ne yazık ki 2002'ye göre kıyasladığımız zaman çiftçiler yok olmanın eşiğindedir. Keza, işçilerin örgütlenme, sendikalaşma kısıtlamalarından tutun da sayılarının azalması, örgütlü gücünün kaybolmasına kadar işçiler büyük sıkıntıdadır. Memurların, emeklilerin aldıkları maaşlar geçimlerini sağlamaya yetmemektedir. Esnafımızın prim borçlarının yapılandırılmasıyla ilgili yine Bakanlığımızın bir çalışma içerisinde olduğunu görüyoruz. Esnafın gerçekten durumları çok iyiydi de bu primleri niçin ödemediler, yeniden bir yapılanma yapıyor? Bunları iyi düşünmek, iyi değerlendirmek gerekir. Bir diğer konu da, sanayicilerimiz işletmelerini kapatıyor çünkü ithalat almış başını gidiyor. Daha ucuz ithalata dayanacak güçleri kalmamış durumdadır.

Değerli arkadaşlar, bu, AKP'nin dokuzuncu bütçesidir. Hiçbir partiye nasip olmayan, uzun bir süre tek başına iktidarda ve dokuz bütçe yapmıştır. 2002'ye kadar geçtiğimiz hükümetlere şöyle bir baktığımızda, elli yedi hükümetin ortalama görev süresi on altı-on yedi ay gibi sürerken AKP İktidarı sekiz yıldır iktidardadır. Bu nedenle, eğer sekiz yılda bu sorunlar çözülemediyse bundan sonra nasıl çözülecek, ne gibi önlemler alınması gerekir, açıkçası düşünmek gerekir.

Sayın Bakanın sunumunda "Dünya bankacılık sektörü merkez bankalarının ve hükümetlerinin sağlamış olduğu olağanüstü kaynaklarla ayakta durmaktadır. Türkiye'nin bankacılık sektörü dünyadaki birçok ülkeyle karşılaştırılamayacak kadar sağlıklı ve güçlüdür." gibi ifade edeleri var. Gerçekten, bankacılık sektöründe önemli düzenlemeler 2001 yılında, 2002 yılında, yani sizin iktidarınızdan önceki iktidar döneminde yapılmıştır. Biraz önce bir konuşmacı arkadaşımız da Merkez Bankasıyla ilgili durumu anlatırken bunu ifade etti ama ne yazık ki geçmişe dönük eleştiriler yapılar iken geçmişteki güzel yapılan olayları da söylememek bir gerçeği yansıtmıyor diye düşünüyorum. Geçmiş çok eleştiriliyor ama böyle güzel yapılan uygulamalara da herhâlde bir teşekkür edilmeli diye düşünüyorum.

Bankacılık AKP döneminde çok tehlikeli bir gidişe doğru gitmektedir. Gelişmiş ülkelerde yabancı sektörün bankalardaki payı yüzde 20'yi geçmezken Türkiye'de ne yazık ki AKP İktidarında yüzde 10'lardan yüzde 50'lere doğru tırmanan bir süreç yaşanıyor yani bankalarımız hızla yabancı sermayenin, yabancı sektörün eline geçmektedir. Aynı şekilde, bunu sigortacılık sektöründe de söyleyebiliriz. Bugün 10 büyük sigorta şirketimizin 7 tanesi yabancıların kontrolündedir. Borsaya baktığımız zaman, yüzde 70-80 kadarı borsamızın yabancıların elinde bulunmaktadır.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 31

Değerli arkadaşlar, küreselleşmenin mimarlarından olan Baron Rothschild'in bir sözünü anımsıyorum: "Bana bir ülkenin parasının kontrolünü verin, yasaları kimin yaptığı umurunda değil." diyor. Yani biz böyle gidersek, finans sektörümüzün hızlı bir şekilde yabancılaşması sonucu, Türkiye'nin geleceği açısından tehlike arz etmektedir, buna bir önlem alınması gerekir.

2009 yılındaki dünyada yaşanan kriz finansal bir kriz. Türkiye'de finansal yapının sağlam olduğu ve bankaların bu krizden etkilenmediği de düşünülürse, Türkiye'deki krizin reel sektör üzerinde olduğu ve reel sektörde krizle ilgili gerekli düzenlemelerin yapılmamasından kaynaklanmaktadır.

Değerli arkadaşlar, bir başka konu da büyümeden alt gelir grupları pay almıyor. Kişi başına düşen millî gelirden payı kimler alıyor, ona bakmak gerekir çünkü Sayın Bakanımızın sunumundan 2010 yılını yüzde 6,8 büyümeye tamamlayacağını öngörüyoruz. "2002 yılında 3.492 dolar olan kişi başına düşen millî gelir, 10 bin doların üzerine çıkacak." diye bir ifade var. Kişi başına millî gelir eğer 10 bin doların üzerine çıkacaksa bir eve aylık 5 bin lira gelir gelmesi gerekir. Türkiye'deki standarda şöyle bir baktığımız zaman, bir ailenin geliri ayda 5 bin liranın üzerinde olan ne kadar oran vardır, düşünmek gerekir. Bundan da şu anlaşılıyor: Alt gelir gruplarına bu büyümeden, millî gelirden çok fazla bir pay olmadığı, burada da Türkiye'deki gelir adaletsizliğinin ne büyük boyutlara ulaştığının bir göstergesidir.

Sayın Bakanının sunumunda "Türkiye ekonomisindeki toparlanmanın en ayırt edici özelliklerinden birisi büyümenin istihdam yaratmasıdır. Türkiye ekonomisi 2007'den bu yana 3 milyona yakın ilave istihdam yaratmıştır." diyor. Değerli arkadaşlar, eğer böyle bir istihdam yaratmış olsaydı önceki yıllara göre işsizliğimizin aynı seviyede değil daha aşağılara inmesi gerekiyordu. 2002 yılında 67 milyon nüfusumuzun 48 milyonu on beş yaş ve yukarı yaştayken istihdam edilen sayı 21 milyon 354'tür. 2002'den 2009 yılına kadar nüfusumuz 4,5 milyon artmıştır. Keza, on beş yaş ve üzeri 51 milyon 686 olmuştur ama istihdama baktığımızda 2009 için 21 milyon 277 yani istihdam 2002 rakamlarının altındadır. Bu kadar büyüme, 2009 yılına kadar 2007'den bu tarafa büyüme ne yazık ki işsizlikle aynı seviyede bile tutmamıştır. Sadece bu yıl, 2010 yılı için istihdamda bir artış var, 23 milyon 478, ama bu, yukarıdaki 4,5 milyon artan nüfusumuzun yarısı kadardır. Yani AKP, iktidarı devraldığı 2002 yılından 2010 yılına kadar işsizlikte artan nüfusumuzun ancak yarısına iş verebilmiş, diğer yarısı işsizler ordusuna katılmıştır.

Sayın Bakanımız "AKP hükümetleri enflasyon konusunda çok başarılarla imza attı. Uzun vadeler, çift haneler ve hatta üç haneli de gördü." dedi. Eylül ayı yüzde 9,2. Biraz önce iktidar mensubu bir arkadaşımız da bunu söyledi. Değerli arkadaşlar, acaba enflasyon konusunda sizden önceki hükümetlerin hiç mi rolü yoktu? Biraz önce bir arkadaşımız "2002'de yüzde 60 idi, bunu tek haneli rakama indirdik." dedi. 2002'de yüzde 30'la size devredildi değerli arkadaşlar yani belki 2001'de yüzde 60 dolaylarındaydı ama yüzde 30'a indi, ertesi yıl da yüzde 18'e indi. Yani daha önceden başlatılan bir ekonomi programının enflasyon üzerindeki etkisi yıllara intikal ederek bir düşüş seyrine girmişti ve sizin ilk yılınızda yüzde 18'e inerek bu başarılı bir şekilde uygulanıyordu. Bugün tek haneli rakamlara gelmişse bu payda sizden önceki Hükümetin de çok büyük önemi var diye düşünüyorum. Keza, "16'ncı sıraya 2010 yılında ekonomimiz gelecektir." diyor. Cumhuriyet kurulduğundan bu tarafa değerli arkadaşlar, Türk ekonomisi ilk 20'nin içerisinde. Demek ki eğer 2010 yılında 16'ncı sıraya düşecekse 2001 yılındaki sıralamaya ancak 2010 yılında ulaşabilecektir diye düşünüyorum.

Bir diğer konu, yurt dışına ihraç edilen eurobondların vadesi otuz yıla çıkmıştır. Bu, bir açıdan, ekonomimize güven açısından güzel bir gelişmedir ama baktığımız zaman Hükümetin Türkiye'nin otuz yıllık geleceğini tüketmektedir yani otuz yıl sonrası nesillerin de, insanlarımızın da geleceğini ipotek altına alarak bu borçlanmayı sağlamaktadır diye düşünüyorum. Geleceği değil, bugün kendi uygulamalarımızla kendimizi bağlamamız gerekir, geleceği de bağlamaktayız.

Değerli arkadaşlar, bütün arkadaşlar cari açığın çok fazla arttığını söylediler, kaygı duyduklarını söylediler. Gerçekten cari açığımız hızlı bir şekilde artıyor, üretmeden tüketmeye çalışıyoruz; bu, dış ticaret açığında da görülmektedir. Ne yazık ki 2009'da, kriz döneminde ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 67 iken bu yıl yüzde 57'lere inmiş yani buna acil bir önlem alınması gerekir, yoksa bu ithalatın artışıyla hiçbir ekonomik kaynak dayanmayacaktır. Elde edilen bütün kazanımlar açıklar kapatılmak suretiyle yok olacaktır çünkü değerli arkadaşlar, Hükümet yetkilileri hep ihracatımızın arttığını övüyor ve basın açıklamaları yapıyor, ihracattan bahsediliyor ama ithalatla ilgili hiçbir açıklama şu ana kadar Hükümet yetkilileri vermemişti. 2010'un Eylül ayında ihracatımız yüzde 5 artarken ithalatımız bunun 5 katı artmıştır, yüzde 25 artmıştır. Biraz da ithalatımızı konuşalım ki kaygılarımızı dile getirelim ve ona göre önlem alınsın. Yoksa hızlı bir şekilde ithalatın artması, ihracatımızın azalmasıyla üretmeden yok eden, tüketen bir ekonomiye sahip olacağız. Üretim olmadığı sürece de ekonomimizin kalkınması hiç mümkün değildir.

Değerli arkadaşlar, AKP iktidarı döneminde hızlı bir yabancılaşma söz konusu. Son olarak, akaryakıt dağıtımında yabancıların payı yüzde 70'e yükselmiştir, perakende satışında yüzde 60'tır -bankalar üzerindeki söyledim-dolayısıyla buna bir önlem alınması gerekir. Hiçbir gelişmiş ülkede bu oranlarda yabancılaşma göremiyoruz, görmüyoruz. Önce kendi sermayelerini, önce millî varlıklarını korumaktadırlar, bunu yasal düzenlemelerle sağlamaktadırlar.

Tabii, baktığımız zaman, gerçekten her şey sunumda güzel yansıtılıyor ama diğer uluslararası kuruluşların verilerine de baktığımızda, örneğin, Londra'da uluslararası bir düşünce merkezinin listesinde Türkiye'deki refah seviyesi 110 ülke içinde 80'inci olmuş yani Türkiye'nin ne kadar geliştiğinin, ekonomisinin ne kadar büyüdüğünün bir göstergesidir. Aynı şekilde, Türkiye'deki özgürlükler adına, demokrasi adına Sayın Başbakanımızın çok güzel söylemleri var ama yansımaya baktığımız zaman bu özgürlüklerden ve demokrasiden çok fazla halkımızın yararlanmadığı görülüyor çünkü sınır tanımayan gazetecilerin basın özgürlüğü endeksinde, Türkiye, 178 ülkeden 138'inci. Yani bu tablo bizim için gerçekten kara bir tablodur. Ne söylersek söyleyelim, yani ne kadar özgürlük ve demokrasiden bahsederseniz bahsedelim ama uygulamamız o doğrultuda olmuyorsa, özgürlüklerimiz ve demokrasimiz kısıtlanıyorsa o zaman önemli olan halkımızın bu uygulamalar karşısında çektiği sıkıntılardır.

Değerli arkadaşlar, bir ülkenin bütçesi o ülkenin sadece bütçesiyle ilgili yılı değil, geleceğe yönelik beklentilerinin de gerçekleşip gerçekleşmeyeceğinin de göstergesidir. AKP Hükümetinin 2011 yılı Merkezî Bütçe Kanunu Tasarısı'na

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 32

genel olarak bakıldığında, sekiz yıllık iktidar döneminde hazırladıkları bütçelerle herhangi bir farkının olmadığı görülmektedir. Bu bütçe kanunu tasarısı sonucunda da 2011 yılında yaşanacakların 2010 yılından farklı olmayacağını söylemek yanlış olmayacaktır. Bu kapsamda, gönüllü uyum kapsamında kişilerden vergi toplanacak, bu da, Sayın Maliye Bakanının bütçe sunuşunda ifade ettiği gibi, Maliye Bakanlığının üstün çalışma ve gayreti olarak ifade edilecektir. Gönüllü uyum, AKP sayesinde vergi literatürüne girmiş olup bunun gerçek adı bağıştır ancak vergilendirme yetkisi zora dayandığından gerçek adı barış olmaktan öteye geçip haraç olmaktadır. Bir nevi devlet bütçesi performansını gerçekleştirebilmek için bir miktar vergi yerine haraç alınmaktadır.

Gelir hedeflerinin gerçekleştirilmesi için mal ve hizmetler üzerinden alınan özel tüketim vergisi, katma değer vergisi ile işlem üzerinden alınan harç ve damga vergileri artırılacaktır. Bu artış oranlarının da enflasyonun üzerinde gerçekleşmesi olasıdır. Özelleştirme gelirlerinin önemli bir kısmı bütçeye dâhil edilerek başarılı görüntü verilmeye devam ettirilecektir.

Değerli arkadaşlar, özelleştirmelerin sizin döneminizde ne kadar yapıldığını, ne kadar başarılı uygulandığını her fırsatta söylüyorsunuz. Gerçekten 33 milyar dolarlık bir özelleştirme gerçekleştirdiniz ama AKP iktidarında, bir veriye göre, 2002-2009 arasında 34 milyar dolarlık kâr transferi yapıldı yani kâr transferleriyle yapılan özelleştirmelerden gelen kaynaklar dışarıya akmaktadır. Bu özelleştirmeler ve yabancılaşma yeni olduğu için bundan sonraki süreçlerde kâr transferlerinin katlanarak artacağı göz önüne alınırsa, Türkiye ekonomisinde gelecek yıllarda eğer önlem alınmazsa paralarımızın tamamen dışarıya kaçması mümkün görülmektedir.

AKP iktidarının iktidarda bulunduğu sekiz yıl içinde sürekli olarak geçici vergi uygulamalarına da devam edilecektir. Bu uygulamalar -hatırlanacak olursa- 2003 yılında Vergi Barışı Kanunu'yla başlamış, ödeme kolaylığına ilişkin yasalarla devam etmiş. Son olarak da 5811 sayılı Varlık Barışı Kanunu'yla sürdürülmüştür. Yine, 2011 yılında da devlet alacaklarının faiz ve cezalarının önemli bir kısmını silerek şüpheli hâle gelen alacakları tahsil etme alışkanlığına devam edecektir. Bu düzenlemelerin yeni bir matrah artırımı ve benzeri şekilde vergi başarısını bozucu önlemleri de içerecek şekilde genişletileceğini görmemek mümkün değildir çünkü AKP'nin gizli ajandasında bunların bulunduğunu ifade etmek yanlış olmayacaktır. Sonuçta, 2011 yılı bütçesi sadece AKP'nin 2011 yılı genel seçimlerinde nasıl başarılı olacağı göz önüne alınarak hazırlanmıştır.

Yukarıdaki tespitlerimize 2011 yılı Bütçe Kanunu Tasarısı'nı inceleyerek de ulaşmak olanaklıdır. 2011 yılı bütçesi hazırlanırken, Türkiye'nin 2011 yılı gayrisafi yurt içi hasılası 1 trilyon 215 milyar lira olarak öngörülmüştür. Bu hasılanın içinde, devletin yapacağı harcama tutarı ise faiz gelirleri hariç 265 milyar TL'dir. Dolayısıyla devletin gayrisafi millî hasıla içindeki katkısı, payı yaklaşık yüzde 20 civarına indirilmiştir. Bu niteliği itibarıyla, bu bütçe bir yatırım bütçesi değildir. Yine devletin toplayacağı vergi gelirlerinin tutarı da 232,2 milyar TL olup bu da gayrisafi millî hasılanın yüzde 20'sine tekabül etmektedir. Dolayısıyla AKP Hükûmeti gayrisafi millî hasılanın yüzde 20'sinden fazlasını vergilendirirse iktidarı kaybetmekten korkmaktadır. Hâlbuki her seferinde memura, işçiye, emekliye yapılacak maaş artışlarında "Bütçe olanakları buna izin vermemekte." denilerek vatandaşımız kandırılmaya çalışılmaktadır. 2011 yılı bütçesinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonuna aktarılan kaynağın da yüzde 12,8 artırılarak 2,2 milyar TL'ye çıkarıldığı bizzat Sayın Maliye Bakanınca ifade edilmiştir. Değerli arkadaşlar, bu yoksul ve dar gelirli insanlara yardım açısından artırım güzeldir ama bir başka açıdan baktığımızda insanların ne kadar yoksul olduğu, ne kadar yardıma muhtaç olduğu ve bu yardıma muhtaç insanların çoğaldığının bir göstergesidir.

Bütçede yine memura ve işçiye maaş artışı yüzde 4 artı yüzde 4 olarak planlanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Macit, bir dakika ilave süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

Buyurun.

HASAN MACİT (Devamla) - Bu oran üzerinde birikimli artış yüzde 8,16 olmaktadır ancak Sayın Maliye Bakanımız açıklamalarında "Yüzde 13,7 artış sağladık." derken hep düşük gelirli memurlar baz alınmıştır. Ne yazık ki sekiz yıllık iktidar döneminde, AKP iktidarı bir türlü alt gelir grubu ile üst gelir grubu memurlar arasındaki maaş dengesizliğini giderecek bir çalışma içerisinde olamamıştır.

Bütçe harcamalarının önemli bir kısmı vergi gelirleri ve borçlanmayla finanse edilmektedir. Son yıllarda, bunlara özelleştirme gelirlerini de eklemek gerekmektedir ancak özelleştirme süresinin satılabilecek devlet mallarının tamamlanmasıyla sona ereceği de unutulmamalıdır. Ayrıca, tüm dünyada tartışmaya başlandığı gibi, özelleştirmenin yararlı olup olmadığının da ülkemizde tartışılması gerekmektedir çünkü özelleştirilen kuruluşların faaliyetlerine devam edip etmemesi, devam edenler açısından da ülke ekonomisine katkılarının ölçülmesi sonucunda özelleştirmenin yararlı olup olmadığı tespit edilecektir ancak AKP'nin gizli ajandası buna ya da bunların yapılmasına izin vermemektedir. Bütün mallarımız bittikten sonra, özelleştirmenin yanlış olduğu kanaatine varılacak ama bütün mallar elden çıkarılmış olacaktır.

Bir taraftan Avrupa Birliği'ne üye olma konusunda kararlı olan AKP Hükûmeti, Avrupa Birliğinin kaldırmayı planladığı damga vergisi uygulamasına da devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN MACİT (Devamla) – Sayın Başkan bir iki cümle daha söyleyeceğim.

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın.

Buyurun.

HASAN MACİT (Devamla) - Öngörülen vergi artışlarına bakıldığında da gerçek durumdan uzak olduğu görülmektedir çünkü 2010 Eylül ayı itibarıyla bütçe gerçekleştirmelerine bakıldığında, vergi gelirindeki artışın aşağıdaki gibi görüldüğü...

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 33

Değerli arkadaşlar, tarımla ilgili 6 milyarlık destekleme var. AKP İktidarı, kendi çıkardığı kanuna uymamaktadır. Gayrisafi millî hasıladan en az yüzde 1 pay ayrılması gerekirken yüzde 1'i bile bulmayan bir artış söz konusudur. Bu nedenle, önce çıkardığımız kanunlara kendimizin uyması gerekmektedir.

2011 yılı bütçesi toplumun refahını artırmayacak olup sekiz yıllık AKP politikası aynen devam ettirilecektir. Bir başka deyişle, AKP'nin ekonomik statükosu aynen devam edecektir. 2010 yılında yaşanan ekonomik sıkıntılar da devam edecektir.

Her şeye rağmen, 2011 yılı hayırlı, uğurlu olsun, ülkemize güzellikler, iyilikler getsin diyorum. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Aydoğan, buyurun efendim.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, basınımızın değerli mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2011 yılı Bütçe Kanunu Tasarısı'nın ve 2010 yılı Kesinhesap Kanunu Tasarısı'nın milletimize ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Bakanımız, başlangıçta çok güzel bir bütçe sunuş konuşması yaptı, iktidar milletvekili arkadaşlarımız konuşmalar yaptılar ama görüyorum ki muhalefetin sabahdan bu yana eleştirilerini dikkatle izledim ki Bakanımızın hem sunuş konuşması hem de iktidar milletvekillerimizin konuşması pembe bir tablo olarak mütalaa edildi.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Keşke beni de dinleseydin, sonra cevap verseydin!

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – Ben de bunun üzerine, şöyle bir yol izlemeye karar verdim: Tarafsız olduğuna inandığım bir ekonomi yazarının yazısını sizlerle özet olarak paylaşmak istedim. Bu yazıyı paylaştıktan sonra, belki o yazara inanırsınız, sonra Bakanımızın sunuşuna inanırsınız, sonra da iktidar milletvekillerimizin konuşmalarının doğru olduğunu kabul edersiniz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bizde de çok yazı var.

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – Ben, o yazarımızın yazısını sizlerle özet olarak paylaşmak istiyorum.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Yazarımız kim, adını da söyleyin.

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – Onu sonunda söyleyeceğim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sen kendi adına söyle!

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Ona göre dinleyeceğiz!

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – Kaynağı vereceğim.

Bakin ne diyor yazarımız:

“2011 enflasyonu yüzde 5,3 olarak tahmin edilirken, bütçede memura ortalama yüzde 13,7 zam öngörülüyor. Düşük memur maaşında zam yüzde 17,9 oluyor. Unutmayınız, Avrupa ülkelerinde bırakınız maaş zammını maaşlarda kısıntı var.”Bunu Bakanımız da söylemişti zaten.

“SSK ve BAĞ-KUR emeklilerine enflasyonun üzerinde zam yapılacağı, en düşük emekli maaşının yüzde 21,7 oranında artırılacağı sözü veriliyor.

Bütçede eğitime ve sağlığa ayrılan paranın büyüklüğü önem taşır.”

2011 bütçesinde eğitime ayrılan ödenek yüzde 20,8 artırılarak 34 milyar TL, sağlığa ayrılan para yüzde 23,7 artırılarak 17,2 milyar TL olarak belirlenmiş.

Devlet üniversitelerine ayrılan ödenek yüzde 23 artırılarak 11,5 milyar TL'ye çıkarılıyor. Üniversitelere 8 bin öğretim elemanı alınması için kadro veriliyor.”

GÜROL ERGİN (Muğla) – Üniversiteleri üniversite olmaktan çıkardınız!

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – Devlet, değişik kesimlere bütçeden parayı “Cari Transferler” adı verilen hesaptan akıtır. Bu hesap torba bir hesaptır. Cari transferler için ayrılan ödenek daha sonra kuruluşlar arasında dağıtılır. Örneğin, bütçenin vergi gelirlerinin bir bölümü mahalli idarelere ayrılır. 2010 yılında mahalli idarelere 19,1 milyar TL ödenek ayrılmıştı. 2011 bütçesinde ödenek 27 milyar TL oluyor.”

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Araştırma zahmetinde bulunmamışsınız Halil Bey!

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – “Örneğin sağlık, emeklilik, sosyal yardım giderleri devletten karşılanır. 2010 yılında bu harcamalar için 57,6 milyar TL ayrılmıştı. 2011 için ayrılan ödenek 62,4 milyar TL oluyor. Örneğin, tarım destekleri için para ayrılır. 2010 ödeneği 5,5 milyar TL idi. 2011'de ödenek 9,8 milyar TL'ye çıkarılıyor.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu'nun kaynağı yüzde 12,8 oranında artırılarak 2,2 milyar TL'ye çıkarılıyor. Yeşil Kart'lılara sağlık yardımı için 4,7 milyar TL ayrılıyor. Yeşil Kart'lılara özel hastanelerin acil servislerinden yararlanma imkânı tanınıyor. Özürlüler için 3,2 milyar TL ödenek ayrılıyor. Öğrencilere sağlanan burs, harç desteği yüzde 22 artırılıyor. Öğrenim ve harç kredisi ödenekleri yüzde 17,5, taşımali eğitim desteği yüzde 10 artırılıyor. İlköğretimde öğrencilere ücretsiz ders kitabı desteğinin devamı öngörülüyor. “

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Güngör Uras'ın yazısı bu.

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – “İş bilen, kılıç kuşananın. Aile hekimliği tüm illeri kapsayacak hâle getiriliyor. Aile hekimliği ödeneği 1,3 milyar TL'den 3,3 milyar TL'ye yükseltiliyor. Nüfusu küçük belediyelerin, köylerin altyapılarını gerçekleştirmeyi amaçlayan BELDES ve KÖYDES projelerine 950 milyon TL kaynak ayrılıyor. 2010 yılı ödenekleri 525 milyon TL idi.

Bunlar cari transferlerin önemli ölçüde ödenek ayrılan kalemleri. Cari transferler paketinde halkın hoşuna gidecek, halkı mutlu edecek ödenekler de var.”

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – “Seçim Ekonomisi” başlığını da oku.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Başlığını da oku! “Seçim Ekonomisi...”

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 34

GÜROL ERGİN (Muğla) – Başlığını oku, başlığını oku!

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – “Örneğin yiyecek, barınma amaçlı ödemeler var. Afet yardımları var. Terörden zarar görenlere yapılan yardımlar var. Çocuğunu okula gönderen, kadınlara çocuk başına her ay yapılan ödemeler var. Parası olmayanların evlerinin onarılması, ihtiyacı olanlara hayvan satın alınması için ayrılan ödenekler var.

Bu uygulamaları AK PARTİ başlatmadı ama, AK PARTİ geliştirdi. Dağ başındaki köyde Hatice Nine hastalandığında, oğlu Mehmet Emmi cep telefonu ile 112’yi arıyor. Ambulans köye geliyor, Hatice Nine’yi alıyor, şehirdeki hastaneye götürüyor. Hatice Nine’yi bedava ameliyat ediyorlar, iyileştirdikten sonra ambulansa koyarak köydeki evine teslim ediyorlar. Hatice Nine’nin ailesi de doğal olarak AK PARTİ’ye oy veriyor.” Bu yazar...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tam oku, tam oku.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Başlığını da oku! Başlıksız mı bu yazı! Başlığı ne?

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – Önemli değil... Bu yazar, Güngör Uras, biliyorsunuz, Tarafsızdır, AK PARTİ’li değildir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Başlığını oku...

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – Şunu söylemek istiyorum: Birçok eleştiriler oldu, “Bu bütçenin hedefi yok, bu bütçede esnaf yok, tarım yok, öğrenci yok.” diyenler oldu. Bu bütçede var olup olmadığını, bu yazı herhâlde çok açık bir biçimde gösteriyor.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Yazının başlığı ne? Başlığını oku, neydi?

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – Devam ediyorum müsaade ederseniz.

Gene bir yazar ve bilim adamı, bakın ne diyor?

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Halil Bey, sen diyorsun, onu söyle.

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – Ben buna katılıyorum.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Halil Bey sen ne diyorsun yani?

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – Hocam, lütfen kesmeyin. Ben sizi kesmeden dinledim.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Sevdiğin, beğendiğin yazarı biz dinlemek zorunda mıyız?

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – “Orta Vadeli Plan uygulamasını baştan itibaren onayladım ve destekledim. Türkiye için âdeti bir devrimdir, son on yılda ekonomi yönetiminde alınan mesafenin ve bütçe disiplininde geline noktanın çok olumlu bir göstergesidir.

Şimdi unutuldu ama 2000 öncesinde, yıllık bütçelerin bile kıymeti harbiyesi kalmamıştı. Öylesine, âdet yerini bulsun diye bir bütçe kanunu çıkardı; sonra, yıl içinde ek bütçe ihtiyacı oluşurdu. İki ek bütçe yapıldığı yıllar bile vardı.

2000 öncesinin popülist maliye politikalarının ekonomiye bedeli çok ağır oldu, o dönemi beraberce yaşadık. Türkiye’nin enflasyon-devalüasyon-faiz-borç sarmalına saplanmasına birinci elden şahit olduk, sonuçlarını gördük. Ancak, popülist maliye politikalarının hasarı o dönemde de sınırlı kalmadı.” bilim adamı, Profesör Asaf Savaş Akat diyor.

Biraz önce, hemen hemen bütün muhalefet milletvekillerimiz gündeme getirdiler “Seçim ekonomisi” diye. Bu da, Seyfettin Gürsel, Radikalden, şöyle yazıyor:

“Yatırımcı bakanların itirazı gerekçe gösterilerek mali kuralın rafa kaldırılmasının, seçim ekonomisine zemin hazırlığı olarak algılanması gayet normaldi. Ama Orta Vadeli Program, seçim ekonomisi kaygılarını tereddüde yer bırakmayacak netlikte giderdi; 2011’de iktidar seçim ekonomisi uygulamayacak.”

Bu da, geçen yıl, Cumhuriyet Halk Partisinin muhalefet, karşı oy yazısı. Bazı noktalarda ne demiş, nasıl gerçekleşmiş, onları sizinle paylaşmak istiyorum:

İşsizlik: Türkiye’de işsizlik oranının 2010-2011 döneminde yüzde 15 düzeyine yerleşeceğini OECD verilerine atfen öngörmektedir Cumhuriyet Halk Partisi. Peki, şu anda işsizlik oranı nedir?

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – 12...

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – İşsizlik, Temmuz 2010 itibarıyla yüzde 10,6 seviyesine düşürülmüştür. Yani ana muhalefet partisinin görüşleri gerçekleşmemiştir.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Yıllık ortalamasına söylesene, yüzde 12,2’ye gelir.

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – Hocam, geliyorum. Sonunda konuşursunuz Hocam.

“Kriz: Dünyada en sert daralan ekonomilerin başında gelen Türkiye’nin açıklanan veriler çerçevesinde krizden de en son çıkacak ülkelerden biri olacağı anlaşılmaktadır.” diyorsunuz.

2011 yılının birinci çeyreğinde gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 11,7; ikinci çeyreğinde ise yüzde 10,3 oranında artması ana muhalefet partisinin bu görüşünün de doğru olmadığını göstermektedir.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Hâlâ 2008 verilerine ulaşamadınız.

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – Hayır, krizden çıktık mı, çıkmadık mı? En son çıkan olacağını... İspanya, Portekiz krizle devam ediyorlar.

GÜROL ERGİN (Muğla) – “Krizde girdik” demediniz ki krizden çıksanız! Kriz teğet geçti!

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – Müsaade edin, devam ediyorum.

“Mali sektör: Ekonomideki şiddetli daralma, mali sektörde kredi kalitesini de hızla bozmaya başlamıştır. Önümüzdeki dönemde, bankaların varlık kalitesindeki bozulmanın daha da hızlanması büyük olasılıktır.” diyorsunuz.

Tahsili gecikmiş alacaklar/brüt krediler oranı 2008’de yüzde 3,7; 2009’da yüzde 5,3; Haziran 2010’da da düşerek yüzde 4,4 olarak gerçekleşmiştir. Yani bu konuda da öngörünüz gerçekleşmemiştir.

Vergi gelirleri konusuna geliyorum: “Merkezî yönetim bütçesinin gelir kalemlerinde 2010 yılı için yüzde 16,1 oranında artış öngörüldürken aynı dönemde vergi gelirlerinde yüzde 18,2’lik bir artış öngörüldüğü dikkati çekmektedir. Vergilerde böyle bir artış hedefi gerçekçilikten uzaktır.” diyorsunuz. 2010 yılı merkezî yönetim bütçesine baktığımızda, vergi gelirleri başlangıçta 193 milyar 324 milyon TL olarak öngörülmüşken, gerçekleşme tahmini 210 milyar 168 milyar TL

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 35

olarak öngörülmektedir. Yani bu konuda da ana muhalefet partisinin öngörüsü gerçekleşmemiş, vergi geliri hedefinin aşılacağı anlaşılmıştır.

Yine "2010'da Merkez Bankası faizleri indirmek bir yana, tersine yeniden artırmaya başlayabilecektir." diyorsunuz oysa Merkez Bankası 2010 yılında da faizleri indirmeye devam etmiştir.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Politik baskı yapıyorsunuz.

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – Bir diğer konu, biraz önce söylendi, "2001 yılında veya 2002 yılında alınan bankacılıktaki önlemlerle mevcut bankacılığın finans yapısını ve sağlamlığını biz sağladık." diye. Ben bankacıyım, şunları söylemek isterim.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – 2001 yılında bankacıydın, anlat bakayım, o faturayı kime biçtiniz? Olur mu yani!

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – 2001'de bankacı değildim.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Çalışıyordunuz...

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – 1999'da emekli oldum, onu da söyleyeyim.

Müsaade ederseniz söyleyeyim.

5411 sayılı Bankacılık Kanunu...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Biraz doğru konuş.

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – Hepsi doğru benim konuştuklarımın.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Başkalarını okuyup duruyorsun! Kafamızı şişiriyorsun.

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – Müsaade edin, müsaade edin... Kendi görüşlerimi söylüyorum.

BAŞKAN – Efendim, Hatip'e müdahale etmeyin. Lütfen...

Buyurun Sayın Aydoğan.

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – Şunu söylemek istiyorum: 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nu, 5020 sayılı TMSF'ye Aktarılan Bankaların Hâkim Ortaklarından Alacakların Tahsiline İlişkin Kanun'u, Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'nu AK PARTİ İktidarı döneminde biz çıkardık.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – 100 milyar lirayı, sizin zamanınızda, vergilerle hazineden ödemediniz mi? 100 milyar lira banka batığı...

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – Müsaade et... Sözümlü tamamlayayım...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – 100 milyar lira banka batığı, sizin döneminizde ödenmedi mi?

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – Sözümlü tamamlayayım, ondan sonra konuşalım.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Buna cevap verin.

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – Ona da cevap veririz, kolay.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – 100 milyar lirayı vatandaşın vergisinden ödemediniz mi?

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – Müsaade edin.

Şunu söylemek istiyorum: Bankacılığın bugün finansal olarak istikrar içinde olması, sağlam yapısının olması 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nda sağlanan düzenleme ve denetleme kalitesinin artırılmasıyla yakından ilişkilidir. O nedenle, şunu kabul edelim: Kamu bankalarının sermaye artırımları yönüyle... Evet 2002'de alınan bankacılığı yeniden yapılandırma programı çerçevesinde yapılmıştır ama özel bankalardaki sorunlar, TMSF'ye devredilmiş bankaların çözülmesi gibi şeyler AK PARTİ İktidarı döneminde gerçekleştirilmiştir. Biz, 5020 sayılı Kanun'u, 5411 sayılı Kanun'u çıkarmasaydık TMSF'ye devredilen bankaların çözülmesi mümkün olamazdı, çok açık söylüyorum veya özel bankalar... Sektördeki iki özel bankanın birleşimi sağlanmıştır. Eğer sağlanmasaydı, yine bankacılık sektöründe sıkıntı yaşanırdı. Bunlar AK PARTİ İktidarı döneminde yapılmıştır. Dolayısıyla sadece 2002'de alınan önlemlerle bugün bankacılığımız iyidir demek, doğru değildir.

Ben bütçelerimizin tekrar hayırlı olmasını diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Bitti mi?

HALİL AYDOĞAN (Devamla) – Bitti efendim.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Alınan önlemlerin faturasını kim ödemiştir?

Okunacak makaleler bitti mi?

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – İhtiyacınız varsa gönderebilirim size, okuyun diye.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Herkes okuyor bunları zaten.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Ders almıyorsunuz ki okuduğunuzdan.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Güngör Uras'ın yazısının başlığını okumadınız.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Başlığında bir şey yok ki halka hizmet bütçesi olduğundan bahsediyor.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – "Bu bütçeyle iyi oy toplanır." diyor, oy toplama bütçesi olduğunu yazıyor.

BAŞKAN – Sayın Ergin, buyurun efendim.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, değerli bürokratlar ve sevgili basın mensubu arkadaşlarım; hepinizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Ben, 2011 yılı bütçesi üzerindeki konuşmamı daha çok Sayın Bakanın sunuşunu değerlendirerek yapacağım. Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek yaptığı sunuş konuşmasında, 2007-2010 yılları arasında istihdamda 2,8 milyonluk bir artış sağlandığını belirterek "Türkiye ekonomisindeki büyümenin en ayırt edici özelliği büyümenin istihdam yaratmasıdır" diyor. Oysaki, AKP hükümetleri döneminde Türkiye ekonomisindeki büyümenin en ayırt edici özelliği istihdam yaratmamasıdır. Sayın Bakan konuşmasında ayrıca "Türkiye'de her yıl 500-600 bin kişi iş gücüne katılmaktadır" demektedir. Yani üç yıllık dönemde işgücüne 1 milyon 800 bin katılım olmuştur diyor. Bu durumda üç yıllık dönemde istihdam edilenlerin miktarı işgücüne katılanlardan yaklaşık 1 milyon daha fazladır. Öyleyse 2010 yılı işsizliğinin 2007 yılından daha düşük olması gerekir. Oysa 2007 yılında yüzde 10,3 olan işsizlik oranı 2010 yılında yüzde 12'ye çıktı. Sayın

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 36

Bakan iş gücüne katılım rakamlarını mı, yoksa istihdam rakamlarını mı yanlış söylüyor? Hepimiz biliyoruz ki yaşadığımız ithalata dayalı büyüme, gelişmeyi sağlamayan ve istihdam yaratmayan, işsizliğe çözüm olmayan bir büyümedir. 2010 yılı başlarında, Türkiye'de iş gücüne katılım oranı yüzde 47,5. Bu oran gelişmiş ülkelerde yüzde 70 dolayında. İş gücüne katılmayan 22 milyon 799 bin kişi bir iş bulması hâlinde çalışabilecek kişilerden oluşuyor. Bunlardan 2 milyon 248 bini iş aramadığını ancak çalışmaya hazır olduğunu söylerken; 827 bini iş bulma ümidi kalmadığı için iş aramaktan vazgeçtiğini ifade ediyor. Genç nüfustaki işsizlik oranı son derece vahim. Bu oran yüzde 25,9. Yani her dört gençten biri, en verimli çağında işsiz güçsüz. Halil Bey'in de kulakları çınlasın! Kadınlarda iş gücüne katılım oranı ise dramatik, yalnızca yüzde 26. Kadınların dörtte 3'ü iş gücüne katılmıyor. Kadınların yarısı iş gücüne katılmış olsa Türkiye'deki işsizlik oranı yüzde 25'lerin üzerine çıkacak.

Sayın Bakan geçen yılki konuşmasında, hükûmetleri döneminde tarım dışı istihdam artışını 2 milyon 281 bin kişi olarak veriyor ve bununla övünüyor. Bugün geldiğimiz noktada ise Hükûmet işsizlik sorununun çözümünde tarımda çalışanların sayısındaki artışa bel bağlamış görünüyorsa. Fakat o kadar garip ki rakamlara göre tarımda çalışan sayısı yaklaşık 1 milyon artarken tarımda bu yıl büyüme hızı sıfırdır. Bu garabete hepinizin dikkatinizi çekmek isterim.

Sayın Bakan işsizlik konusunda şunları da söylüyor: "İşsizlik sorununu çözmek için, bölgesel kalkınma projelerini hızlandırarak yeni istihdam alanları açıyoruz. Ulusal istihdam stratejimizde ana eksenlerden biri olarak iş gücü piyasasının esnekleştirilmesi yer almaktadır." Sayın Bakanın sözünü ettiği bu konu, AKP İktidarında dikkati çeken bir başka husus olan çalışma ilişkilerinin ve sosyal ilişkilerin emek aleyhine çok ciddi derecede bozulmuş olması hususudur. Esnek çalışmanın fiilen aşırı biçimde yaygınlaşması, çalışma saatinin fazla mesai ücreti ödenmeden uzatılması, ücretlerin reel düşüşü, sendikal örgütlülüğün cılızlaşması bozulmanın en önemli göstergeleri olmuştur. Ne yazık ki Orta Vadeli Program, Sayın Bakanında ifade ettiği gibi, çare olarak, esnek çalışma biçimlerinin yaygınlaştırılmasını öngörmektedir.

2010 yılında çalışabilme şansını bulmuş olanlar için bir başka sorun da kayıt dışı çalışma olup, bu yıl kayıt dışı çalışma oranı yüzde 45'leri aştı. Çalışan her 100 kişiden Ankara'da yüzde 30'u, İstanbul'da yüzde 32'si, Bursa'da yüzde 35'i, İzmir'de yüzde 41'i, Van, Muş, Hakkâri, Bitlis, Ağrı, Kars, Iğdır ve Ardahan'da yüzde 75'i kayıt dışı istihdam ediliyor yani sigortasız çalıştırılıyor. Yazık, günah değil mi? İşsizlik oranı hâlâ kriz öncesi düzeyine inmezken, kriz öncesinden bu yana işsizler ordusuna katılanların sayısında 357 bin kişilik bir artış yaşandı. Kayıt dışı çalışanların sayısı 10 milyon 579 bin ile son beş yılın rekorunu kırdı.

Bu arada bir de yabancı işçiler konusu var. Türkiye'de çalışma izni verilmiş yabancı işçi sayısı 2003'te 855 kişi iken 2004'te bu sayı 7 bin bandına çıktıktan sonra, izleyen yıllarda ortalama 10 bini buldu. Çalışma Bakanı, geçenlerde, Türkiye'de 20 bin Çinli işçi olduğundan ve işverenlerin yeni Çinli işçi çalıştırma taleplerinden yakındı. Çalışma Bakanı, kaçak yabancı işçi istihdamından yakınırken elinde bunu caydırıcı önlemler olduğunun farkında değil mi? TÜİK'e göre, resmî işsiz sayımız 2,7 milyon. Buna umudunu yitirdiği için iş aramayan ve mevsimlik çalışan nüfusu eklediğimizde 6 milyona yakın gerçek işsiz ve yüzde 20,5'i bulan gerçek işsizlik oranına ulaşıyoruz.

Sayın Bakan bölgesel kalkınma projelerini, işsizlik sorununun çözümü ve bölgesel kalkınmışlık farkları açısından değerlendiriyor ve "Bölgesel farklılıkları azaltmak için GAP, DAP, KOP gibi projelere devam ediyoruz" diyor. GAP'ta ilerleme hızı, maalesef geçmiş hükûmetlerin çok gerisinde kalmış; beş yıllık GAP stratejik planının balon olduğu ortaya çıkmıştır. İşsizlik sigortası priminden GAP için ayrılan kaynağın nereye gittiğini hükûmet bir türlü açıklayamamaktadır. DAP ve KOP ise kâğıt üzerinde kalan projeler durumuna düşürülmüştür.

Sayın Bakan sunuşunda, kamu borç stokunun 2002 ve 2010 yıllarındaki gayrisafi yurt içi hasılaya oranını vererek kamu borç yükünde önemli iyileştirmeler sağladıklarını ifade etmiştir. Ancak Türkiye'nin kamu artı özel toplam borç yükünün ne denli arttığını görmezden gelmektedir. Türkiye'nin kamu artı özel kesim toplam borcu 2002 yılında 221 milyar dolar iken 2010 yılında 506 milyar dolar oldu. Her bir Türk vatandaşının 2002'de 3.150 dolar olan borcu 2009'da 7 bin doların üzerine çıktı. Son sekiz yılda iç borç stoku yüzde 161,3; dış borç stoku yüzde 105,4 arttı. Türk lirasının değer kazanması, özel sektörün son yıllarda dış borçlanmaya ağırlık vermesine yol açtı. Özel sektörün 2002 yılında 43,1 milyar dolar olan dış borcu bugün 170 milyar dolar. Kurda meydana gelebilecek ani bir artış özel sektörü büyük sıkıntıya sokacak.

Sayın Bakan "2002 yılında 3.492 dolar olan kişi başına millî geliri 10 bin doların üzerine çıkardık." diyor. Acaba öyle mi? Gerçekte durum hiç de böyle değil. Bugün kişi başına millî geliri yüksek gösteren, AKP döneminde yaşanan üç olaydır. Bunlar, bir: 2006 yılında millî gelir hesaplama yönteminin değiştirilerek, millî geliri daha yüksek gösteren AB yönteminin uygulamaya konması. İki: TÜİK'in değerleriyle 2010 nüfusunun 2006'daki 72 milyon 600 binin bile altında kalışı. Üç: Türk lirasının aşırı değerlenmesiyle doların değerinin 2002'de 1.640 iken, 2010'da 1.500'e düşmesi. Fert başına gayrisafi millî hasıla yapay bir yükseliş gösterdiği içindir ki çiftçi, işçi, memur ve emekliye yani emeği ile geçinenlere bir etkisi olmuyor, toplumun yaşam kalitesini, insanımızın gelişmesini sağlayamıyor. Bu büyümenin tek etkisi para ile para kazananlara ve özellikle de yabancılara.

2010 yılı için ekonominin büyüme hızı yüzde 6,8 olarak revize edilmiş olmasına karşın, ekonominin son üç yılda ortalama büyüme hızı yüzde 1'in altında bulunmaktadır. Türkiye ekonomisi 2008 yılına göre son iki yılda sadece yüzde 2 dolayında büyümüş olacaktır. Ekonominin büyüme hızı nüfus artışının gerisinde kaldığından 2010 yılında kişi başına reel gelir, 2008 yılının dahi gerisindedir.

Sayın Bakan "Krizin faturasını halka çıkarmadık." diyor. Tam aksine, krizin faturası halka çıktı ki yoksullaştırdığınız insanlara daha fazla makarna, pirinç, yağ dağıtmak zorunda kaldınız. Bu dağıtımları artırdınız çünkü aç sayısını arttırdınız. Bakmayın siz, çarpıtılmış değerlendirmelerle Türkiye'de aç insan kalmadığı söylemine. Eğer öyleyse, kesin, tüketim günü geçmiş gıda dağıtımını.

AKP döneminde Türkiye ekonomisinin üç temel sorunu var. Bunlar, cari açık, işsizlik ve kayıt dışılık. 2010 yılında dış ticaret açığının 70 milyar dolara yaklaşmasıyla cari açık da 40 milyar doları aşacak. Hükûmet, cari açığın

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 37

finansmanında sıcak paraya güveniyor. Eylül ayı itibarıyla sıcak para 119,5 milyar dolar, bunun 74,9 milyar doları borsada. Sıcak para girişinin kurda aşağı doğru baskı yaratması dış satımcıyı isyan ettiriyor. Dış satım artış hızı dış alım artış hızının gerisinde kalıyor ve dış ticaret açığı dolayısıyla cari açık yükseliyor. Çünkü sıcak para olarak gelen döviz, döviz arzını artırdığından, dövizin Türk lirası karşısında değeri düşüyor, bu durumda yurt dışındaki mallar Türk lirası olarak ucuzluyor. Bu durum da dış alımı artırırken, dış satımı yavaşlatıyor. Ucuz dış alım talebi giderek büyüyor. Cari açık, başka ulusların tasarruf edip tüketim ya da yatırım için harcamadıkları paraları onlardan borç olarak alıp harcamak oluyor. Hem açığın ulaştığı düzey hem fonlama şekli risk taşımaktadır ve 2011 bütçesi, cari açığa çözüm bulacak bir bütçe değildir.

2008 yılında yüzde 18 azalan doğrudan yabancı sermaye girişleri 2009 yılında yüzde 58'lik daha keskin bir düşüş gösterdi. 2007 yılında cari açığın yüzde 60'ını finanse eden doğrudan yabancı yatırım girişleri 2010 Ağustos itibarıyla yüzde 23'ünü finanse etmektedir. Yıl sonunda 41 milyar dolara ulaşması beklenen cari açığın finansmanında, doğrudan yabancı yatırım girişlerinin payının daha da azalacağı beklenmelidir.

2010 yılı Ocak-Eylül dönemindeki dış satımımız geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 12 artarken, dış alımımız yüzde 29,8 arttı. Dış ticaret açığı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 77 artarak 48 milyar 639 milyon dolara yükseldi.

Bu yılın ikinci çeyreğinde dış satımdaki artış oranı yüzde 24 iken üçüncü çeyrekte yüzde 6,7'ye gerilediğini, dış alımdaki artışın ise daha sınırlı bir düşüşle yüzde 34'ten yüzde 24'e indiğini görüyoruz. Üçüncü çeyrek itibarıyla dış satımın dış alımı karşılama oranı yüzde 57,4'e indi. Bu oran 2000 yılının son çeyreğinden sonraki en düşük orandır.

Dış alımdaki artışın sanayideki üretim artışına yansıyor yansımada baktığımızda gördüğümüz şudur: Dış alımdaki artış sanayi üretim artışını artırmamaktadır çünkü sanayi üretim endeksine göre 2010 yılının ilk 8 ayında sanayide üretim artışı ortalaması, 2009'a göre yalnızca yüzde 8,2 oranında olmuş. Oysa 8 aylık dış alım artışı yüzde 30,5'tir. Bu, şu anlama geliyor: Dış alım üretim arttığı için artmıyor, başka bir deyişle dış alım artışı üretim artışı sonucunu vermiyor. Dış alım döviz ucuz olduğu için artıyor, Türkiye olarak biz borçlanarak döviz buluyoruz, sonra da giderek yabancıların ürettiği tüketim ve yatırım mallarını, ham maddeleri ve diğer üretim girdilerini daha fazla kullanıyoruz. Bu arada üretimde bir artış yok. Üretim artmadığı için de istihdam, gelir ve refah artmıyor.

Sıcak paranın girmesi için yapılan uygulamalar, yani sıfır vergi, kurun düşük tutulması ve yüksek faiz verilmesi tam bir kısır döngü yaratıyor. Sıcak parayı getirenler ülkemize tek bir çivi bile çıkmadan yüksek getiri elde ediyorlar. Türkiye çekiciliğini kaybettiğinde sıcak para geri gidince tıpkı 2001 krizinde olduğu gibi döviz pahalılaşacak, borsa düşecek ve faizler de yükselecek. Bu nedenle, sıcak para fitili çekilmiş el bombası gibi avucumuzda duruyor. Sıcak parayla borçlanarak sağlanan büyüme:

Bir: istihdam sorununu çözmiyor.

İki: Dış ticaret fazlası vermiyor.

Üç: Cari açığı yükseltiyor. Böylece sonuç, borçlanma ve yıpranmış bir ülke oluyor.

Bakın, ben başkasının yazdığını okumuyorum, dinleyin Halil Bey. Ben başkasının yazdığını okumuyorum burada, lütfen dinleyin.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Hocam, başkasının yazdığını okursan dinlerim.

GÜROL ERGİN (Devamla) - AKP iktidarının yedi yılını kapsayan 2003-2009 döneminde yabancılar, Türkiye'deki doğrudan yatırımlarından elde ettikleri kârın 11 milyar 508 milyon doları ile portföy yatırımlarından kazandıkları 22 milyar 562 milyon doları yurt dışına transfer etti. Böylece AKP döneminde Türkiye'de elde edilen kârların 34 milyar 70 milyon dolarlık bölümü ülkeden çıkarak başka ekonomilere akmış oldu. Türkiye'nin AKP döneminde başta TÜPRAŞ, ERDEMİR, Türk Telekom gibi küresel ölçekte büyük kamu kuruluşları olmak üzere özelleştirme sonucu elden çıkardığı kuruluşları karşılığında 34 milyar dolar gelir elde edildi.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Kimin yazdığı önemli değil, önemli olan içeriğidir.

GÜROL ERGİN (Devamla) - Bu dönemde Türkiye'nin tüm stratejik kurumlarının tapusu yabancıların oldu ve aynı dönemde yabancılar verdikleri paranın tamamını geriye alıp ülkemizden dışarıya çıkardılar. O zaman şunu sormayacak mıyız, biz bu özelleştirmeleri niye yaptık, bu özelleştirmeler ne anlama geliyor, ülkemize kârı ne olmuştur?

Ekonomide diğer önemli bir konu kapasite kullanım oranıdır. Sanayideki kapasite kullanım oranı Ekim ayında yüzde 73,7 oldu ve mevsimsellikten arındırıldığında bir önceki aya göre 1,4 puan yükseldi; buna karşın yine de 2004-2007 döneminde ulaşılan ortalama yüzde 82'lik kapasite kullanım oranına kıyasla hâlâ zayıf. Reel kesim güven endeksi ise Ekim ayında bir önceki aya göre 3,5 puan düşerek 107,2 düzeyine indi. Şu andaki düzey 6 ay önceki 119,3 düzeyinin 12,1 puan altında. Reel kesim düzeyindeki zayıflama, ekonomide aşırı bir ısınma olmayacağını düşündürmektedir.

Sayın Bakan, sekiz yıllık uygulamalarınızla önce halkı yoksullaştırdınız, sonra, muhtaç duruma düşen insanımızı sadaka kültürüne alıştırdınız, devlet bütçesinden sadaka şeklinde yaptığınız yardımları parti kılıfı ile birleştirdiniz. Böylece halkı AKP'ye minnet duyar hâle getirip iyice ezdiniz, kimliğini zedelediniz. Bu arada halkı gaddarca, insafsızca soyan İslami holdinglere kayıtsız kaldınız. Deniz Feneri davası sizin aybınız olarak süresiz söylenecektir. Bu dava, Alman adaletinin "yüzyılın soygun davası" diye nitelendirdiği bir davadır ama bu davada vurdumduymaz tavır takınmanız herhâlde övünecek bir tutumunuz olarak anılmayacaktır.

Sayın Bakan, Telekom'u satmakla, PETKİM'i satmakla, Kuşadası Limanını, İzmir Limanını, Tekeli satmakla hangi rekabet ya da verimlilik artışı sağladınız?

TUĞRUL YEMİŞCİ (İzmir) – Yanlış, limanlar falan satılmadı.

GÜROL ERGİN (Devamla) - Şimdi şeker fabrikalarını satışa çıkardınız, sonra da çay fabrikalarını, otoyolları, köprüleri, Milli Piyangoyu, İGDAŞ'ı, İDO'yu satmak istiyorsunuz. Tek kelime ile Sayın Bakan, "Yanlış yapıyorsunuz, bu ülkeye, bu millete iyilik yapmıyorsunuz." Sayın Bakan, özelleştirme gelirleri nereye harcadı bunu da açıklayabilir misiniz?

Sayın Bakan, geçen yıl tarımsal desteklerden söz ederken desteklerin, üretimde etkinlik, verimlilik ve kaliteyi arttırmaya yönelik olarak yeniden düzenleneceğini belirtiyordunuz. Böylece bugüne dek uyguladıkları destekleme

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 38

politikasının tarımsal üretimde etkinlik, verimlilik ve kaliteyi sağlamaya yönelik olmadığını bizzat kendi ağzınızdan ifade etmiş olmuştunuz. Bugün özellikle hayvancılıkta yaşadığımız durum, AKP iktidarında tarımda nasıl bir çıkmaz yola girildiğini açıkça ortaya koyuyor. Tarım Kanunu'na göre gayrisafi millî hasılanın yüzde 1'inden az olmaması gereken destek 2011 yılında da yüzde 0,6'nın altında. Tarım kesimine verilecek destekten vazgeçtik. Yapılacak toplam transferler bile gayrisafi millî hasılanın yüzde 1'ine ulaşmıyor. Bu kadar küçük bir destekle Türkiye'de tarımı kalkındıramazsınız, etkinliği, verimliliği, kaliteyi artıramazsınız, çiftçinin refahını sağlayamazsınız. Sayın Bakan "Köy hizmetleri personelinin maaşları için il özel idarelerine transfer yapmaya devam ediyoruz." diyor. Peki, Sayın Bakan, etmeyecek miydiniz de ne yapacaktınız?

Sayın Bakan, tıpkı öncülü Sayın Unakıtan gibi "Ekonomide kayıt dışılığın azaltılması için çabalarımız olacaktır." diyor. Ama, sekiz yıl boyunca dinlediğimiz bu öyküyüz bize artık anlatmayın diyoruz çünkü bize artık hiç inandırıcı gelmiyor.

Sayın Bakan "Bu bütçe gerçek bir makroekonomik çerçevede hazırlanmıştır." diyor. Biz de Sayın Bakana inanmak isteriz ancak 2009 ve 2010 yılı bütçelerinin gerçekleşme durumunu görünce ve 2011 yılı bütçesinin satır aralarını okuyunca, Sayın Bakana inanmamız güçleşiyor çünkü ilgili Bakanın tüm iddialı tavrına karşın, 2009 yılı bütçesi cumhuriyet tarihinin en tutmayan bütçesi olduğunu henüz unutmuş da değiliz.

Sayın Bakan "2008 yılında dolaysız vergilerin toplam vergiler içindeki payı OECD ortalaması yüzde 69,1, Türkiye yüzde 53,9 olup OECD ülkeleri içinde Meksika'dan sonra en düşük 2'nci ülke konumundayız. Türkiye'nin sıralamasının böyle olması, dolaylı vergiler tahsilatının diğer ülkelere göre fazla olmasından değil, ülkemizde –buraya lütfen dikkat buyurun- gelir ve kazançlar üzerinden yeterince vergi alınamamasından kaynaklanmaktadır." diyor. Böylece Sayın Bakan gelir ve kazançlar üzerinden vergi toplamadaki acizini ifade ediyor.

Sayın Bakan "Ülkemizde bazı akaryakıt ürünlerinde vergi yükünün yüksek olması, genel vergi yükünün yüksek olduğu algısı yaratmaktadır. Zira, OECD ülkeleri arasında benzin açısından yüzde 66,8 oranı ile en yüksek konumda olan ülkemiz, motorinde yüzde 57,1 oranıyla 2'nci sırada yer almaktadır." diyorsunuz. Böyle söyleyerek halkı nasıl ezdiğinizi bizzat itiraf ediyorsunuz. Vergilerin bu kadar yüksek olduğunu biliyorsunuz da bunu azaltma yoluna niye gitmiyorsunuz?

Sayın Bakan "2011 bütçesi kamu görevlilerini gözetken bir bütçedir. 2011 yılında memur aylıklarında yapılacak artışlar, toplu görüşme süreci sonunda anlaşmaya varılan hususlar göz önünde bulundurularak belirlenmiştir" diyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ergin.

GÜROL ERGİN (Devamla) - Oysa ki memur sendikaları toplu görüşmeye oturduklarında hükümetin önerisi yüzde 4 artı yüzde 4 idi. Masadan kalktıklarında da sonuç yüzde 4 artı 4. Böylece Sayın Bakanın ifadesinden toplu görüşmenin ne anlama geldiğini de öğrenmiş bulunuyoruz.

Sayın Bakan "2011 bütçesi ile kız öğrencilerin taşıma giderlerini bütçeden karşılıyor. Böylece Anayasa değişikliği ile gelen pozitif ayrımcılığın bir örneğini hayata geçiriyoruz." diyor. Şimdiye kadar kız öğrencilerin taşıma giderleri acaba karşılanmıyor muydu? Pozitif ayrımcılık Sayın Bakan tarafından bu kadar basit bir konu olarak mı algılanıyor?

Sayın Başbakan herkese 3 çocuk yapmayı öneriyor ve dün Şanlıurfalılara kaç çocukları olduğunu soruyor, aldığı yanıt üzerine duraksıyor. Demek ki, Sayın Başbakan, Güneydoğu'daki ailelerin kaç çocukları olduğundan bihaber. Güneydoğu'da "3 çocuk yapın" ifadesinin hiçbir anlamı olmadığını bilmiyor. Herhâlde Hükümet kalkınmayı ekonomik büyümede değil, nüfus artışında görüyor, ona göre önlem alıyor.

İşsizliğin astronomik boyutlara ulaştığı, Hükümetin işsizliği azaltacağıнын sözünü bile veremediği bir dönemde çocuk sayısının artışı ne getirecektir? Gerçekten düşünmeye değer.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜROL ERGİN (Devamla) – İki dakika daha vererseniz hemen bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

GÜROL ERGİN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Ayrıca, işsizlik, ülkede kayıtsız çalışmayı da hızlandırmış, kayıt dışı çalışan sayısı her yıl bir yıl öncesine göre artarak 10 milyon kişinin üstüne çıkmıştır. Başka bir ifade ile çalışanların yüzde 45'i kayıt dışıdır.

Sayın Bakan "kaçakçılıkla mücadele etkinleştirilecektir" diyorsunuz. Ne zaman başaracaksınız kaçakçılıkla mücadeleyi? Bu ülkeye kaçak et girişini, kaçak çay girişini, kaçak şeker girişini acaba bu maddelerin Türkiye'ye girişine izin vererek mi sağlayacaksınız?

2011 bütçesi daha devreye girmeden alkollü içkilerin ÖTV'sini yüzde 30 artırdınız. Bu vergi artışı alkollü içkilerdeki kaçağı artırmayacak mı?

2010 yılında yaşadığımız iç ve dış politika olaylarına baktığımızda, bütçenin tutarsızlığından daha büyük tutarsızlıklarla, yanlışlarla karşı karşıya kaldığımız görülüyor. Bu konuları ilgili bakanlıkların bütçeleri görüşülürken enine boyuna değerlendireceğiz.

Tüm övünme ve övgülere karşın, orta vadede büyüme hızı düşük, dış ticaret ve cari işlemler açığı büyüyen, fiyat artışı hızlanan, istihdam yaratamayan, imalat sanayisi giderek montaj sanayisi hâline dönüşen bir ekonomi ile karşı karşıya olduğumuz inkâr edilemez. Türkiye sürekli cari açık üreten ekonomisini değiştirmek; yılda yüzde 7 dolayında bir büyümeyi sağlamak zorundadır. Bu büyüme bugünkü gibi dış alıma dayalı bir büyüme değil istihdam dostu bir büyüme olarak gerçekleştirilmelidir. Bu dönemde iç politikada Türk milletine yaşatılan sıkıntılar, sıkıntı olmanın ötesine geçmiş, toplum hızla ayrışmaya başlamıştır.

Sayın Bakan, geçen yılki konuşmanızın sonunda "Cumhuriyetimizin kurulmasında ve yaşatılmasında büyük katkıları olan başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere herkese şükranlarımızı ifade etmek istiyorum." demiştiniz ve ben

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 39

de itiraz ederek, "Burada bir hata yapıyorsunuz Sayın Bakan, Mustafa Kemal Atatürk cumhuriyetimizin kurulmasında ve yaşatılmasında büyük katkısı olan değil, cumhuriyetimizin kurucusu olan insandır. O, Şevket Süreyya Aydemir'in veciz olarak belirttiği gibi 'tek adamdır' ve en büyük Türk'tür." demiştim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜROL ERGİN (Devamla) – Hemen bir cümleyle bitiriyorum.

BAŞKAN – Hayhay.

GÜROL ERGİN (Devamla) – Bu yıl aynı hataya düşmemenize ve cumhuriyetin Mustafa Kemal'in önderliğinde kurulduğunu belirtmenize memnun olduğumu söylemek isterim.

Hepinize saygılar sunar, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Ergin.

Sayın Badak, mikrofonunuz açıyorum, buyurun.

SADIK BADAĞ (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanımız, Plan ve Bütçe Komisyonunun çok değerli üyeleri, değerli bürokratlar, sayın basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemiz için son derece önem arz eden bir kanunu daha görüşüyoruz, 2011 yılı bütçe kanununu görüşmekteyiz. Bu genel müzakere esnasında birkaç konuya başlıklar hâlinde özetle temas etmek istiyorum ama öncelikle Hükûmete bir teşekkür de bulunmak istiyorum Antalya Milletvekili olarak. Tarihimizde önemli yer tutacak iki yılı geride bıraktık, çok önemli bir ekonomik krizi, bir buhran dönemini geride bıraktık. Bu buhranın, bu kriz döneminin Hükûmetimiz tarafından iyi yönetildiğine inanmaktayız. 1994, 1999 krizlerini, 2001 krizlerini hepimiz yaşadık. O dönemlerde yönetilemeyen krizlerin ülkemizde açtığı sosyal ve ekonomik yaraları hepimiz biliyoruz. Memnuniyetle görüyoruz ki Batı dünyası neredeyse yıkılırken ülkemiz bu iki yılı çok hafif yaralarla, sıyrıklarla atlattı, kriz iyi yönetildi, doğru kararlar verildi. Bu doğru kararların alınmasında, istikrar ortamının sağlanmasında gösterdikleri isabet sebebiyle Hükûmetimize, bakanlarımıza özellikle teşekkür ediyorum.

Bugün ne mutlu ki hem iktidar hem muhalefet büyümeyi konuşuyoruz. Muhalefet mensubu değerli milletvekilleri "Evet, büyüme iyi ama Uzak Doğu daha hızlı büyüyor." diyor. Yani biz ülkemizde gerilemeyi değil büyümeyi konuşuyoruz, bu memnuniyet verici bir şey. Pek çok ülke, pek çok Batı ülkesi geride dururken, geriye giderken bizim ülkemizde büyümeyi konuşabiliyoruz. Peki, biz bu örnek gösterilen Uzak Doğu ülkelerine göre neden daha az büyüyebiliyoruz? Çünkü bizim asıl pazarımız bu Batı Bloku ülkeleri, esasen biz Batı Bloku ülkeleri ile temel ekonomik alışveriş hâlindeyiz. Hükûmet yine isabetli bir kararla son birkaç yıl içerisinde pazar payının çeşitlendirilmesi amacıyla hem komşularımıza hem doğu ülkelerine yöneldi. Bu defa değerli aynı muhalefet milletvekili arkadaşlar "Türkiye eksenini mi kaydırıyor?" demeye başladı. Oysa Türkiye'de krizin iyi yönetimi içerisinde bu pazar payının genişlemesi ve doğruya, Orta Doğu'ya açılma politikaları da yatmaktadır. Bunu da ifade etmek isterim.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Onun için mi Birleşik Arap Emirlikleri 3'ncü sırada ihracatımızda.

SADIK BADAĞ (Devamla) – Tabii, onları da konuşalım.

Şimdi bu süre içerisinde, bu iyi yönetimin içerisinde toplam sekiz yıl boyunca nasıl bir sonuçla karşılaşıyoruz? Millî dağılımın düzeldiğini görüyoruz. 1994 yılında ülkemizdeki Gini katsayısına göre gayrisafi millî hasıladan en yüksek payı alan kesimin gayrisafi millî hasılanın yüzde 54,5'in, yaklaşık yüzde 55'ini almakta olduğunu görüyoruz. 2008 göstergeleri ise bunun yüzde 45'e indiğini gösteriyor. Sosyal barışın, ekonomik barışın en temel göstergesi gelir dağılımının düzelmesi.

Değerli arkadaşlar, ülkemizde en varlıklı kesimin elde ettiği gelirden yüzde 10 pay alınmış daha az gelir elde eden kesimlere dağıtılmış. 1994'te en fakir kesim gayrisafi millî hasıladan yüzde 4,5 alırken 2008 yılında bu rakam yüzde 6,5'a yükselmiş. İkinci, üçüncü, dördüncü dilimler de bunlardan iki puan, bir buçuk puan, üç puan gibi paylar almışlar. Böylece Türkiye'de, rakamsal olarak ifade edersek 700 milyar dolarlık toplam bir yıllık gayrisafi millî hasılanın yüzde 10'u, 70 milyar dolar, en varlıklı kesimden alınmış, bütçe politikalarıyla, mali uygulamalarla diğer kesimlere aktarılmış, hiçbir problem meydana getirilmeden aktarılmış ve bu aktarma devam ediyor. Birkaç gün önce Sayın Millî Eğitim Bakanımız ifade etti, sekiz yıl boyunca ücretsiz dağıtılan ders kitaplarına yapılan harcama 2 milyar lira civarında. İşte bu, yüksek gelirli kesimlerden diğer kesimlere yapılan transferin, hukuk içerisinde yapılan transferin en belirgin göstergesi.

Bir başka, bu sosyoekonomik düzelmedeki temel iyileşmeyi de genel tüketim mallarının fiyatlarında nispeten düşme olarak görüyoruz. Gerek beyaz eşya gerek kahverengi eşyanın fiyatları düşmüş ve bu fiyatları korumakta. Ayrıca, inşaat maliyetlerinin de düşmüş olduğunu görüyoruz. İnşaatlarda uygulanan emlak alım harçlarındaki düzenlemeler, Gelir Vergisi Kanunu'nda yapılan düzenlemeler, gelir ve kurumlar vergilerinin oldukça aşağı indirilmiş olması inşaat maliyetlerini de aşağıya indirdi. Fiyatlar aşağıya inerken özellikle kamu çalışanlarının nispeten gelirlerinin yükselmesi bugün orta gelirin, orta gelirli vatandaşlarımızın artık sadece beyaz eşya değil, sadece otomobil değil konut alabilmelerini sağladı. Bugün bir polis aile karı koca çalışıyorsa, öğretmen aile uzun vadeli planlarla ev alabiliyor. İşte orta direğin yükseldiğini, geliştiğini gösteren en temel gösterge bu. Bu sebeple Hükûmetin politikalarının isabetli olduğunu ifade etmek isterim. Bu gelir dağılımındaki düzelmenin devam etmekte olduğunu da görüyoruz.

Değerli Antalya milletvekilimiz, taş ocaklarından şikâyet etti. Doğrudur, özellikle önceki yıllarda ruhsat almış olan bazı taş ocakları çevreye ciddi zararlar vermekte. Bu şikâyetler hepimize intikal ediyor. Bu şikâyetleri Enerji Bakanlığına, ilgili bakanlıklara götürdük, bakanlıklar değerlendirdi ve geçtiğimiz yasama döneminde Maden Kanunu değişti. Daha önceki meskûn mahale olan 60 metre uzaklık bugün yeni kanunla 500 metreye çıkarıldı. Yeterli mi? Biz bunu da yeterli görmüyoruz. Özellikle turizmin yoğun olduğu bölgelerde, ilçelerde taş ocakları organize sanayi bölgelerinde toplanması gerektiğini düşünüyoruz, ifade ediyoruz, uzmanlar da bunu böyle teklif ediyorlar. Maliye Bakanlığımızla ilgili olan bölümü hazine arazileridir. Taş ocaklarının çok önemli bir kısmı hazine arazilerinde bulunuyor. Millî Emlak Müdürlüğümüz Enerji

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 40

Bakanlığıyla yapacağı görüşmelerle özellikle turizm yörelerindeki taş ocaklarının, taş ocakları organize sanayi bölgelerinde toplanması yönünde bir politika geliştirirse bu, ülkemizde turizm yörelerinde çevrenin korunması açısından yararlı olur diye düşünüyoruz.

Yine Millî Emlakle ilgili bir dileğimi ifade edip sözümü tamamlamak istiyorum. Ülkemizde her ne kadar Sayın Ergin “üretim azaldı, tarım üretimi de azıldı” dese de göstergeler bunu doğrulamıyor ;aksine, özellikle bizim yöremizde yaş meyve sebze üretimi yaklaşık on kat arttı son sekiz yılda. 2002 yılında yaş meyve sebze ihracatı Antalya’ndan doğrudan ve dolaylı yapılan ihracat 40 milyon dolar düzeyindeydi, şu andaki rakam 1 Kasım 2010 itibarıyla 700 milyon dolar civarındadır. Bu yıl 1 milyar doları geçebilmesini ümit ediyoruz, sadece yaş meyve sebze ihracatıdır sadece Antalya’ndan yapılan. Şimdi burada Millî Emlak Müdürlüğü’nün hazine arazilerini tarım alanlarına özellikle modern sera kullanıcılarına tahsis etme yönünde politikalarını geliştirmesini teklif ediyoruz, talep ediyoruz.

Bu vesileyle yasanın hazırlanmasında, 2011 bütçesinin hazırlanmasında emeği geçen Sayın Bakanımız başta olmak üzere bürokratlara, ilgililere teşekkür ediyorum. 2001 bütçesinin ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Badak, biz de teşekkür ederiz.

Son konuşmacı Sayın Aslanoğlu.

Mikrofonunuzu açıyorum, buyurun lütfen.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonun değerli üyeleri, değerli bürokrat arkadaşlarım, değerli basın; hepinize saygılar sunuyorum.

Günün son konuşmacısı olmak dezavantaj benim için.

BAŞKAN – Bir avantaj.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Dezavantaj.

Değerli arkadaşlarım, rakamlar çok konuşuldu, ben rakamlara girmek istemiyorum ve bütçeyle ilgili rakamlardan çok biraz makro yerine mikro sorunlara değinmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu ülkenin en büyük sorunu –bütçenin hiçbir rakamına girmeyeceğim- Avrupa Birliği ve gümrük birliğidir, bunu aklınızdan çıkarmayınız. Demokrasi havarileri –bunun üzerinde duruyorum- sadece insanlarımızın ağzına bir parmak bal sürerek yaklaşık kırk-elli yıldır -1960 ve 2010- artık çocuk oyalamasınlar. Artık biz hepimizin onuruyla, gururuyla kimse oynamasın arkadaşlar. Hiç olayın bu penceresinden kimse bakmıyor. Bu ülkenin en büyük sorunu Avrupa Birliği ve gümrük birliğidir. Geleceğim gümrük birliğine.

Değerli arkadaşlarım, demokrasi havarileri kendilerine batırılan küçük bir iğnede ayağa kalkarlar ama Türkiye’deki olan her olayda birtakım şeyleri dikte etmek isteyerek hep önümüze set çıkarıyorlar. Artık kendimize gelemiz arkadaşlar. Kendi kendimize artık bir şekilde bir vagonun arkasına, boş bir vagonun arkasına takılıp gitmeyi bırakalım. Bu vagon boş bir vagondur. Daha fasılların bir tanesi bitti arkadaşlar, bir fasıl.

SADIK BADAK (Antalya) – Doğuya mı yönelelim?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Ben, bir yere yönelelim demiyorum. Önce kendi kendimize yönelme... Anlatacağım biraz sonra. Ben eksen falan... Bu ülkenin kendi değerleriyle, kendi olanaklarıyla kendi değerlerine eğer sahip çıkmazsak biz hâlâ... Bu Hükümet 2008 yılında biliyorsunuz davullarla, zurnalarla Avrupa Birliği’nin yine bir şey oldu, bitti. Artık insanlarımız –umut güzel bir şey- eğer umut aşılacak hep beraber aşılalım ama umudun sonu bir hiçse, bir hikâyeyse artık insanlarımızın bunun bir hiç olduğunu, bir hikâye olduğunu artık söylemek, bu gerçekleri konuşmak zorundayız. Biz, maalesef demokrasi havarileri, demokrasi kendilerinde olduğu zaman, iğne battığı zaman göklere çıkan insanlar ama Türkiye’de yaşanan hiçbir olaya da duyarsız kalıp ve bakıyorlar, seyrediyorlar.

En son referandum olayında ahkâm kestiler.”Tamam Türkiye’nin bir Anayasa değişikliğine ihtiyacı vardır, mutlak değiştirilmeli, bu referandum kabul edilmeli.” diye ahkâm kestiler ama bu ahkâmı kesen insanlar gelip bu referandumun içeriğinde neler olduğuna bakmadılar. Bilerek belki çok iyi biliyorlardı neler olduğunu, çok iyi biliyorlardı. Ben o yiğitlere şunu söylüyorum: Demokrasi havarileri, demokrasi dersi veren insanlar –ben bir milletvekili olarak söylüyorum- yaşanan iki seçim yaptık aşağıda Anayasa Mahkemesi için, ben bir milletvekili olarak kendimden hicap duyuyorum, hicap duyuyorum böyle bir seçimi... Ben oy vermedim, katılmadım da. Niye? Ben, bilmediğim, tanımadığım birisine... Eğer bunun adı demokrasiyse bunun adı antidemokrasi. Bu demokrasi değildir. O havariler gelsin, o seçimin nasıl yapıldığını görsün o zaman acaba demokrasi bu mudur, değil midir ona baksınlar o havariler.

Değerli arkadaşlarım, Avrupa Birliği bu ülkenin en büyük sorunudur. Artık kimseyi kandırmasınlar, artık kimse onuruyla oynamasınlar. Bizim de demokrasi için, insan hakları için, özgürlükler için, inanç özgürlüğü, her türlü özgürlük için biz kendimiz bunu yapmalıyız ama birileri gelip bize bunu dikte ederek yaptırmamalı. Geçen dönem uyum yasaları diye sabahlara kadar çalıştık. Bazı arkadaşlarım bilir, neymiş efendim Avrupa Birliği uyum yasaları, sabahlara kadar...

Arkadaşlar, demokrasi kendi içimizde, önce buna biz inanalım. Bir başkalarının dikte etmesiyle biz eğer demokrasiye ulaşacaksak, özgürlüklere ulaşacaksak, onların diktesiyle özgürlük yaşayacaksak Türk insanı böyle bir özgürlüğü yaşamasın arkadaşlar.

Değerli arkadaşlarım, ben bu konuda bir kez daha dikkatlerinizi çekmek istiyorum. Gelelim gümrük birliğine.

Değerli arkadaşlarım, dünyanın acaba hangi ülkesinde, on sekiz ülke içerisinde bir birliğe üye olacaksın, orada sen temsil edemeyeceksin. On yedi ülke gümrük birliğinin ticaret komitesinde üye. Orada yaşananları, oradaki her türlü olaya karar veren on yedi ülke var. Benim hakkımda ahkâm kesiyor, beni yönlendiriyor. Eğer ben bir komisyonda, bir komitede, gümrük birliğinde bu ülke varsa gümrük birliğini yaşamalı. Yaşamayacaksın, dikte ile bu ülkede gümrük birliğinin üyeliğini yapacaksın. Değerli arkadaşlarım, bunu hazmetmek mümkün değil. Dünün koşulu, bugünün koşulu, ne olursa olsun. Size en son bir örnek vereceğim: Örneğin, Devlet Yardımları Kanunu’nu geçirdik daha on beş gün önce. Ben o gün de söyledim orada, yazık ediyoruz kendi kendimize, acaba hangi Avrupa ülkesi Avrupa Birliğine girerken devlet yardımları kanununu görüşmüş, karara bağlamış, buna uymuştur. Ben merak ediyorum arkadaşlar yani en son giren

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 41

ülkelere bakın, devlet yardımları kanununa ne zaman imza atmıştır. Daha ortada hiçbir şey yokken, gümrük birliğinin G'si yokken, bana devlet yardımları kanununu dikte ettiriyorlar, biz de bunu kabul ediyoruz. Ben bunu hazmedemiyorum bir milletvekili olarak, şahsım adına söylüyorum. Bakın en son giren ülkelere, bir tanesi bir yıl önce, bir tanesi bir buçuk yıl önce kabul etmiş. Şimdi bununla neyi yapıyoruz? Bununla hangi avantajları yok ediyoruz? Kendi değerlerimize değer katmayı yok ediyoruz arkadaşlar. Kendi üretimimize, ulusal sermayeye, ulusal ekonomiye katkı vermeyi engelliyoruz. Onların dikte ettiği şeyleri yapmaya çalışıyoruz. Ya daha beni içeri almamışsın, Avrupa Birliği üyesi değilim, bana neyi dikte ettiriyorsun. Ama biz, hep böyle bir Avrupa Birliği sevdasına gitmişiz bu elli yıl, ondan sonra da arkasından gümrük birliği, arkasından da bu devlet yardımları. Arkadaşlar yazık ediyoruz bu ülkeye, bu ülkenin üretimine yazık ediyoruz, bu ülkenin sanayisine yazık ediyoruz, bu ülkenin değerlerine yazık ediyoruz.

Ben bir kere bu konuyu hakikaten bu bütçe konuşmaları sırasında genel olarak bir kez daha dikkatlerinize getirmek istiyorum. Kandırıyoruz, bize demokrasi havariliği yapıyorlar, bize maalesef. Biz dikteyle değil, biz kendi demokrasiyi de özgürlükleri de kendi çözümünü önce buna biz inanmalıyız. Eğer bu toplum demokrasiyi sadece hayal ediyorsa değil içine sindiriyorsa demokrasi olur, Avrupa Birliğinin diktesiyle olmaz arkadaşlar. Herkes demokrasiyi, özgürlükleri kendi şeyiyle anlıyor arkadaşlar. Bu nedenle ben Avrupa Birliği, gümrük birliği ve bu devlet yardımlarıyla ilgili konuyu bir kez daha dikkatlerinize getirmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, teşvik konusundan bahsedeceğim. Lütfen, herkes gerçekçi olsun. Şu anda bu ülke sanayicisini, üreticisini teşvik eden, kimse kimseyi kandırmasın, hiçbir şey yok. Bir kere, Sayın Maliye Bakanı bu işten çekilsin, siz teşviklerden çekilin Maliye Bakanlığı olarak, siz vergi alan insansınız, siz verici değil alıcısınız, almayı bilirsiniz Sayın Bakanım, para vermeyi siz çok sevmezsiniz. Maliye Bakanlığındaki arkadaşlarım çok para vermeyi sevmez. Siz bir kere Maliye Bakanlığı olarak işin başından beri bu teşvik işine girmenizi ben hâlâ, o gün de söyledim bugün de söylüyorum, ben haysalamda çözümünü bulamıyorum, ne işi var Maliye Bakanlığının bu işte.

Arkadaşlar, geçen dönem bir teşvik yasası çıktı, geçen dönem. O gün de söyledim, 48 il teşvike girdi, dedim ki etmeyin tutmayın, amaç, bu ülkede teşvik yasasının gerçek amacı, üretim, üretim, üretim, istihdamdır. Eğer üretim yoksa, istihdam yoksa ben o teşvike teşvik demem. İki, iller arasında sosyal dengeleri sağlamak, göçü önlemek, teşvikin gerçek amacı buydu, sosyal tarafı da vardı. Giren iller, girmeyen iller, çok üzülen iller oldu o kanun çıkarken. Dedim hiç üzülmeyin, bu birkaç ilde toplanacak, birkaç ile taşınacak. Daha sonra, o teşvikte hiç değilse üretime yönelik teşvikler vardı yani üretime yönelik direkt, örneğin bir enerji teşviki vardı. Enerji teşviki demek, üretimle birinci derece ilintilidir yani üretirse o teşviki alıyor. Orada yine işçi çalıştırırsa, istihdam yaratırsa sosyal güvenlik primlerinde bir teşvik vardı yani istihdam yaratırsa vardı. Ama, bu yeni teşvik yasasında hiçbir şey yok arkadaşlar. Lütfen birbirimizi kandırmayalım, ulusal sanayicisine, ülke ekonomisine, üretime yönelik hiçbir şey yoktur, sadece belki büyük sanayiciye yönelik bazı kolaylaştırıcı işlemlerin dışında ülkenin özellikle doğu ve güneydoğulu veya gelişmemiş bölgelerde istihdam yaratacak hiçbir teşvik yoktur arkadaşlar. Siz Gaziantep'le Adıyaman'ı, siz Trabzon'la Hakkâri'yi, siz Malatya'yla Hakkâri'yi aynı bölgede eğer bir teşvike koyarsanız arkadaşlar, bunun adı teşvik değildir, hiçbir sosyal dengeyi gözetemezsiniz, gitmez bu insanlar. Verin Hakkâri'ye, verin Bitlis'e, elli yıllık teşvik verin Bitlis'e, Hizan'ına verin, bilmem neresine verin. Kimse kimseyi kıskanmasın, siz Bitlis'in Hizan'ıyla Malatya'yı aynı teşvike koyarsanız, Bitlis'in Hizan'ına kimse gitmez arkadaşlar. Yani, bu gerçekleri biz ondan sonra nedir, bu ülkede teşvik yasası var deniyor. Hayır arkadaşlar, bu ülkede teşvik yasası yoktur, bu ülkede üretim teşvik edilmiyor. Bunun altını çiziyorum, birbirimizi kandırmayalım. Lütfen, bu işin sahibi kimse, bütçeye rakamlar koyarak, teşvik vermek Maliye Bakanlığının işi değildir, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı mı veya başka bir bakanlık mı, ne olursunuz, bu ülkenin üreticisine, bu ülkeye amaç istihdam yaratmaksa istihdamı teşvik edecek, üretecek teşvikler bulmak zorundayız. Maalesef, bu ülkede teşvik yasası diye bir yasa yoktur arkadaşlar, altını çiziyorum, yoktur.

Arkadaşlar, bir başka konuya geleceğim. İşsizlik ve taşeron işçiler. Deminden beri arkadaşlarım konuştu, şimdi, bu ülkenin enflasyon yüzde 8'ken biz yüzde 13 zam yapıyoruz. Arkadaşlar, açlık sınırı 860 lira, bunu herkes ilan ediyor. Yoksulluk sınırının da 2 bin lira civarında olduğunu herkes biliyor. Şimdi, neyi artırıyoruz, kime ne artırıyoruz? Ama, hepimiz de biliyorsunuz, bu ülkedeki birtakım hizmet alımları artık taşeron firmalara ihale ediliyor. Bakın, sosyal güvenlik primine yıllar itibarıyla bakın, ortalama prim tahsilatında çalışan sayısı ortalama prime bakın, artık hemen hemen yüzde 85 seviyesinde asgari ücretten prim tahsilatı yapıyor arkadaşlar. Dikkatinizi çekerim yani Sosyal Güvenlik Kurumuna prim ödeyenlerin yüzde 85'i asgari ücretten artık ödeniyor. Bu, beş sene önce neydi, on sene önce neydi arkadaşlar?

Değerli arkadaşlarım, bu ülkede bazı hizmetler var ki taşeron firmalara ihale edilemez. Sağlıkta, eğitimde, hastanelerde, bazı hizmetleri taşeron firma adı altında alıp eğer bilmem hastabakıcı, bilmem yemek servisi yapan insanları taşeron firma adına alıp asgari ücretin altında, altını çiziyorum, bu insanlar bakın, aldıkları ihale miktarına bakın, çalıştırdığı kişi sayısına bakın, bölün kaç kişiye, bir de kendi komisyon alıyor, asgari ücretin altında bu insanlara maaş veriyor. Çoğu kişilere şu günlük parayla net 300 ile 350 arasında para veriyor arkadaşlar. Bu insanları çalışmak zorunda. Allah kimsenin ekmeğini elinden almasın, çoluk çocuğuna ekmek götürmeye mecburuz, insanları artık mecbur kılmayın, insanlar çaresiz, biçare.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye'nin en büyük sorunu, çalışan, bunlar hep çalışan gözükmüyor yani diyoruz ya işsizlik şu kadar düştü, düşen işsizliğin çok önemli bir kısmı taşeron firmalarla verilen işçilerdir arkadaşlar. Eğer Türkiye Büyük Millet Meclisinin bile, şurada çalışan arkadaşlar taşeronsa, taşeron firmanın elemanıysa, vay hâlimize. Bu nedenle, bazı hizmetler satılamaz. Örneğin, bir güvenlik görevlisi sorunu var Türkiye'de. Bir ay kurs, silahı beline veriyoruz, bu adamlar psikolojik eğitimden geçmiyor. Geçen gün isim vermeyeceğim, İstanbul'da bir hastanede gariban birisini ziyarete gittim, beni döveceklerdi o insanlar. Eğer sen bir şekilde hastanenin ruhunu, o kurumun ruhunu daha doğrusu bilmeyen insanları sen getirin oraya kabadayı diye koyarsan bu ülkede birtakım şeyler yok olur arkadaşlar. Bu nedenle, taşeron işçi problemi bu ülkenin işsizlik içinde en büyük işsizlik olan işçileridir. 350 lira maaş alan, 380 lira maaş alan insanların bu ülkede eğer bunlar işsiz değilse takdirini size bırakıyorum arkadaşlar.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 42

Yine, bir başka konuya geleyim. Sayın Bakan, Türkiye’de belediyeler konusunda yine aynı şeyi söylüyorum, büyük haksızlık yapıyorsunuz. Sizin Bakanlığınızla direkttir, değildir İçişleri Bakanlığı ama bilmem, eğer 450 bin nüfuslu ve 30 kilometre büyütülmüş, bazı ilçeleri büyükşehir içine alınmış, bununla birlikte 450 bin nüfuslu bir ile siz yılda 160 milyon para veriyorsanız siz hâlâ aynı örneği vereceğim, sadece şu andaki mücavir alanı 600 bin nüfuslu olan bir Şanlıurfa’ya, bir Van’a, bir Malatya’ya, bir Kahramanmaraş’a bunları 25 kilometre büyütün, hepsinin nüfusu 750 bini geçer. Eğer 60 milyon veriyorsa Sayın Bakan, büyük bir haksızlık yapıyorsunuz. Bu haksızlığı kimsenin yapmaya hakkı yoktur. İsyen ediyorum, ben bunu sekiz senedir söylüyorum, herkes tamam diyor, herkes haklısın diyor. Ben, hiçbir ilin parasını hiçbir ile verin demiyorum.

Bir başka konu, özel idare payları. Şimdi, Kocaeli’nin, ben hep söylüyorum, bana kızıyorlar, Kocaeli’nin bir tek köyü kalmadı Sayın Bakan, tane köyü yok. Özel idare paylarının yüzde 90’ı diğer illere, Anadolu’daki illere...

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Borcunu da ödemiyor, borcunu!

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Nereye gidiyor? Yani, eskiden Köy Hizmetleri dediğimiz köy yolları, bilmem ne, altı ay karla mücadele veriyor oralarda. Altı ay bu tür illerde hep köylere yöneliktir, köy yolu, içme suyu ama siz bir büyükşehir payı olarak bire dört para veriyorsunuz, Kocaeli’ne 4 katı veriyorsunuz, bir de özel idare payı olarak aynı parayı alıyor. Yol mu yapıyor? Sivas’ın kaç köyü var Sayın Mustafa Bey, Sayın Başkan?

BAŞKAN – 1.200.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – 1.200 köyü var. Sivas’ın özel idaresine giden, eğer vicdanın kabul ediyorsa, Balıkesir’in 900 tane köyü var arkadaşlar. Şimdi, hepsi büyükşehirin içinde, hizmeti büyükşehirin götürdüğü köylerde yani hizmeti büyükşehir götürüyor, bir tane köy yok. Oraya vereceksiniz şu kadar para, 1.200 tane köyü olan Sivas’a vereceksiniz şu kadar para, el insaf, el insaf! Sayın Bakan, hakkımızı istiyoruz, bizim hakkımızı yerseniz daha bak sekiz senedir söylüyorum, sizin şahsınızı söylemiyorum, siz daha yenisiniz ama sekiz senede buraya hangi Maliye Bakanı geldiyse aynı şeyi söyledim. Haklısın diyor herkes, hakkımızı verin, kimsenin hakkını yemeyin. Urfa’nın hakkını verin, 600 bin nüfusu var Urfa’nın arkadaşlar mevcut mücavir alanda. Sen 30 kilometre büyüt...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Ben sadece orada Urfa, Malatya, Denizli meselesi değil, kimin hakkıysa, Van’ın da hakkıdır aynen ben biliyorum. Büyütün 30 kilometre Van’ı, kimsenin hakkını kimseye yedirmeyin arkadaşlar. Hangi ilin hakkıysa herkese hakkını verin, gerek belediye payı olarak gerek köy hizmetleri payı olarak Sayın Bakan. Bu konuyu bir kez daha dikkatlerinize sunuyorum.

Yine, Sayın Bakan, referandumdan beri vergi ve sosyal güvenlik primlerinde yeniden yapılandırmayı hep söylediniz, herkes söyledi, Sayın Başbakan dahi söyledi ama bu Türk toplumunun psikolojisi, bu insanlar borcu olup da ben bunu defalarca size söyledim, aşağıda gündeme getirdim, 2008 krizinden bu yana çok büyük zarar eden, özellikle bazı bankaların, krizde haksız yere çekteki cirodan dolayı icraya verdiği, lekelenirdiği bakın, icra takibi yapılmak, lekelenmek demektir, lekelenirdiği insanlar kredi alamadılar. Hakikaten küçük esnafın büyük sorunu var ama artık bunu getirin. Maalesef, gelir idaresi yapıyor mu bilmiyorum, duymadım, borcu olanların yine bankalarda herkes bunu bekliyor. Artık hangi insan öder, hiç kimse. Yani, hangi insan öder, böyle bir yapılanma gelecekte, borcu varsa. Bankalardan, özellikle Sosyal Güvenlik Kurumunun takibat başlattığı bilgisini aldım. Sayın Bakan, o zaman biraz daha beklemeyin, bir an önce bu insanları artık yeni bir takibe geçmek hakikaten yani yarın ödemeyen, parasını kendi hesabında yatırmayan insan yerine yatan, namusuyla kendini döndürmeye çalışan ama olanakları olmayan insanlara lütfen haksızlık yapmayın. Eğer bu kanun çıkacaksa beklesin, gelir idaremiz de beklesin ne olursun, zaten bu adamlar sorunlu. Bu kanun bir an önce gelsin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Bir başka konu bu konuda, yine basında okudum, matrah artırımı geliyor. Sayın Bakan, burada objektif olmak zorundayız. Namusuyla, şerefiyle bir insan bildirmiş, her şeyi bildirmiş. Türkiye’de incelemeyen herkes korkuyor, namuslu insan bile korkuyor. Doğru bildirmiş bir insansa, yüzde 10’unu bildirmiş yani biri 100 lira bildirmiş biri 10 lira bildirmiş. Şimdi, 100 lira bildiren, matrah farkı yüzde 30 alacaksınız Sayın Bakan, 30 lira üzerinden bir matrah farkı ödeyecek, aynı ciroya sahip olmasına rağmen 10 lira bildiren Sayın Bakan, 3 lira ödeyecek. Burada namuslu, şerefli insanlara bir şekilde, burada bilmiyorum sadece basından okudum ama bu hassas konuları bir kez daha dikkatlerinize sunuyorum. Artı, vergisini, sigortasını elli yıldır, 20 yıldır ödeyen insanları mutlaka bir şekilde teşvik etmek lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, topluyorum yani çok az kaldı.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım; bir döviz rezervinden bahsettiniz. Bu ülkenin döviz rezervinin 500 milyar dolar olmasından, 1 milyar dolar olmasından herkes gurur duyar, hepimiz gurur duyarız, bu ülkenin bir bireyi olarak gurur duyarım ancak şunu dikkatlerinize sunuyorum: Üreten bir döviz rezervinin oluşması, üretmeyen, sadece sıcak parayla oluşan bir döviz rezervinin bu ülkeden ne kadar kaynak götürdüğünü dikkatlerinize sunuyorum. Bu döviz rezervi bu ülkede tutulmuyor, dikkatinizi çekerim, bu döviz rezervi bu ülkede tutulmuyor, Merkez Bankası yönetiminin belirlediği belli bankalarda tutuluyor ve hangi fiyatta biliyor musunuz, libor eksi. Ben, yani gurur duyarım bu ülkenin döviz rezervinin 500 milyar dolar olmasından ama bu ülkeye getirdiği yükü de bu ülkeye üretmeyen, sadece sıcak parayla, istihdam yaratmayan bir döviz rezervinin de bu ülkeye ne kadarlık bir yük olduğunu da buna başka bir formül bulmamız lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 43

Sayın Bakan, son bir şey konuşuyorum, bir konuyu dikkatinize sunmak istiyorum. Sayın Bakanım, bir konuyu geçen size arz etmiştim. Maalesef, bir mal geliyor, lease ediliyor. Arkadaşlar, Türkiye'de uzun vadeli tek kredi var, leasingler, başka bir uzun vadeli kredi yoktur yani esnafın kullandığı, küçük işletmelerin kullandığı. Teşvikli mallarda yüzde 1 dediler ama yanlış o, eğer o teşvikli mal normal bir banka kredisiyle finanse edilip çekiliyorsa yüzde 1 ama lease ediliyorsa Sayın Bakan, yüzde 18. O da aynı işlemi görüyor, o da aynı işlemi görüyor arkadaşlar. Bir leasingle kullanıyor yüzde 18, biri banka kredisi alıyor bir yıl vadeli, batar sonra, biri beş yıl alıyor, biri bir yıl, o 18, o 1. Sayın Bakan, bu leasing konusunda özellikle tek uzun vadeli kaynaktır, beş yıl vadeli başka kaynak yok Türkiye'de, bu konuda o yanlış bilgi size ama bu bilginin de böyle olduğunu bir kez daha size, eğer bankadan kredi alıp bir yıl vadeli yapıyorsa yüzde 1 teşvikli ise, yine aynı teşvikli mal leasing yapıyorsa yüzde 18 Sayın Bakan.

Ben, hepinize saygılar sunarım, belki siyaset dışı konuştum çünkü hepimizin buna ihtiyacı var ama öbür bütçelerde biraz siyaset konuşacağım herhâlde, bugün böyle başlayayım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Aslanoglu.

Böylece, Bütçe ve Kesinhesap Kanunu tasarılarının tümü üzerindeki konuşmalar sonu ermiştir.

Şimdi, talep eden sayın üyelere on dakika süreyle Sayın Bakana soru sorma hakkı vereceğiz. Evet, bütün talepleri alalım, süremiz on dakika. Üç arkadaşımız soru sormak üzere söz talep ettiler.

Birinci olarak Sayın Hasip Kaplan, buyurun efendim.

Üç arkadaşımızın süresi Sayın Kaplan on dakika.

Buyurun efendim.

SORULAR VE CEVAP

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, gerçekten hazine yardımı yaparken seçimlerde, 2009'da da yaptınız, 2011'de, Mecliste dört tane grup var. Bir: Partimize grup hakkı olan hazine yardımı yapılmıyor yani Kenan Evren'in dahi çıkardığı yüzde 10, grubu olan partilere hazine yardımı yapılır hükmü değiştirildi ve sonra yüzde 7 barajına bağlandı.

Şimdi, bu vicdanen eşit bir seçim midir? Hem AK PARTİ, CHP; MHP hazine yardımı alıyor seçimde 3 katını, hem biz bir kuruş para almıyoruz, bir de üstelik aidatımızdan, kendi aidatımızdan ben İş Bankasına talimat vermişim, her ay yüzde 10 maaşımdan partiye yardım yapıyorum. Bir de savcılar iddianamede, partiye yardım yapıyorlar diye dava açıyorlar. Şimdi, bu bir haksızlık, bir adaletsizlik, bunu gidermeyi düşünüyor musunuz?

İkinci bir konu, bir kriz yaşadık, prim, sigorta, trafik, arazi, birçok konuda bir sıkıntı yaşıyor vatandaşımız. Bunu düşündüğümüz zaman makul olarak muhalefet olarak pozitif, her ne kadar seçim öncesi yapılsa bile çünkü seçim öncesine denk geldi ve seçim yatırımı olarak görülüyor. Dürüst mükellef için aynı yasal düzenleme içinde yüzde 1 ile 5 arası, önümüzdeki dönemler için vergisini zamanında ödeyen mükellef için bir teşvik, bir takdir düşünüyor musunuz? Bu çok adaletli bir durum olur.

Yine, yakın zamanda basında yer aldı, Avrupa Mahkemesinin tazminatları hazineden vatandaşın vergisiyle ödeniyor. Bergama'da çevre köylülerine 2 milyon lira tazminat ödenmiş hazineden. Buna benzer, milyonlarca, işkenceciye ödeniyor, görevi kötüye... Bugüne kadar bakanlıklar sadece ve sadece güvenlik görevlileri yaralandıysa onlarla failin anasına babasına dava açıp bu konuda da yargı siyasallaşmış kararlar veriyor. Peki, bu çevreye zarar verenlere karşı bu tazminatlar ödenirken hazineden, rücu etmeyi düşünüyor musunuz? İşkencecilerden tazminatları rücu etmeyi düşünüyor musunuz? Bu çok önemli.

Son olarak bir şey daha söylemek istiyorum. Bugün itibarıyla, umuyorum, inanıyorum ki bütün siyasi partiler, bütün siyaset kurumu, bütün sivil toplum, eğer sorumlu davranırsa Türkiye gündeminden silahın ve şiddetin çıkması ve tamamen bir daha dönmemek üzere çıkması mümkün. Bugün PKK ateşkes ilan etti ama seçim dönemi sonuna kadar, bu bir yıl gibi bir zaman, bu oldukça uzun bir zaman. Burada görmüyoruz rakamları, askerî harcamaları, operasyon maliyetlerini göremiyoruz. Her uçağın kalkışında, bomba bırakışında ne kadar para harcanıyor bilemiyoruz. Böylesi göreceli bir gelişme karşısında çatışmasızlık dönemi uzun da bir vade, geçmişte de beş yıl olmuştu 99-2004 arası, bu harcama limitlerini bölgesel kalkınma için, bölgede yaşanan otuz yılın getirdiği acıların giderilmesi, göç ve geri dönüşler açısından nasıl bir değerlendirme imkânı sunacaktır bütçe süreçlerinde, cari hesaplardaki aktarmalarda. Böyle bir imkân tanıyacak mı?

Son olarak Türkiye, IMF, Avrupa Birliği'nin IMF'deki kotasının binde 0,55'ten binde 0,61'e yükseltilmesi ve temsilîyet diye bir sorun Türkiye'yi güçlendirir mi? Avrupa Birliği'nin Güney Kore'yle yaptığı serbest ticaret anlaşmasıyla vergileri kaldırması, Türkiye'nin ise gümrük sözleşmesine takılması nedeniyle Türkiye üçüncü ülke olarak Avrupa Birliğiyle ihracatını, ithalatını yapan bir ülke, bundan büyük bir zarar görecektir, bu konuda bir öneminiz var mıdır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASİP KAPLAN (Devamla) - En son, yüzde 5 finansal faaliyet vergisi diye bir vergi Avrupa Birliğinde getiriliyor. Bizim İMKB çevresinde bu sıcak parayla bağlantılı bir olay. Bu yüzde 5 oranı düşünülen Avrupa Birliğindeki finansal faaliyet vergisi konusunda bir çalışma var mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kaplan.

Sayın Kalaycı, buyurun efendim.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, aslında konuşmamda eleştireceğim iki konuyu şimdi soru olarak yönelteceğim, yetişmedi konuşmamda.

Birincisi, 13'üncü sayfada bir değerlendirmeniz var "Türkiye ekonomisindeki toparlanmanın en ayırt edici özelliği büyümenin istihdam yaratması" diyoruz, arkasından da "2007'den bu yana 3 milyona yakın ilave istihdam" diyoruz yani

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 44

burada hakikaten çok çelişkili bir durum var. 2007'den bu yana büyüme yani 2009'da küçülme yani küçülme istihdam yarattı mı demek istiyorsunuz?

İkincisi, 3 milyonu ben tespit edemedim. 2007 yıllık rakam 20,7 istihdam, eğer Temmuz 23,5 milyonla kıyaslıyorsak bir Maliye Bakanı bunu yapmaz yani yıllık rakamla aylık rakamı mukayese etmez. Ona kalırsa yıl sonu rakamı, gerçekleşme tahmininde 22,5, bu defa 1 milyon düştü mü diyeceksiniz?

Diğer konu, 68-69'uncu sayfada, vergilerle ilgili, OECD içerisindeki durumumuzu yorumlayan yerler var. Diyorsunuz ki "Dolaysız vergilerde toplam vergilerin içindeki pay, OECD'de en düşük 3'üncü sırada" diyoruz, dolaylıda kaçınıcı sırada bilerek soruyorum. Bir de OECD rakamlarındaki oranlarla bizim Maliyenin sitesinden aldığım programlanan rakamlara göre oranlar farklı. Onları dikkate aldığımız zaman en düşük 2, dolaylı da en yüksek 2'nci sırada yer alıyoruz Sayın Bakan yani 32,5 olarak bakarsak 2009 yılına. Bir de yorumunuz var "Ülkemizde vergi yükü yüksek değildir." diyorsunuz. Bana göre çok iddialı. Bunu da yine yüzde 23,5 ile OECD'de en düşük 2'nci sırada diyorsunuz. Siz de çok iyi biliyorsunuz ki burada asıl neden yani vergi yükünün mükellefler açısından düşüklüğü değil de bir yandan da beceriksizliğimiz öyle diyelim yani vergiyi toplayamamamız yani dolaysız vergilerin oranının düşük olması. Kayıt dışı yüzde 50'lere varmasıdır bunun temel nedeni. Aslında kayıt dışını dikkate aldığımız zaman toplam millî gelir içerisindeki pay yani 2 katını alsak, 46-47'lere gelir ki o da OECD içerisinde 2'nci sıraya geliyoruz. Yani, size göre ülkemizde vergi yükü yüksek değil mi sorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kalaycı.

Sayın Ayhan, buyurun efendim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Aracılığınızla Sayın Bakana birkaç soru da ben tevdi etmek istiyorum.

Bir tanesi, özellikle kamu yatırımlarıyla ilgili. Ben, Hükümetin kamu yatırımlarında farklı bir çekilme politikası mı izlediğini sormak istiyorum, çünkü bakıyorum, kamu yatırımlarının sabit fiyatlarla baktığınız zaman yüzde 8,7 bir azalma söz konusu 2011 yılında. Bir tanesi bu.

Bir diğeri, ulaştırma sektörünün kamu yatırımlarında baktığınız zaman 2010 yılında –sabit fiyatlarla söylüyorum- yüzde 86 gibi bir artış söz konusu, fakat 2011 yılında yüzde 35 gibi bir azalma söz konusu. Yani bunların bir nedeni olsa gerek. Şu anda elimize geçen belgelerden bunları tespit edebilmiş değiliz, bir.

İkincisi, aynı şekilde, hepimizin bildiği üzere, 2010 yılında sermaye giderleri bütçe ödeneği 19 milyar civarında, 18,9; sizin basın toplantınızda, yıl sonu harcamasının 28,7 olacağını ifade ediyoruz. Bu aradaki 9,8; 10 civarındaki fark nereden kaynaklanıyor? Bu kaynağı vergi gelirleriyle mi finanse ediyorsunuz?

Aynı şekilde, sizin basın toplantınızda yine, konuşma metni, 2011 yılı sermaye giderleri 21,7 milyar TL olarak belirleniyor. Bu miktar, 2010 yılı yıl sonu harcama tahminine göre düşük değil mi? Yani, en baştaki sorduğum soru da biraz bununla ilgili. Yani, sizin yatırım politikanızda bir değişiklik mi var, bunun nedeni nedir?

Bir de, bu gelişmişlik farklarını konuşma metninizde azaltmak olduğunu bölgeler arasında söylediniz, GAP, DAP, Konya Ovası Projesi başta olmak üzere, ekonomik ve sosyal altyapı projelerine devam edeceğinizi söylediniz. 2010 yılında bu işler için harcanması düşünülen miktar nedir? 2011 yılında bu amaçla ne kadar kaynak ayrılmıştır? Bu işlerin ne kadarı İşsizlik Sigortası Fonundan, nema gelirlerinden finanse edilmektedir?

Bir de, biraz önce ifade ettik, 21,7 milyar 2011 yılı sermaye giderleri, yatırım harcamaları, bunun için 2011 yılında ne kadar kamulaştırma ödeneği planladınız? Yatırımcı kuruluşların kamulaştırma ödenekleri sizce yeterli midir? Özellikle yol, baraj yapmak amacıyla arazisi kamulaştırılan vatandaşlarımız bu sorunun cevabını beklemektedir.

Ayrıca, bu idarelerin mahkemece kesinleşmiş bekleyen kamulaştırma borçları ne kadardır –vardır mutlaka- bunun için gerekli ödenekler bütçeye ayrılmış mıdır?

Bir diğer husus, 2010 yılı merkezi yönetim bütçesi açığını 50,2 milyar olarak sanıyorum verdik böyleydi, bunun 44,2 milyar TL'ye düşecek diyoruz hedef olarak baktığımız zaman, bu sevindirici bir gelişme; ancak ocak-eylül döneminde baktığımız zaman 44,2 milyar dediğimiz yıllık 2010 yılı merkezi yönetim bütçesi açığının 21,3 milyar Türk lirasını ilk dokuz ayda yaptığımız ortaya çıkıyor, kalan kısmı yüzde 50'den fazlasıdır ki, bunun son üç ayda yapılması gibi bir husus ortaya çıkıyor. Bu hadise kamu maliyesi politikasını dengeli götürülebildiğimiz bir göstergesi midir, yoksa tam aksi bir şey midir? Şu vakıa, yani yıl sonunda ödenekler mutlaka biraz daha fazla harcamaya yönelik olarak kullanılabilir, özellikle aralık ayında bu Türk bürokrasisinde bir gelenek, yani bürokrasiden ziyade böyle bir gelenek var ama, bunun kendi içinde bir mantığının olması lazım, onu sormak istiyorum.

Bunun dışında, özellikle 2010 yılında enerji yatırımlarında kamu yatırımlarında bir azalma söz konusu, bunun özel bir nedeni var mıdır? Bu bayağı önemli. Ödenekleri artırdığınıza göre, 2010 yılında daha fazla harcama yaptığınıza göre, demek ki enerji yatırımları öncelik almıyor anlamı çıkar buradan, bunu yanlış mı değerlendiriyorum?

Sadece bunları sormak istedim şu anda.

Ha bir de kur hadisesi var; kur hadisesi, biliyorsunuz, 2010 yılı için orta vadeli planda 1,50-54; 2011 yılı için 55-56; 2012 yılı için 58-56; 2013 yılı için de 1,62-65; bu durum söz konusu. Fakat şu anda kurların bulunduğu nokta itibarıyla 1,40'ların biraz üzerinde gözüküyor, bugün itibarıyla bilmiyorum ama. Şimdi, biz, 2011 yılında da aldığımız bütçeyle ilişkin yaptığımız planlamanın yayımında zımnen bir kur rakamı çıkıyor. Şimdi bu kur rakamının gerçekçi olduğuna inanıyor musunuz? Tabii, şunun zorluğuna da inanıyorum, bu kuru tahmin etmek, ne olacağını önceden kestirebilmek kolay bir hadise de değil, bunun zorluğuna da inanarak soruyorum, kur bugünkü seviyesine doğru gerçekleştiği takdirde sizin aldığınız ortalama kurla -siz almadınız diyelim ama- zımnen kabul edilen kurun ortaya çıkacağı, mesela ithalatı artırıcı vesaire, bunlara karşı aldığımız herhangi bir ekonomik önlem var mı, bunlar nelerdir? Çünkü, arada bir 10 puanlık yaklaşık fark var, bunu siz dikkate almanızdır, onlar nelerdir, onları öğrenmek istiyorum?

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 45

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Son olarak Sayın Aydoğan, buyurun efendim.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; hepinize saygılar sunuyorum.

Muhalefet sözcüleri tarafından sabahtan beri pek çok konuşmada, kâr transferlerinin çok arttığına ilişkin yorumlar yapıldı. Ben, sadece kâr transferlerine bakarak, o bağırıslara bakarak bir yorum yapılmasının tek başına doğru olmadığı kanaatini taşıyorum. O nedenle soruyorum: Özelleştirmeler sonucunda sağlanan gelirler kamu borçlanmalarına mahsup mu edildi? Yani buradan çıkaracağımız sonuç, daha az faiz gideri doğmasını sağlamış olduk, diğer taraftan bankacılık sektöründe yabancı sermayenin oranlarının arttığından da bahsedilerek yine kâr transferiyle ilişkilendirildi. Hisselerini bankalarda satan gerçek veya tüzel kişiler bunları bedelsiz mi sattılar? Bir bedelle sattılsa bunları yatırıma yöneltmediler mi veya bir şekilde bunların faiz gelirini elde etmediler mi? O nedenle, kâr transferindeki artışın bu yönleriyle birlikte değerlendirilmesi gerekmez mi diye düşünüyorum.

Saygılar sunuyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim Sayın Aydoğan.

Şimdi Sayın Bakana söz veriyorum.

Sayın Bakan, otuz dakika içerisinde sözlerinizi tamamlarsanız... Arzu ettiğiniz sorulara yazılı da cevap verebilirsiniz.

Buyurun efendim.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Gaziantep) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, değerli çalışma arkadaşlarım, değerli bürokratlar; ben, her şeyden önce bugün değerlendirmeleriyle, tespitleriyle, gerçekten yapıcı eleştirileriyle, tavsiyeleriyle bütçemize katkıda bulunan herkese çok teşekkür ediyorum. Gerçekten bu süreci ben önemsiyorum ve elimden geldiğince de herkesi dikkatle dinledim, bir tek Halil Bey'in konuşmasında bir dışarı çıkmam gerekti, onun için de kusura bakmasın.

Şimdi müsaade ederseniz, önce soru-cevap kısmında sorulan sorulardan başlayayım, sonra birtakım tespitlere ilişkin, en azından, ben görüşlerimi sizlerle paylaşayım.

Sayın Kaplan'ın partilere hazine yardımı konusunda bir eleştirisi var. Tabii ki biz Maliye Bakanlığı olarak şu andaki kanunu uygulamakla mükellefiz ama ben eleştiride de hani bir haklılık payı da görmüyor değilim fakat tabii ki takdir ederseniz ki Maliye Bakanı olarak ben hazine yardımlarını mevcut yasa çerçevesinde yapmakla mükellefim. Öyle bir irade çıkar da bu değişiklik olursa, tabii ki, o düzenleme çerçevesinde hazine yardımları yapılabilir.

Yapılandırmada dürüst mükellefleri ödüllendirecek miyiz? Doğrusu benim de hassasiyetle üzerinde durduğum bir konu. Hatta arkadaşlarım teyit edeceklerdir, bu süreçte ben kendilerine özellikle dedim ki, bu konuyu da çalışalım, yapılabilecek bir şey var mı? Ama tabii takdir edersiniz ki, bunu yaparken de, tabii ki bir miktar yapılandırmadan gelir de olabilir ama, yine de bu düzenlemelerin, yapılacaksa bile etkisi çok önemli olacak. Acaba sadece ve sadece beyana dayalı kısımlar üzerinden, örneğin gelir vergisi, stopajla alınan zaten kaynağında kesiliyor ama beyana dayalı kısım üzerinde bir şey yapılabilir mi diye arkadaşlara çalışın dedim ama şu an itibarıyla son şekli verilmediği için ben bu konuda bir taahhütte bulunmak istemiyorum, sizleri yanlış yönlendirmek istemiyorum. Yalnız şöyle bir şey var: İlk defa 2008 yılında bu hassasiyeti biz taşıdık. Mesela 5 puan indirimini getirdik ya sosyal güvenlik primlerine, biz dedik ki bunu sadece mükellef eğer devlete karşı sorumluluklarını yerine getiriyorsa bundan yararlansın. İlk defa inanın o ilişkiyi kurduk. Bu yapılandırmada, dediğim gibi yapılabilecek bir şey varsa arkadaşlar çalışıyorlar ama bu aşamada böyle.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği kararlar sonucunda rücu meselesi önemli bir konu. O konuyu biz bir bakalım, şu andaki bakanlıklar arasında ne tür uygulama farklılıkları var, o konuda size geri geleyim.

Tabii ki ülkemizde eğer bir huzur ortamı olursa, bir istikrar olursa, şiddete son verilirse ülkemiz bundan büyük yararlar sağlar, bunu söylememe gerek yok. Bugün gerçekten Doğu ve Güneydoğu Anadolu'ya, yani, yatırımların az gidiyor olması, ben kamuyu kastetmiyorum, ben özel sektörü kastediyorum, bunda bu güven ortamının –en azında- eksikliği çok önemli bir rol oynuyor, bunu kabul etmek lazım, bu bir.

İkincisi, tabii ki ülke olarak biz var olan kaynaklarımızı daha çok insanımızın eğitime, daha çok ülkemizin altyapısına, daha çok ülkemizin rekabet gücünü artıracak alanlara harcamayı kim tercih etmez ki? Bunları zaten çok açık bir şekilde ifade ediyorum.

IMF icra direktörlerinden bir tanesinin Türkiye'ye verilmesi ihtimali yüksek görülüyor. Şu anda bizim bulunduğumuz grupta Belçika icra direktörlüğünü yürütüyor.

HASİP KAPLAN (Şirnak) – Temsilciliği...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Tabii tabii. Yani şöyle: IMF'ye üye biliyorsunuz 185 tane ülke var ama masanın etrafında yani icra direktörleri olarak yanlış hatırlamıyorsam 20 tane ülke var, şimdi onlardan bir tanesi olmak tabii çok ciddi bir şekilde başka IMF kararlarında icra direktörü olarak biz de çok önemli ölçüde etkin olabileceğiz çünkü şu anda icra direktörleri birçok karar veriyor. Her ne kadar kendi grubundaki ülkelerle istişare ediyorlarsa da sonunda o ülke bir karar veriyor, o masada oturan. Dolayısıyla hakikaten, şimdi, birçok konuda eleştirebilirsiniz ama özellikle bu konularda Türkiye'nin kat ettiği mesafe ortada. Yani, gerçekten Türkiye eğer bugün gerek dünya gelirinden aldığı pay olarak, yani millî gelirdeki konumu itibarıyla gerekse etkinliği itibarıyla bu noktaya geldiye, bu hakikaten ülkemiz için önünç verici bir durumdur. Henüz kesinleşen bir durum yok. Sadece bu ihtimalin son derece yüksek olduğunu söyleyebilirim.

Güney Kore ile Avrupa Birliği arasındaki serbest ticaret anlaşması tabii ki bizim yakından takip ettiğimiz bir konu. Biz de şu anda Güney Kore ile benzer çerçevede bir serbest ticaret anlaşması sürecindeyiz. Geçmişte bazı ülkeler Avrupa Birliğiyle serbest ticaret anlaşması yaptıktan sonra bizimle serbest ticaret anlaşması yapmaya yanaşmadılar. Çünkü

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 46

Avrupa Birliğiyle gümrük birliği müzakere edilirken maalesef bu konuda büyük bir açık vermişiz. Yani, demişiz ki: Sizin vereceğiniz kararlar bizim için de bağlayıcıdır. Hakikaten bugün geriye doğru bakıldığı zaman bunu anlamak zor. Tabii, o defterleri açıp bir eleştiri anlamında söylemiyorum ama bu bir gerçek. Şimdi, ne yapabiliriz? Son birkaç yıldır, kendim de dâhil olmak üzere, Brüksel'e her gittiğimde bu konuyu biz her mercide gündeme getirdik ve dedik ki: Bakın, siz birtakım anlaşmalar yapıyorsunuz ve büyük bir haksızlık yaşanıyor burada. Nitekim, benim bildiğim kadarıyla yeni yapılacak anlaşmalarda bir ifade kullanılacak, yani Türkiye'yle de bu anlaşmanın mutlaka yapılması gerektiğine dair ama takdir edersiniz ki, bizim yaptığımız gümrük birliği anlaşmasının çerçevesinin değiştirilmesi, tekrar 27 ülkenin onayından geçmesi gereken bir husus, böyle bir süreç de şu anda söz konusu değil. Önemli bir husus ama bizim hassasiyet taşıdığımız bir husus.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Bakan, Kore gazisi olmayalım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Tabii, tabii.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Rest çekin Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Ben, aslında, bu kriz öncesi istihdam düzeyleri ile kriz sonrası istihdam düzeylerini karşılaştırırken takdir edersiniz ki bütün ülkeler için aynı tarihleri kullandım. Tabii bu rakamlarla bir sürü farklı yorumlar, farklı grafikler, farklı değerlendirmeler yapılabilir, ben bunu çok iyi bilen bir insanım ama kötü niyetli bir şekilde yapmadım. Yani, bütün ülkeleri hangi noktadan başlattıysam, Türkiye'yi de o noktadan veya hangi ülkeyi hangi noktada bitirdiysem... Sadece bir fikir versin diye. Tabii ki bugün şu bir gerçektir arkadaşlar: Yani, hatırlarsanız, ben konuşmamda çok açık bir şekilde Türkiye'nin çok önemli birtakım yapısal sorunlarının bazılarının çözüme kavuşturulduğunu ama bazılarıyla hâlâ karşı karşıya olduğumuz kendim ifade ettim ve bunu metne döktüm. Dedim ki orada: Biz şu perspektifle bu konularda çözüm... Yani, sadece çek, caklı değil, inan bana. Şöyle: Cari açık, bugün eğer enerjide kendi kendimize yeter olsak, biz cari fazla veriyoruz, 2010 yılının ilk iki çeyreği de dâhil olmak üzere fazla veriyoruz. Yani yıllıklandırılmış anlamda, enerji faturasını çıkarttığınız zaman, ithalat faturasını fazla veriyoruz. Gönül ister ki Türkiye tabii ki enerjide çok daha verimli olsun. Gönül ister ki Türkiye enerjide kendi kendine yeter olsun ama şu bir gerçek değil ve bunu kolay bir şekilde, çok hızlı bir şekilde, birkaç yıl içerisinde değiştirmenin imkânsız olduğu ortada. Ama şu da bir gerçek: Bugün, özellikle gerek Türkiye'nin su kaynaklarının enerjiye dönüştürülmesi konusunda son yıllarda büyük bir çaba olduğunu herkes takdir ediyor. Bugün rüzgârın enerjiye dönüştürülmesinde bir çaba olduğunu takdir etmek lazım. Nükleer konusunda gecikmiş olabiliriz ama şu anda bir çaba olduğu da bir gerçek. Bugün jeotermal kaynakların daha iyi değerlendirilmesine yönelik, haritalandırmadan başlayın, özel sektörün buna katkıda bulunmasına yönelik çalışmalar olduğu da bir gerçek. Yani, bu anlamda bir çalışma var. AR-GE'ye son yıllarda inanın önemli ölçüde bir kaynak ayırdığımız da bir gerçek, önemli ölçüde artırdığımız bir gerçek. Yani, kişi başınadan tutuverin, miktarına kadar.

Yine, Türkiye'nin altyapısına, insanımıza önemli ölçüde yatırım yaptığımız ve bu bütçeyle de bunları artırdığımız da bir gerçek. Yani sadece çek, caklarla değil, gerçekten biz bu sorunların farkındayız, bu sorunları çözeriz.

İşsizlik de benzer bir konu. İşsizlik sadece tespitlerle kalmadı. Bugün aktif iş gücü politikaları çerçevesinde gerçekten güzel bir çalışma var. Ha, gönül ister ki, keşke bu çok çok daha büyük boyutlarda veya çok önceden başlasın. Ama sonuçta bir çaba var. Türkiye'nin bugün bölgesel kalkınma projelerine kaynağı yine önemli ölçüde konacak.

Bu arada başka bir soru anlamında söyleyeyim. Mesela GAP ile ilgili bir soru soruldu. Denildi ki: 2010 yılında ne kadar ayrıldı? Şimdi, 2010 yılında 3 milyar 961 milyon lira ayrıldı ve hemen hemen hepsi harcanmış olacak diye düşünüyoruz. 2011 yılında her ne kadar işsizlik fonundan yapılan kesintiler düşecekse de aslında kaynak artırılıyor. Mesela 4 milyar 144 milyon liraya çıkartılıyor 2011 yılında. 2012 yılında yine benzer bir şekilde yüksek tutuluyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sadece GAP mı Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Sadece GAP ama diğerlerini de arkadaşlara söyledim çıkarsınlar. Normalde 2010 yılı için söylüyorum, GAP, DAP, KOP ve diğer bölgesel kalkınma projelerine toplamda 4 milyar lira para ayırmıştık, bizim yıl sonu tahminlerimiz çerçevesinde bunun hemen hemen tamamının harcanacağı... Yani, son anda bir ihale iptal edilirse onu ben bilemem ama hemen hemen tamamının harcanacağına dair arkadaşların bir tahmin var.

Şimdi, öbür kısımları da, öbür yıllara ilişkin arkadaşlar sonradan bulurlarsa tabii ki ben sizlerle paylaşırım.

Yani, dolayısıyla, benim amacım şu değildi: Son bir yıl içerisinde hakikaten Amerika da büyüdü, Avrupa Birliği de büyüyor. Aslında birçok ülke büyüyor. Çünkü, düşük bir bazdan birçok ülke bir çıkış yaşıyor. Fakat, bu ülkelere oranla Türkiye gerçekten çok önemli ölçekte, çok büyük dozda istihdam yarattı, bu bir gerçek. Yani bunu ben o anlamda vurguladım. Yoksa, tabii ki hani karşılaştırmalarda sizi hiçbir şekilde yanlış yönlendirmek istemem çünkü hep bütün ülkeler için neyi baz aldysak, örnek olarak 2007 sonu ile 2010 yılının ilk yarısının karşılaştırmışsam, demek ki elma ile armudu değil, benzer şeyleri karşılaştırmışız ama dediğim gibi bir istatistiklerle oynama gibi bir şeyim yok benim.

Şimdi, değerli arkadaşlar, OECD'de özellikle dolaylı vergilerin, Türkiye'de bütün topladığımız ÖTV, KDV, vesaire, dolaylı vergilerin millî gelire oranı yaklaşık yüzde 11'dir, yaklaşık olarak, yani Türkiye'nin topladığı. OECD ülkelerinin ortalaması da yaklaşık yüzde 11 civarındadır. Yani, biz OECD ülkelerinin ortalamasına yakınız. Bazı mal ve hizmetlerde, bakın bunu en açık bir şekilde ben kendim vurguladım, söyledim. Bazı mal ve hizmetlerde biz çok ön plana çıkıyoruz ama ortalamada yakınız. Esas geri kaldığımız, esas şu ana kadar etkin olmadığımız gelir ve kazançlar üzerinden alınan... Bu Türkiye'nin yine bir yapısal sorunu. Bakın, yeni bir husus değil. Bu konuda önemli bir çaba olduğu da ortada. Yani, kayıt dışılıkla ilgili gerçekten önemli adımlar atıldı ve kâğıt üzerinde değil, sonuç odaklı olarak da. Bakın size en basit bir örneğini vereyim. Geçen sene biz dedik ki gelir idaremise, ne yapabiliriz? Örneğin 4'ten fazla gayri menkulü olan vatandaşlarımızın bir listesini çıkaralım, onlara birer mektup gönderelim, kendilerine hatırlatalım dedik ve çok verimli oldu, çok etkili oldu. 140 bin tane, daha önce bize beyanda bulunmayan... Şimdi, bu sene bunun devamını getiriyoruz. Ben şimdi diyorum ki arkadaşlara, 2'den fazla olana bakın, örnek olarak. Benim söylediğim arkadaşlara, şunu bir

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 47

çalışın. Bakın, serbest kazanç erbabı, meslek kazancı elde eden –yanlış anlamayın, belirli kesimleri hedeflediğim için söylemiyorum- kimler varsa bakın dedim, avukatlardan, doktorlardan, vesaire ve gerçekten çok ciddi bir çaba var. Şimdi bunlar da var. Yani, tamamen böyle işte önceden yazılanları tekrarlamak anlamında değil. Ben bu konuyu çok önemsiyorum ve denetim birimlerinin güçlendirilmesi, bu kadar çok eleman alma, bunların eğitiminin önceliklendirilmesinin temelinde bu vardır, gerçekten bu vardır ve bunun sonuçlarını belki bu sene göremeyeceğiz ama bu aldığımız elemanların, yani zaman içerisinde ne kadar etkili, verimli olacağını, gelir uzmanlarının daha iyi kullanımına yönelik çabalarımızın sonuç doğuracağına ben inanıyorum.

Vergi yükü yüksek değildir derken, takdir edersiniz ki, ben, elimdeki rakamlarla... Şimdi Meksika'da, Brezilya'da da kayıt dışı var, inanın Amerika'da da kayıt dışı var.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Aynı mı?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Hayır, hayır, bakın, samimi olarak söylüyorum, bazı uluslararası çalışmalarda Amerika'da kayıt dışı ekonominin yüzde 20'ler civarında olduğunu söyleyenler var, Türkiye'de yüzde 40'lar, yüzde 30'lar, yüzde 50'ler olduğunu söyleyenler var. Şimdi, benzer şekilde bugün bizim gibi OECD ülkesi olup da gelişmekte olan birçok ülkede kayıt dışı, belki oranı bizim kadar yüksek olmayabilir ama inanın yüzde 30'lar, yüzde 40'larla ifade edilen birçok ülke var. Şimdi benim elimde bir rakam var, nedir? OECD'nin yayınladığı rakamlar. Diyor ki: Bütün sosyal güvenlik primleri, belediyelerin aldığı bütün harç, vergiler, merkezî hükümetin aldığı bütün vergiler, bütün harçlar vesaire, hepsini toplayın, millî gelire bölün, karşılaştırın. Ben o açıdan baktığım zaman 2008 yılı itibarıyla, çünkü 2009 herkes için çıkmadı, yüzde 23,5. Yüzde 23,5'la biz Meksika'nın üzerindeyiz, bir tek Meksika'nın üzerindeyiz, yani, 29'uncu ülkeyiz. Yani vergi yükünde en düşük ülkelerden bir tanesiyiz. Peki, Meksika niye bu konumda? Meksika takdir edersiniz ki çok ciddi bir petrol üreten bir ülke ve bunu devlet işletiyor. Bunun katkısı çok büyük, o nedenle onların konumu var. Hatta o faktörü dikkate alırsanız, Türkiye neredeyse sonuncu. Şimdi bunları biz söylerken hani bazı gerçekleri ifade etmek için, yoksa herhangi bir amaç değil. Burada tabii ki maliyeyi daha verimli, daha etkili çalıştırmak benim görevim ama hakikaten de Türkiye'de şu anda tabii ki mevcut bir yapı var. Bu mevcut yapıda, bakın, bazı çözüm önerileri de var. Bugün kayıt dışılıkla mücadele için mutlaka vergi kaçırmanın sonuçlarının ağırlaştırılması lazım, bunu ben kendim söylüyorum. Bu konuda da ilk gelir gelmez hatırlarsanız, daha ilk bakan olduğumda, ki benim önerimdi, bu hapis cezalarının paraya dönüştürülmemesi hususunu burada ilk geldiğim ayda geçirdik, o torba yasalarında.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – O zamanlar iyi idiniz, sonradan değiştiniz Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Hayır arkadaşlar, öyle değil.

Şimdi, değerli arkadaşlar, ben değişmedim arkadaşlar. Şimdi, 2011 yılında kamu yatırımlarında, 2011 yılı gerçekleştirme tahminlerine göre bir düşüş görülüyor, doğrudur. Peki, bu düşüş, hakikaten niye bu şekilde öngörüldü? Birincisi, özellikle Ulaştırma Bakanlığımıza, biz, hakikaten başlangıç ödeneğine göre neredeyse üç kata yakın fazla bir ödenek verdik ve bu yolların bazıları bitince bitiyor. Bakın, o tür projeler var. Bir boyutu bu. Yani bir defalık yatırım boyutu olanlar var.

İkinci boyutu, bizim şöyle bir düşüncemiz de var, bakın, açık açık söylüyorum: Bu yapılandırmadan veya başka, biraz da bu ek yatırımları biz gelir performansıyla ilişkilendirmek istedik. Yani, bakın, öyle bir çabamız da var. Yani 2011 yılında eğer bizim gelir performansımız beklediğimizin üzerine çıkarsa yine biz kullanırız. Bakın, bu sene samimi olarak söylüyorum, eğer biz yatırımlara ve işte birtakım transferlere, yani, yatırım anlamında transferlere, KÖYDES'e ekstra kaynak ayırmasaydık 11 milyar lira, siz de takdir edersiniz ki, 4,9 civarında öngörülen bütçe açığı yaklaşık yüzde 3 civarında gerçekleşecekti. Ama biz dedik ki, şimdi hedeflerimizi tutturalım, performansımız daha iyi olsun, bir puan aşağıda olsun ama bu ülkeye yatırım olmadan, bu ülkenin altyapısını iyileştirmeden, insanına yatırım yapmadan, AR-GE'sine kaynak ayırmadan bu ülke gelişmez ve ben bunu samimi olarak söylüyorum. O nedenle ki, bakın, Maliye Bakanı olarak bu konularda hep kolaylaştırıcı bir tavır takındım ama cari harcamalara değil, özellikle yatırım harcamalarına. Bakın, göreceksiniz, yani, istiyorsanız o detayları arkadaşlar paylaşsınlar, hemen hemen bu harcama artışının, yani ödeneklere göre, hemen hemen tamamı yatırımlardan kaynaklanıyor.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Tamam Sayın Bakanım da, bütçede görüşmemiz lazım bu büyüklükleri.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Şimdi değerli arkadaşlar, bütçede görüşelim ama şimdi bütçede görüşelim de, geçen sene... Şimdi siz de biraz geriye bakın, siz de öz eleştiri yapın. Bakın, geçen sene bu bütçeyi biz yaptığımız zaman, yani 2010 yılını kastediyorum, inanın, ne kadar bunun gerçekçi olmadığını, özellikle gelir hedefinin ne kadar afaki olduğu konusunda –ben o konulara girmek istemiyorum ama- söylediniz. Biz tedbir aldık. Bu tedbir sadece büyümeyle ilişkili değil. Maliye Bakanlığı geçen sene gerçekten tedbir aldı, risk aldı ve sonuç da aldık. Dolayısıyla konuya o çerçeveden bakmak lazım.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – O zaman enflasyon ilan ettiğiniz enflasyon değil Sayın Bakan

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Müsaade ederseniz ben bitireyim.

Yap-işlet-devret projelerine de artık ağırlık veriyoruz.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Muhalefeti eleştirmek iyi bir yöntem değil Sayın Bakan. Bunu Halil Bey yapsın da siz yapmayın.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Yok, yok, ben eleştirmiyorum arkadaşlar. Şöyle: Bize ekstra gelir gelirse...

Şimdi yap-işlet-devret projelerine biz daha fazla kaynak ayırıyoruz. Nasıl? Şimdi, yap-işlet-devret projelerini biz ne kadar ön plana çıkarırsak, hakikaten Türkiye'nin altyapı yatırım ihtiyaçlarını o kadar hızlı bir şekilde... Mesela, daha yeni, bu İzmir geçişi, işte İstanbul veyahut İzmir, İzmir otoyolu...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Orada bir şeyi düzeltelim Sayın Bakan. Kaynak ayırıyoruz değil mi? Bu yöne yöneliyoruz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 48

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – O yola yöneliyoruz, bir de şöyle: Orada şöyle bir şey de var tabii, takdir edersiniz ki, bazı projeler var ki, yapıyorsunuz, işletiyorsunuz, fakat o projenin gerektirdiği yatırımın karşılığını belki ilk yıllarda bulamayacaksınız, belki o ilk yıllarda o konuda bütçeye ödenek konulmak zorunda kalınabilir. Ben onu ifade etmeye çalıştım.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Efendim, bu önemli...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Ama bu konuda arkadaşlar kanun çıktı geçen sene. Yap-işlet eğer yatırımın gerektirdiği getiri sağlanamayacaksa bütçe ödenekleriyle bunun telafi edilmesi hususu kanunla düzenlendi.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Biz ödeneği görürsek...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Şu an itibarıyla yok. Dolayısıyla bazı DSİ projeleri de o çerçevede şu anda gerçekleştiriliyor.

Şimdi, gelelim, kamulaştırma ödeneği... Kamulaştırma ödeneği için biz 1 milyar 9 milyon lira ayırdık 2011 yılı için ve şöyle: 2010 yılını, bu 940 milyon liraydı...

Ha şunu da söyleyeyim: Kesinleşen, yani bu kamulaştırma nedeniyle veya başka sebeplerle kesinleşen mahkeme kararlarında gerçekten çok hızlı bir şekilde ödeneklerimiz çerçevesinde ama hızlı bir şekilde mesela geçen sene neredeyse hemen hemen tamamını ödedik. Bu sene de benim niyetim ama tabii ödenekler çerçevesinde, bütçe kanununun bize verdiği yetki çerçevesinde tamamını ödemek isterim. Belki bir iki tane büyük ihtilaflı kalem vardır, o ihtilaf devam ettiği için, yani ödenek yetersiz kalırsa, bilemiyorum ama, onun dışında hemen mahkemelerce kesinleşen borçların tamamını ödeme gibi bir niyetim var. Çünkü bu konuda hakikaten duyarlı olmak lazım.

Bu, tabii, yıl sonuna doğru bütçe açıklarının artması hususu, bu yıla özgü değildir, kısmen hak edişlerle ilişkilidir. Kısmen... Çünkü, hak edişlerin bir kısmı, yani yatırım yapılıyor, belki harcama da yapılmıştır ama hak edişlerin gelmesi zaman alıyor, ödemelerin yapılması zaman... Birinci husus bu. İkinci husus, takdir edersiniz ki, özellikle altyapı ve ulaştırma harcamalarını... Mesela biz bazı YPK kararları çıkarttık. Onları yılın ikinci yarısında çıkarttık veya belki işte yeni düzenlemeler olacak bu vereceğimiz ek imkânlar çerçevesinde, o zaman, zaten ortada bir YPK yokken onları ödememiz... Yani o nedenle, yoksa her aya eşit zaten söz konusu olamıyor. Onu ifade etmek istiyorum.

Kur, şöyle... Gelirle ilişkilendirdiğimiz bazı hususlar var. Örneğin, şunu açık yüreklilikle söyleyeyim, eğer bu sene hedeflerimizi zar zor tutturacak veya tutturamayacak noktada olsaydık, bu altyapı yatırımlarına bu yönde bir tutum tabii ki mümkün olmayabilirdi. Neden? Çünkü hakikaten getirdiğimiz bütçeyi tutturmak önemlidir ve son sekiz yıla baktığınız zaman, hakikaten de, kriz yılı hariç, bakın 2009 yılı çok ciddi bir küresel kriz yılıdır, hiçbir ülke, yani ben bilmiyorum, yani hemen hemen bütün ülkelerde sapma çok büyük boyutlarda oluşmuştur. Hatta Türkiye'nin kriz dönemlerinde de olmuştur. Bakın, az önce arkadaşlara şöyle bir sordum, mesela 2001 yılında ne olmuş? Sapma yüzde 457 olmuş, hâlbuki geçen sene sapma yüzde 420 olmuş. Yani cumhuriyet tarihindeki en büyük sapma 2009 yılında olmamıştır. En son krizde bile, bakın küresel bir kriz değildir, Türkiye'nin kendi krizidir, sapma çok büyük boyutlarda olmuştur ve sapma, Türkiye'ye özgü değildir. Geçen sene bütçeyi sunarken bu konularda epey bir ortaya rakam koydum.

Kur konusuna gelince, değerli arkadaşlar...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Kesiyorum, özür dilerim, Sayın Bakan, başka bir açı, 2010 yılında toplam merkez yönetimdeki yatırım, sabit sermaye yatırımı 28,7...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Bu gerçekleşme...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Tamam, gerçekleşme. Biz son üç ayda 20 milyardan daha fazla bir açık meydana çıkacağını söylüyoruz. Bunun hepsini...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Şimdi, değerli arkadaşlar, şöyle, son üç ayda normal açıklar da olacak. Yani sadece sosyal güvenlik... Arkadaşlar, biz her ay bu rakamları en detaylı bir şekilde yayınlıyoruz, nereden kaynaklandığı ortada. İnanın...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sizin dediğiniz açıdan sordum.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Hayır hayır, ben sadece ekstra kısmı... Şimdi, şöyle bir şey var: Bakın, ben yıllarca dışarıdan, inanın, özellikle Doğu Avrupa ülkeleri, ki buna Macaristan, Polonya, Çek Cumhuriyeti gibi nispeten uzun bir süre de Avrupa Birliği ile bağlantısı olan, Avrupa Birliği üyesi olan ülkeler de dâhil olmak üzere, biz bu ülke analizlerini yaparken veri arardık. En şeffaf, en çok ve en zamanlı veri veren ülkelerden bir tanesi Türkiye'dir. Samimi olarak söylüyorum bunu. Hâlâ öyledir ve bunun olması da güzel bir şeydir. Yani bu konularda gizli saklı herhangi bir husus yoktur.

Kur konusuna gelince, değerli arkadaşlar, orta vadeli program, takdir edersiniz ki Devlet Planlama Teşkilatı tarafından formüle ediliyor ve burada aslında bir kur hedefi yoktur, burada tamamen belli bir, diyelim ki 2010 yılı bir yıl sonu tahmini kafalarında varsa, ona göre kurun ne reel anlamda değer kazandığı, ne reel anlamda değer kaybettiği bir model üzerinde çalışıyorlar.

Bakın, diyelim ki bu çalışmalar örnek olarak bu sene varsayalım ki eylülde yapıldı, örnek olarak diyorum, şimdi o an itibarıyla bir düzeye bakılıyor ve işte yıl sonu ne olur diye düşünülüyor, ona göre 2011 yılında reel efektif kurda herhangi bir değişiklik, ne değerlendirme ne de yani değer düşüşü olacak şekilde bir rakam konuyor. Neden? Çünkü kur tahmini yapmak, sizin de ifade ettiğiniz gibi, neredeyse imkânsız ve gerçekten de o işle... Bu tamamen hani bir formülasyon, yani ithalat üzerinden alınacak vergiler için bir kur lazım, kişi başına millî gelir için bir kur lazım, bunlar için gösterge niteliğinde belli bir formüle dayalı bir rakam ortaya konuluyor. Bunun herhangi bir politika göstergesi anlamında veya politika ifadesi anlamında bir değeri yoktur.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Zatıalinizle ilgili değil ama burada çok farklı bir mevzu var. Hükûmette bazı sayın bakanlar Merkez Bankasıyla ilgili özellikle bu konuda çok ağır şeyler konuşuyorlar. Bu kamuoyu önünde de cereyan ediyor. Muhtemelen siz bunu Kabinede de görüşüyorsunuz. Bu dışarı verilen sinyaller, toplumdaki ekonomik aktörlerin

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 49

davranışlarını yanlış yönlendiriyor. Söylemek istediğim bu. Bakın, ben size söylerken bile orada çok ince bir şey söyledim, bunun zorluğunu biliyorum dedim ama Hükümetin mensupları bunu konuşurken çok hassas olmalılar. Söylemek istediğim bu.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Biz farklı düşünmüyoruz o konuda, yani benzer düşünüyoruz. Tabii ki ithalata karşı bir tedbir alındı mı? Veya özellikle cari açığı kısa vadede sınırlamaya yönelik tedbir alındı mı?

Aslında bakın, KKDF yüzde 10'dan 15'e yükseltildi. Bu, doğrudan doğruya o anlamda alınmış bir tedbirdir. Çünkü sonuçta tüketimi sınırlamaya yönelik bir çaba.

İkinci olarak, hatırlarsanız Merkez Bankası karşılık, yani mevduat munzam karşılık oranlarında bir düzenleme yaptı, yine artış yönünde bir şey yaptı, benzer mahiyette. Yani bunun gibi birkaç adım atıldı ama yine ben cari açık problemini hakikaten çok daha kalıcı bir şekilde çözümünün tabii ki katma değeri yüksek ürünlerde bizim daha çok yoğunlaşmamızla gerçekleştirilebileceğine inanıyorum ama burada, bu süreçte, yine kısa vadede erişilebilecek türden bir süreç değil.

Sayın Aydoğan, tabii ki kâr transferleri konusuna bence şu şekilde bakılması lazım: Yani mutlak rakamdan çok, bir ülkeye ne kadar sermaye girdi, ona oran olarak ne kadar çıktı? Bakın, bu çok önemli bir husustur. Çünkü öbür türlü karşılaştırmak çok zordur. Yani varsayalım ki 1990 yılında Türkiye'ye o dönemde fazla bir iç borcu yok Türkiye'nin, yabancıların hiç iç borca ilgisi yok, fazla doğrudan yatırım yok, dolayısıyla sermaye girişi sınırlı, varsayalım ki hisse senedi piyasasında da fazla bir faaliyet yok, şimdi, o sene bakarsanız kâr transferi belki çok düşüktür mutlak rakam olarak ama ne kadar girmiştir, neye göre bir çıkış yaşanmıştır, bunu normalleştirmemiz lazım, yani standardize etmemiz lazım.

O nedenle bakın birçok ülkede uluslararası karşılaştırmada ne yapılıyor, hep belli bir değer üzerinde oran olarak bakılıyor. Mesela millî gelire oran olarak bakılır, girişlere oran olarak bakılır. Çünkü amaç burada ne? Standardize etmek. Amaç, bir önceki yıllarla karşılaştırmaya imkân sağlamak. O nedenle, sizin söylediğinizde çok anlamlı bir boyut var, aslında geçen sene buna ilişkin arkadaşları çalıştırmıştım ben, rakamları da çıkartmıştık ama şu anda yanımda olmadığı için ezberden söylemek istemiyorum, ama hakikaten faiz oranlarının bu kadar düştüğü, Türkiye'nin uluslararası risk priminin bu kadar düştüğü bir ortamda, tabii ki rekabet ortamının iyileştiği bir ortamda kâr transferlerinin girişlere oranla son derece makul düzeyde ve düşen bir düzeyde olduğu kanısındayım. Ben rakamları çıkartır, sizinle bir sonraki toplantımızda da paylaşırım.

Şunu vurgulamak istiyorum, bakın, bütçe konuşmamda şunu da söyledim: Bakın, 1992'den bu yana, millî gelire oran olarak iç ve dış borç üzerinden ödenen faiz miktarı gelecek sene en düşük düzeye düşmüş olacak. Bu çok önemli bir husustur. Çünkü bu borç meselesi de çok tartışılan bir konu. Değerli arkadaşlar, özellikle iç borç. Bir ülkede faizler sıfır değilse iç borç mutlaka ve mutlaka artar. Yani bu matematiğin gereğidir. 2002 yılında 100 liralık bir borcunuz vardı, borçlanmışsınız 100 lira, yüzde kaçtan borçlanmışsınız ortalama, yüzde 62'den, 2003'ün sonunda eğer vade bir yıl ise o 162 lira olur. Yani hiç yeni bir borç üretmeseniz dahi bu matematiğin gereğidir. Yani siz 100 lira borçlanmışsınız, faiz olarak yüzde 62 verdiğiniz demişsiniz, o yılın sonunda, o faizin hepsini öderseniz, ayrı bir konu. Yani mutlaka ve mutlaka bir şekilde o borç stoku artmaya devam eder. Çünkü niye? O ülkede enflasyon var, o ülkede nominal faizler sıfır değil. Şimdi Türkiye'mizde böyle bir dönem yok, nominal faizlerin sıfır olduğu bir dönem yok. Borçların artması kadar mutlak değer olarak doğal bir şey yoktur. Ama millî gelire oran olarak bakmamız lazım. Çünkü başka ülkelerle de ancak bu şekilde karşılaştırırız.

Şimdi, müsaade ederseniz, haklı birkaç eleştiriniz var, yani orta vadeli programın gecikmesi hususu. Bu konuda haklısınız. 5018 sayılı bir Kanun var. Kanun'u biz yaptık, o Kanun'un gereğini yerine getirmemiz lazım. Benim söyleyebileceğim bu kadar. Şu da var: Tabii ki gerekirse aslında oturup bakılır, eğer mayıs ayında bu düzenlemeleri yaparak tekrar bu düzenlemeleri eylül ayında ciddi bir şekilde gözden geçirme gereğini duyuyorsak, o zaman düşünmemiz lazım. Belki bunu yeniden düzenlemek lazım.

Bakın, size basit bir örnek vermek istiyorum: IMF son iki ay içerisinde Türkiye'ye ilişkin rakamlarını 4 kez değiştirdi. Bakın, 2009 Ekiminde diyor ki Türkiye 2010 yılı için yüzde 3,7 büyüyecek diyor. Nisan ayı 2010 yılında diyor ki yok, 5,2 büyüyecek. Eylül ayında, yani 4. madde konsültasyonu çerçevesinde diyor ki yüzde 6,1 büyüyecek. Ekim ayında, bir ay sonra, yok hayır diyor, yüzde 8 büyüyecek diyor. Bakın, uluslararası bir kuruluş, bütün dünyaya bakan bir kuruluş, on iki ay içerisinde tam 4 kez muazzam bir şekilde rakamlarını revize ediyor. Ha, şu var: Burada bir gecikme söz konusu, bunu kabul ediyorum, bu eleştiri haklı bir eleştiridir. Yani burada duruyorum.

Biz peki bütçeyi nasıl yaptık? Tabii ki bütçe dört günde yapılmaz, yani takdir edersiniz ki. E-bütçe uygulamamız var, bir sistemimiz var, o sistem üzerinden bu durumu, tabii ki dikkate alarak aylar öncesinden bu çalışmalarımızı yaptık ve o nedenle ki zamanında bu bütçe sunuldu.

Değerli arkadaşlar, ikinci haklı bir eleştiri, özelleştirme hedefinde büyük sapmalar olduğudur, doğrudur. Yani geçen sene yapılırken bazı ikincil halka arzlar dikkate alınmıştı. Yani piyasa değeri olduğu için... Ben hiç o konulara değinmiyorum dikkat ederseniz. Yani bugün Türkiye'nin tabii ki bazı gerek halka açık şirketleri var, gerekse kısmi olarak, cüzi olarak hissedar olduğu şirketler var, bunlar çerçevesinde bir mülhaza yapılmış, o çerçevede bir bütçeye rakam konulmuş, onlar yapılmadığı için, o anlamda ciddi bir şekilde hedeften... Ama şu da bir gerçek: Bu özelleştirme konusunda büyük eleştiri var.

Değerli arkadaşlar, bütün hükümetler döneminde özelleştirme yapıldı. Yani bakın bugün şöyle geriye bakalım, gerçekten yapıldı, yani bunun AK PARTİ'si var, bunun DSP'si var, bunun ANAP'ı var, bunun Doğru Yol Partisi var, yani hemen hemen bütün partiler döneminde özelleştirmeler yapıldı arkadaşlar, sadece bu dönemde değil.

Bu dönemde yapılan özelleştirmeden elde edilen gelirlerin hemen hemen büyük bir kısmı, yani 30 milyar dolara yakın bir kısmı Hazineye verilmiştir. Hazine onu borçları azaltmada kullanmıştır büyük ölçekte, geriye kalanın tamamı şirketlerin ihtiyacının karşılanmasında... Çünkü bu şirketlerin yani örneğin bir Tekelin... Bu Tekel sürecinde ödemeler var,

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 50

bunların borçları var, bunların hepsini çıkartıp size getirebilirim, istiyorsanız bir gün geleyim özelleştirme konusunda size bir sunum yapayım, ben bu konularda çok açık bir insanım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, ilave süre veriyorum, buyurun efendim.

MALİYE BAKANİ MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Dolayısıyla özelleştirme ne bu döneme münhasırdır ne de özelleştirme gelirlerini, yani her şey ortadadır, rakamlar getirebilirim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Gelir tahminlerini istemiştik Sayın Bakan.

MALİYE BAKANİ MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Değerli arkadaşlar, ben sizi bütün gün boyunca dinledim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakanım, ilave yapmıyorum...

MALİYE BAKANİ MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Anlıyorum ama müsaade edin...

BAŞKAN – Sayın Günal, müsaade edin efendim, insicamını bozmayalım Sayın Bakanın.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Biz onları alalım, arkadaşlar bize versin onu buradayken.

MALİYE BAKANİ MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Ama arkadaşlar şöyle: Ben bir konu üzerine odaklanmışken ikinci bir konu tabii ki o zaman sorun oluyor. Yani diyalogu kuralım, yani ben buradayım, eğer Başkan izin verirse ben samimi olarak söylüyorum, hiç o konuda şey değilim.

Şimdi, Çin konusu... Bakın arkadaşlar, önemli bir husus. Hakikaten de bu Çin'den gelen malların iç piyasa, yani Sanayi ve Ticaret Bakanlığımız kanalıyla bir gözetim ve denetime tabii tutulması hususu önemli bir husustur gerek sağlık açısından gerek diğer konular açısından. Yine yapılandırmada dürüst mükelleflerin ödüllendirilmesi hususu önemli bir husustur, onu ben zaten vurguladım ama şimdi gelir hedefinden bahsedeyim.

Değerli arkadaşlar, gelir hedefi nominal gayrisafi yurt içi hasıladaki artışla paraleldir. Vergi gelirlerinde biz yüzde 10,5'lik bir artış öngörüyoruz. Gayrisafi yurt içi hasılanın nominal artış hızında da yüzde 10,6'lık bir artış öngörüyoruz. Geçen sene de hatırlarsanız bu konuda epey bir mülahaza, bir değerlendirme yapmıştık. Biz bu çerçevede bunun gerçekçi olduğu kanısındayız. Tedbir olarak sadece ve sadece üç konu bütçe yapılırken dikkate alınmıştı. Bunların hepsi de gerçekleştirildi. Bir tanesi bu KKDF konusuydu. Bundan 780 milyon lira civarında bir gelir bekleniyor. Bu hususun gereği yerine getirildi. İkinci bir husus, bu alkollü içkilere ilişkin ÖTV düzenlemesiydi, o da geçtiğimiz günlerde gerekli kararname çıkarıldı.

O konuyla ilgili müsaade ederseniz, bir şey söylemek istiyorum, ben sigarayla ilgili bir soruya cevap verirken insan sağlığı daha ön planda dedim değerli arkadaşlar. Gidin bakın o basın toplantısına, yani basın toplantısında sigarayla ilgili bana bir soru soruldu. Ama iki konu karıştı ve ben orada vatandaşımızın sağlığı benim için daha önemlidir dedim ve o nedenle, yoksa bizim vatandaşımızın tercihlerine, yaşam tarzına ilişkin hiçbir şekilde, şu veya bu şekilde değerlendirme yapma gibi bir konumda değilim ben.

Müsaade ederseniz size sadece bir rakam vermek istiyorum. 2002-2010 döneminde, yani şu son sekiz yıllık dönemde yeniden değerlendirme endeksindeki artış, arkadaşların bana hazırladığı bilgiye göre, yüzde 230, yeniden değerlendirme. Alkollü içkilerde biranın ÖTV'sinde yüzde 133, şarabın ÖTV'sinde yüzde 65, rakının ÖTV'sinde yüzde 108, akaryakıt ürünlerinde, yani benzinde yüzde 110, motorinde yüzde 120'lik bir artış yapılmıştır. Yani maktu, bunlar maktu vergiler, ÖTV maktu, yani yeniden değerlendirme endeksi çerçevesinde bu iş yapılsaydı, daha değişik boyutlarda olurdu ve müsaade ederseniz şunu da söyleyeyim:

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Yani daha fazla zam yapacaksınız...

MALİYE BAKANİ MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Hayır hayır, ben sadece yani yapmadığımızı ifade etmek istiyorum. Öyle bir niyetimiz yok.

Ha şunu da söyleyeyim: Bakın, 13 Şubat 2008 tarihinde şarapta yüzde 46'lık bir indirim yapmışız. Viski ve bazı alkollü içkilerde yüzde 15'lik vergi indirimi yapmışız.

Bakın, bu senenin başında yerli üreticiler aleyhinde şarapla ilgili bir düzenleme vardı, yüzde 66'lar civarındaydı yanlış hatırlıyorsam, önümden bilgi yok, yüzde 63'müş, onu biz sıfırladık. Dolayısıyla burada hiçbir şekilde böyle hani insanların yaşam tarzlarını hedef alan veya farklı şekilde perspektiflerle bu değerlendirme yapılmamıştır.

"Sigaraya ilişkin niye yapılmadı, buna ilişkin yapıldı?" Orada ben onu açıklamaya çalışıyordum. Sigara konusunda biz son bir buçuk yıldır hakikaten ÖTV'de çok önemli artışlar yaptık ve şu anda ciddi bir şekilde bunun etkilerini değerlendirmekle meşgulüz ve o nedenle de bir adım atmadan önce bunların hepsini düşünmek zorundayız ve bu konudaki kayıp kaçakla ilgili mücadele gerçekten çok önemli ve o konuda da hakikaten önemli bir çalışma var.

Değerli arkadaşlar, müsaade ederseniz...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Memur maaşını da yeniden değerlemeye tabi tutalım Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANİ MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – O daha yukarıda, daha yukarıda.

Değerli arkadaşlar, o benim konuşmamda o rakamların hepsi var, inanın daha fazla, inanın daha fazla.

Bakın, şimdi cari... Bakın, ben haklı eleştirileri kabul ettim. Müsaade ederseniz, biraz da haksız eleştirilere ben cevap vermek istiyorum. Mesela "Cari açığa karşı hiç önlem alınmadı." Bütçe açığının düşmesi kamu tasarruflarının artmasıyla eş değerdir. Gelecek sene bütçe açığının daha düşük öngörülmesi, samimi olarak söylüyorum, cari açık perspektifinden baktığınız zaman, önemli bir tedbirdir. Yani bunu yadsımamak lazım. KKDF, Merkez Bankasının attığı adımlar... Şöyle, bakın: Örneğin, genel devlet açığı diyelim bu sene yüzde 3,5 örnek olarak söylüyorum, eğer gelecek sene biz genel devlet açığını yüzde 2'ye düşürme konusunda, bakın düşürme, yani yüzde, çünkü aynısını tutsanız cari açık daha fazla olur, ne yapıyoruz, bu bir anlamda kamuda tasarruf eksikliği var ama o eksikliği yüzde 4'lerden veya yüzde 3,5'lardan siz yüzde 2'ye indirdiğiniz zaman, aslında bir anlamda bir sıkılaştırmayı öngörüyorsunuz. Evet, bir sıkılaştırma söz konusu. Para politikasında...

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Cari açıkla ilgisi yok.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 51

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Tasarrufların artmasıyla ilişkisi var, tabii ki var.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Cari açıkla ciddi bir ilişkisi yok.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Hayır, şöyle: Bakın, kamu açıklarının artması demek harcamaların artması demek. Harcamaların ithalat boyutu var. Dolayısıyla kamu açıklarını düşürmek demek, aslında bir anlamda bir tedbirdir.

Vergi artışları konusunda ben zaten söyledim. GAP'a yapılan yatırımlar konusunda o eleştirilere cevap verdim. Hedeflerin tutturulmaması hususunu son sekiz yılda, kriz yılı hariç, hemen hemen bütün yıllarda bütçeye ilişkin hedefler tutturuldu. Makro ekonomiye ilişkin nokta tahminleri genelde tutturulmaz. Yani bu böyledir. IMF de tutturamaz, Dünyası Bankası da tutturamaz, OECD tutturamıyor, Avrupa Birliği de tutturamıyor. Ben tutturan bir ülke bilmiyorum. Yıllarca bizler de bu tahmin içinde çalıştık.

Şimdi, kişi başına millî gelir konusu özellikle çok tartışılan bir konu. Değerli arkadaşlar, 2006, daha doğrusu 2007'de o gerçekleştirilen millî gelir revizyonunda, seriler geriye de götürüldü. Yani 2002 rakamları da yeniden ifade edildi. Yani 2002 rakamları eski seriyle bırakılmadı. Dolayısıyla biz elma ile armudu karşılaştırmıyoruz. Aynı bazlı, yine TÜİK'in yaptığı çalışmaları karşılaştırıyoruz. Dolayısıyla o çerçevede bu rakamlar tabii ki karşılaştırılabilir. Tabii ki bunda kurun etkisi var. Tabii ki bunda işte nüfusun yeniden ifade edilmesinin etkisi var, tabii ki var, ben bunu şey edecek hâlim yok ama şu bir gerçek, bütün bu düzenlemeler geriye doğru götürüldü ve bu düzenlemeler o şekilde yapıldı.

"Krizde tedbir alınmadı." denildi. Gerçekten tedbir alındı ama o konuları ben tekrar açmak istemiyorum.

"Eğer bir seçim bütçesi olsaydı nasıl bir bütçe olurdu?" Eğer bir seçim bütçesi olsaydı, bu sene açığın gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 4, ne bileyim, siz bunun çok ötesinde bir açık öngörüldünüz. Ama biz daha düşük bir açık öngörüyoruz ve bunu kesinlikle bu şekilde değerlendiriyorum.

"Vergiler niye azaltılmıyor?"

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Geçmişte tecrübeleri var.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – İsterseniz size anlatalım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Değerli arkadaşlar, burada azalan bütçe, yıl sonu gerçekleşmeleri noktasıyla azalan bir bütçe.

Şimdi, değerli arkadaşlar, "Vergiler niye azaltılmıyor?" diye bazı sorular geldi. Gerçekten son dönemde vergiler oran olarak düşürüldü. Bakın, kurumlar vergisi belli, yüzde 33'lerden, yani şey de dâhil olmak üzere, yüzde 35'ten yüzde 20'lere indirildi.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Sayın Bakan onu söylemedik, ÖTV, KDV...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Oraya da geleceğim.

Bakın, yine gelir vergisinde üst dilim de, alt dilim de düşürüldü. Yani yüzde 45'ti, yüzde 20'ydi, yüzde 35 yüzde 15'lere düşürüldü.

Bakın, KDV bazı sektörlerde indirildi. Şu son birkaç yıl içerisinde birçok sektörde yüzde 8'e kadar, yani eğitimden sağlığına, turizme, yani birçok yerde temel gıda ürünlerinin bazılarında düşürüldü. Dolayısıyla burada aslında imkânlar elverdiğince istihdam...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, beş dakika ilave süre veriyorum, lütfen toparlayalım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Bitireceğim.

Değerli arkadaşlar, özetle, tabii ki eğer bütçe imkânları elverirse Türkiye'nin, rekabet gücü öncelikli alanlarda başlamak üzere vergi yükünü veya vergi oranlarında yeniden düzenlemeler yapabilmesi lazım. Özellikle de bizim firmaların uluslararası arenalarda rekabet etmesini sağlayacak adımlar atılması lazım.

Şimdi, yine, inanın şu son kriz döneminde yani başka ülkelerle karşılaştırılamayacak bir noktada Türkiye'de. Bunu ben vurguladım. Niye vurgulamayayım? Çünkü bugün Türkiye, ihtiyacı olan memuru alabiliyor. Bugün Türkiye, memuruna, emeklisine hakikaten enflasyonun ötesinde bir imkân sağlıyor. Geçen sene de sağladı, bir önceki sene de sağladı. Türkiye yatırımlarında bir azalmaya gitmiyor. Ben inanıyorum ki 2011 yılında gelir gerçekleştirmelerine paralel olarak yani... Çünkü biz bütçeye yapılandırmadan bir şey koymadık. Biz bütçeye... Yani bu gelirlerin gerçekleşmesi hâlinde tabii ki yine ülkenin ihtiyaçlarını öncelikli olarak karşılamayı ben arzularım. Borç stokunu daha makul düzeye düşürmek önemlidir çünkü bu risk primiyle yakından ilişkilidir, bu faiz oranlarıyla yakından ilişkilidir. Bugün eğer Türkiye'nin kamu borç stokunun millî gelire oranı brüt olarak yani Avrupa Birliği'nin ortalamasının yarısına yakın bir rakamsa bu önemlidir.

Şimdi, bizim başka gelişmekte olan ülkelere göre kötü bir performans gösterdiğimiz hususuna gelince: Doğrudur, Asya ülkeleriyle karşılaştırırsanız hakikaten biz o performansı yakalayamıyoruz ama bugün biz yani gelişmekte olan Avrupa bölgesindeyiz ve bu rakamları da verdim. Yani dünya ekonomisinin büyümesinden, gelişmekte olan ekonomilerin büyümesinden Çin'i çıkartın, rakam tepetaklak oluyor. Dünya ekonomisinin büyümesi yüzde 5 olarak yaklaşık olarak 4,8 öngörülüyor, Çin'i çıkartıyorsanız yüzde 3'e iniyor. Gelişmekte olan ülkeler için aynı husus söz konusudur. Yani Çin hariç, bir ülke hariç, tek bir ülkeyi çıkarttığınız zaman görüyorsunuz. Gerek gelişmekte olan ülkelerin... Şimdi IMF'nin rakamlarıyla konuşacaksak, IMF diyor ki: "Türkiye yüzde 7,8 büyüyecek." Gelişmekte olan ülkelere baktığımız zaman çok büyük bir farklılık görmüyoruz Çin dâhil, Çin'i hariç tuttuğunuz zaman, hakikaten... Kendi bölgemizde Avrupa'nın, yani Doğu Avrupa ülkelerini baz aldığınız zaman yüzde 3,7 olarak öngörülüyor. Dolayısıyla neredeyse onların 2 katı düzeyinde bir büyüme söz konusu.

Burada son bir iki şey vurgu yapmak istiyorum. Özellikle bu dönemde hani en düşük memur ile yüksek, yani "Ek ödemesi olanlar ile ek ödemesi olmayanlar arasında farkı kapatmadınız." denildi.

Değerli arkadaşlar, 2006 yılında, yani biz adım atmadan önce kurumsal ek ödemesi olan 100 lira alıyor idiyse kurumsal ek ödemesi olmayan 67 lira alıyordu. Şimdi, bu 2011 Ocak itibarıyla ki yeni bir düzenleme yaptık, onun da

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 52

etkisiyle bu 80 liralık artışı da dikkate alırsak, kurumsal ek ödemesi olan 9/1 memur net maaş endeksini ben baz alıyorum, kurumsal ek ödemesi olan 100 lira alıyorsa, kurumsal ek ödemesi olmayan ve denge tazminatı yoluyla telafi ettiğimiz kesimler 92 lira alacak. Yani fark 33 liradan 8 liraya düştü. İnşallah imkân olur, gelecek sene, örnek olarak yani bir sonraki sene bunun tamamını kapatalım. Ama bunlar hakikaten önemli çabalar. Yani bunları hani şey için söylemek istemiyorum göz ardı da etmemek lazım.

Tabii ki değerli arkadaşlar, yani sadece hani fikir olsun diye söylüyorum, 1980'den 2001'e kadar mesela Türkiye'nin büyümesi, yani bunu arkadaşlar dağıtsınlar, inanın öyle bir inişli çıkışlı ki, öyle bir... Yeşil çizgi, öbürü dünya ve Avrupa Birliği...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Sayın Bakanım, bizim gözlerimiz buradan görmüyor.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Neyse, arkadaşlar dağıtsınlar.

Değerli arkadaşlar, ben şunu söylemeye çalışıyorum: İnanın, her birkaç yılda çok ciddi inişler... Öyle bir zikzaklar yaşanmış ki. Şimdi, son yıllara bakalım, yani 2002'den sonraki döneme bakalım. Dünya ile Avrupa Birliğiyle paralel bir düzeyde gidiyor. Evet, düştüğümüz dönem olmuş, 2009'du düşmüşüz ama bütün dünya çok ciddi bir düşüşe... 2008'te, doğrudur, büyüme yavaşlamıştır ama bütün dünyada yavaşlamıştır. Onlara üç aşağı beş yukarı paralel. Asya'yı hariç tutarsanız, inanın, neredeyse birebir noktasındayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Tekrar, ben, bugün hem beni sabırla yine dinlediğiniz için hem de gerçekten katkılarınız için çok çok teşekkür ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Bütçe ve kesin hesap kanun tasarılarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi 2011 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2009 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Tasarısı'nın maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sırasıyla tasarının 1'inci maddesini okutuyorum:

2011 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI BİRİNCİ BÖLÜM

Gider, Gelir, Finansman ve Denge

Gider

MADDE 1- (1) Bu Kanuna bağlı (A) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli;

(I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine 306.595.178.330 Türk Lirası,

(II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere 26.598.692.500 Türk Lirası,

(III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 1.902.505.000 Türk Lirası
ödenek verilmiştir.

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU TASARISI

Gider bütçesi

MADDE 1- (1) 5828 sayılı 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli;

(I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine 257.742.143.488 Türk Lirası,

(II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere 16.423.005.878 Türk Lirası,

(III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 1.923.611.108 Türk Lirası,
Ödenek verilmiştir.

2) 2009 yılı merkezi yönetim konsolide ödenek toplamı 262.217.866.000 Türk Lirasıdır.

3) Kanunların verdiği yetkiye dayanarak yıl içerisinde eklenen ve düşülen ödenekler sonrası merkezi yönetim kesin hesap gider cetvellerinde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

(I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin 2009 yılı bütçe giderleri toplamı 262.597.514.551,99 Türk Lirası,

(II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin 2009 yılı bütçe giderleri toplamı 17.368.169.726,37 Türk Lirası,

(III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların 2009 yılı bütçe giderleri toplamı 1.819.209.938,32 Türk Lirası, olarak gerçekleşmiştir.

4) 2009 yılı merkezi yönetim konsolide bütçe gideri toplamı 268.219.184.705,19 Türk Lirasıdır.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Yarın saat 10.00'da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Herkese teşekkür ediyoruz.

Kapanma Saati: 19.35